

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, február 6-án.

37. szám.

A jelentések.

A kormányzás nehéz mesterség és bizonyára kell hozzá biztos kéz, szerencse is, — de főleg kell hozzá a bajok és szükségletek alapos ismerete. E nélkül se nem lehet bajokat biztosan gyógyítani, se igényeket jól kielégíteni. Innen van az, hogy a kormányok akár milyen buzgón sietnek is segíteni rendszeren tülönnek a célon, vagy többet tesznek, vagy kevesebbet mint kellene, mert kicsi gondot fordítanak a bajok és szükségletek tanulmányozására. A segéd eszközeik erre nézve még mindig a régi primitív szerszámok.

Első ezekből a statisztika. Vén rozsdamarta reliquia. Nem veszi komolyan senki csak az a három-négy tudós aki nagygyá lett általa.

A tapasztalás bizonyítja, hogy a kényelmes emberiség nem akarja komolyan venni a statisztikát csak immelámmal és akár milyen adatokat szolgáltat be a tudományos adatgyűjtőknek. Ez a segédforrás tehát discret módon eltakarja az igaz adatokat a kormányok elől. De van másik segédforrás is. Az ujságok. Ezek sokkal több leleményességgel és sokkal nagyobb szomjusággal hordják össze az igaz adatokat, jobbara ismerik is, de mire feldolgozták, akaratlanul is a saját pártállásuk színeibe öltöztették. Az egyik nagyítja, a másik kicsinyíti az adatokat, az igazat pedig alig adja egy is. Ha tehát a kormányok az ujságokból

szeretnék megismerni az igazságot, szintén elég rossz nyomon járnak.

Marad a közigazgatás. Ó, az jó, — mondja a közigazgatásról Uff király. De az a baj, hogy Uff király ezzel a véleményével egyedül áll. A nagy többség itt Magyarországon megátalkodottan hirdeti, hogy a közigazgatás nem jó. De ez mostan mellékes. Csak őszszel lesz soron. ha ugyan akkor igazán beterjesztik az államosításra vonatkozó javaslatokat. Egyelőre a mai közigazgatásnak volna tiszte, hogy a kormányoknak igaz adatokat szállítson. A módja kétségtelenül meg is volna hozzá. Mert akár a szocializmus üti fel a fejét, akár az inség köszönt be, a közigazgatásnak közvetlen szomszédságból van szerencséje a bajt megfigyelni. Magánhasználatra valószínűleg be is szerzi a közigazgatás az igazságot; legalább azok a közigazgatási tisztviselők, akiket a polgárok bizalma a törvényhozásba küld, olykor meglepően igaz képet tudnak festeni egyes vidékek bajairól. De a közigazgatás ugy tesz, mint a szorgalmas hangya: nyáron (a hivatalnokoskodás idején) gyűjti a kis magokat, hogy télen (amikor a képviselőházba kerül) legyen miből megélnie.

Idegennek pedig nem ad igaz adatokat, még a kormányoknak sem.

Mi ennek az oka? A kormány jelentéseket kér, a közigazgatás rendelkezik az adatokkal és a kormány még sem kap megbízható adatokat. Mert Magyarország

a jelentések országa és a közigazgatás emberei megszokták, hogy nem az igazat jelentik, hanem átídomítják a momentán szükséghez képest — ahogy az áramlatok kívánják és ahogy ők itélik meg az áramlatokat: hogy mi jobb, mi kedvesebb most a miniszternek. Ez a rendszer. Akármilyen történik az országban, mindig egy uton intézik el. Valahol a vidéken baj esik, ezt a sajtó megírja, a parlament szóba hozza s ekkor az illetékes miniszter megígéri, hogy utána jár a dolognak. Mikor a miniszter ezt megígéri, jelentésre gondol. Leír a főispánhoz, hogy küldjön neki jelentést az esetről. A főispánt nem lepi meg a miniszter kívánsága, nagyon természetesnek találja és a maga számára az alispántól kér jelentést. Az alispán is ismeri a rendszert és már készen van, hogy a szolgabírótól kérjen jelentést, a szolgabíró pedig még lejjebb megy a jelentésért. S odalenn valahol egy szerencsétlen kisbíró vagy micsoda, megvakarja a fejét. Ugyan mire kéri azt a jelentést? No, még baj lesz belőle! Vagy hogy segíteni akarnának rajtuk az urak? S egészen az alantas tisztviselő egyéni elhatározásától függ, hogy milyen jelentést küld feljebb. Ha fél, úgy hamisít, hogy baja ne legyen; ha remél, úgy hamisít, hogy megessen rajtuk az urak szíve és bőven öntsék a segítséget. De az igazat csak nem fogja jelenteni! Ugyan ki kérné az igazságot ő tőle?

Küld tehát valami jelentést a szolgál

Lutzék történetei.

Az eljegyzés.

Az esemény, amelynek vége már előre tudatik, szokatlan körülmények közt folyt le. Ugyanis a kettéválasztott szobába csakhamar bevonultak az új lakók. A gentry, az Kevei Kéve György főhadnagy ur volt, kinek kurtia császárszakállát az energia színe díszítette, a sötétvörös. Egyébként pedig a puskát mindig csak „fegyver“-nek hívta, tehát azoknak törzséhez tartozott, akik a gyakogságot a hadviselés királyának mondják. A doktor, az Takács G. Mihály volt, halaványbarna ifju: egyáltalában nem hordott bajuszt vagy szakállat, hanem simára volt borotválva. Ebből pedig soha sem lehetett megtudni, hogy melyik fakultáshoz tartozik a doktor; mert hajdan a jogtudósok is borotválkoztak, meg a medikusok szintén. Ma ellenben egyik fakultást sem kötelezi a beretválkozás, tehát ismét nem tudni semmit. A szeptember pedig teljes mulandó virágjában volt, a Lutzék folyosójáról át lehetett látni a hegyekre, hol csillogtak az ablaküvegek alkonyatkor. Zöld domboldalokat dédelgetett, szomorú mezei virágokat biztatgatott a budai ősz. A természet ekes volt és elhaló és nagy titkokat susogott

a Duna hajzainak; a lombok is beszélgettek még és a Lutz-kisasszonyok virágai szintén; de hogy a Takács Mihály melyik fakultáshoz tartozik, azt még sem lehetett tudni.

Az ifju szomszédok, pusztán azon az alapon, hogy egymás mellett laktak, csakhamar megismerkedtek és ez bizonyára rendkívüli esemény, tehát világos, hogy a Lutz-mama jelleméből kellett neki folyni. A Lutz-mama ugyanis a világ legnagyobb altruistái közé tartozott, úgy, hogy e nőről csak elismeréssel szólhat Carlyle minden követője. Neki természetesen nem volt fogalma a sociologia finomabb tanításairól és ő csak olyképp gyakorolta a rendszeres önzetlenséget, amint például az emberek már akkor is usztak, midőn Archimedes még nem találta föl a törvényt; mindazonáltal ez nem von le a Lutzné érdeméből semmit. A jó asszony magas, kissé hajlott alakja, szürkés kontya és különösen feketebársony fejpántlikája mindig azokon a helyeken tűnt fel, ahol legközelebb a veszély és legtávolabb az Isten. A nagybácsi gyakran mondta is a harminczegyedik árvizről: „Hja, ha a sógorasszony akkor élt volna!” Tudniillik Lutzné leginkább egy nagy árviz alkalmával lett volna elemében; a mi békés időinkben azonban azzal kellett neki megelégedni, hogy betegeket látogasson,

ócska ruhákat osztogasson és számos ismerőseinek a legnagyobb készséggel végezze el a legkülönbözőbb megbízásokat. A Lutz-háztól egy angol mérőföldnyi területen nem is volt polgári család, ahol például májusban nem így gondolkozott volna a családanya: „Már nyári lakást kellene nézennem Újpesten vagy Budakeszen. De minek nézsek én nyári lakást, mikor majd néz helyettem a Lutzné.”

Tapasztalatoit azonban, hogy a legnagyobb altruistáknak vannak a leggyalázatosabb házmesterei. Tehát az altruista Lutzné is egy kissé elhanyagolta a saját dolgait és tartott olyan házmestert, akinek egyszer egy félórás hiába csöngetett a gentry meg a doktor. Az urak aztán úgy ismerkedtek össze a kapu előtt, a Lutzné jelleméből kifolyólag.

— Ni — mondta a főhadnagy a várakozás kínos perceiben — a kislányoknál ég a lámpa. Ismeri őket, doktor?

— Én mindig csak egygyel találkozom a lépcsőn, válaszolta Takács Mihály ur. De sajtóságon öltözködik az az egy is; néha szélesebb a csipője, néha meg keskenyebb. Az utóbbi esetben aztán az arcza is halvány.

— Ejh, nevetett a főhadnagy, — hiszen akkor ismeri mind a kettőt. A halvány az a

birónak, a szolgabíró az alispánnak, az alispán a főispánnak, a főispán a miniszternek, a miniszter esetleg a királynak. Ha az ember kora hajnalban, mikor a természet még alszik, jól figyel, meghallja mint, süvit a táviródrótokon keresztül a sok jelentés. És meghallja, mint dühörög a sok vonat, amelyik mind jelentést visz. A minisztertől le és husz állomáson keresztül vissza fel a miniszterhez. Csupa jelentés. És ezekben a jelentésekben van minden, néha még helyesírási hiba is, csak épen igaz adatok nincsenek bennük. Pedig hát a végén mégis csak az igazságért indult volna az egész hajsza. De nem lehet. Akármilyen őszintén keresse a miniszter az igazat, akármilyen jól ismerje a közigazgatás az igazat — miniszter és közigazgatás közt ott van az átkozott jelentés és a jelentés akármilyen klasszikus, nem tud Epaminondas lenni. Ellenkezőleg. Még véletlenül sem mond igazat, pedig nem rossz indulatból teszi. A rendszerben van a hiba. Minden gondolatból elvész valami, míg az agyból tok alá jut, de a közigazgatási gondolatból az igazság szökik ki, míg a kisbírótól a miniszterig hatol.

... És ezért nem tudja ma senki emberfia bizonyosan, van-e Magyarországon szocializmus és mekkora? van-e Torontálban inség és mekkora? Mert az egyik segédforrás ezt mondja, a másik az ellenkezőjét. De ugyanazt egyik sem mondja. Aki pedig a hiteles igazra kíváncsi, az nem keresheti másutt, csak az Uristennél vagy a jelentésekben.

POLITIKAI HIREK.

A primás virágoskertje. Már szoltunk egyszer e helyen a hercegprimás virágoskertjéről. Ebben a kertben persze a zöldegek is megeremnek. Bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet az esztergomi szeminárium negyedéves növendékei adtak ma ki igazgatójuk, Ros szival István apátkanonok ellen, amelyben elítélik igazgatójukat, amiért Várnán a néppárt jelöltje ellen lépett föl. Esztergomban kinos feltűnést keltett ez a palotaforradalom, annál inkább

örülnek neki a néppárt irodájában. Mert ime nem vesznek ki a hecczkáplánok, utánok nőnek a palánták — a primás virágoskertjében.

A szegedi mandátum. A szegedi szabadelvű párt holnap délelőtt a Tisza-szállodában gyűlést tart, amelyen dr. Lázár György helyettes polgármestert kiáltják ki képviselőjelöltnek. Lázár még holnap délelőtt elmondja programbeszédét. A szegedi függetlenségi párt ma tartott értekezletet szintén képviselőjelölés céljából, azonban csak nagy nehezen tudtak jelöltet állítani. Polczner Jenő pártelnök első sorban Halinyi Zsigmond szerkesztőt, majd Kószó István ügyvédet ajánlotta jelöltül, ezek azonban a jelöltséget nem fogadták el. Előzőleg már Herman Ottónak is felajánlották a jelöltséget, ő azonban kijelentette, hogy életének hátralevő részét a tudománynak akarja szentelni. Végül Dienes Márton hirlapírót kiáltották ki egyhangulag képviselőjelöltnek, aki e hónap 13-án le is utazik Szegedre, hogy programbeszédét elmondja.

Katalogus-olvasás.

(A képviselőház ülése.)

Hétfőre már a földmívelési tárca költségvetését is napirendre tűzték. Ennyiből is világos, hogy a kereskedelmi vita ma rohamlépéseken haladt előre. Pedig szónokokban ma sem volt hiányosság, sőt egy-két igazán figyelemre méltó hang is emelkedett, amely nagyon egészséges gondolatokat hozott fel. Így Wolfner Tivadár, aki ma szólalt fel először a parlamentben, az egész törvényhozás osztatlan tetszése közben sürgette a gyakoribb érintkezést az ipari kormány és az ipari kamarák között, hogy ilyenformán egymás céljairól kölön lehessenek tájékozva. Okos idea volt a Kovács Pálé is, hogy Orsován valami mintaraktárt teremtsenek, amelyből a Kelet megláthassa, mire számíthat a magyar ipar és kereskedelem termékeiből. De a kiszakított gondolatokon kívül is sok okos megjegyzés volt a két beszédben és különösen Wolfner Tivadart még a szélsőbalról is nagyon sokan üdvözölték rokonszenves és hatással elmondott beszéde után.

Még egy-két kisebb felszólalás volt s aztán déltájban az első tételnél megindult vitát (általános vitának is mondják, pedig nem az) az elnök berekesztette. S ekkor báró Dániel

Ernö kereskedelmi miniszter hosszabb beszédben válaszolt az összes felszólalásokra. Merő udvariasság volt és mintha mindenkit ki akart volna elégíteni. Nem is közönséges ígéretek tett. Csak épen arra az aggodalomra nem felelt, hogy a Vaskapu-szabályozás munkája meddő volt. Erről a miniszter egyszerűen megfeledezett. De egyébként az ellenzék is köszönettel nyugtázhatta a következő nagy ígéretek:

1. Az ipari és kereskedelmi bajok megszüntetése okáért a kormány javában dolgozik az ipartörvény és a kereskedelmi törvény re-
visióján.

2. Tervezi a vízi utak jobb kihasználását, továbbá a vasuti vonalaknak a vízi utak kiindulási pontjával való összekapcsolását, hogy így az egész forgalmi hálózat egygyé legyen.

3. Nagy budapesti kikötőre gondol, amely kellően felszerelve egész Közép-Európának egyik kereskedelmi gócpontja lehessen.

4. Többek között azon is dolgozik, hogy a Magyarországon működő biztosító-társaságok az államnak hathatósabb ellenőrzése alá kerüljenek.

... Ilyen szép ígéretek után a parlament szívesen megszavazta a miniszternek a költségvetést s ahogy a jelek mutatják, a többi tételnél sem igen fog az ellenzék akadékoskodni. Legalább a fekete tábla nem fenyegetőzik szónokokkal és az ellenzék is élénken helyeselte, hogy a hétfői ülés napirendjére a földmívelési tárca költségvetését is kitézzék. Annnyira helyeselte, hogy szinte úgy tetszett, mintha legszívesebben mindjárt valamennyi tárcazt is kitéznék a hétfői napirendre. Mert hát vitatkozni nem akar és a budget-vitán egyszer mégis csak át kell esni — mondja az ellenzék szabadon a régi intendáns után ...

Egy óra tájban kérvényekre került a sor s itt két kérvénycsoport foglalta le az érdeklődést: a negyvennyolcas események megünneplésére és az ország önállóságának a personalio alapján létesítésére vonatkozó kérvénycsoport. Az első báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek az a kijelentése tette érdekessé, hogy a negyvennyolcas megünneplése dolgában már legközelebb előterjesztést tesz a parlamentnek; a másodikat pedig egy kis mű-felháborodás

Betti, a pirosarcu az az Elza. Jó is volna már, ha vizitelnék náluk.

Vizitelni? ! Ez a szó megrendítette Takács Mihályt. A jó ifju azt hitte, hogy ez itt valami merész vállalkozása lesz Kéve főhadnagynak. Holott a vizitelés az úgy hozzá tartozik egy hivatásos katonatiszt élete programjához, mint akár a rapport; kivált a gyalogos tisztek, azok csakugyan folyton vizitelnek. Vizitelnek egymásnak, meglátogatják a hatóságok fejeit, a lányos házakat, azután ha elvégezték a sort az ezredorvosnál, megint visszamennek az ezredeséig: az ezredes az az Alfa és Oméga. És ha egyszer Budapest romjain fognak járni, az archeologusok, megkövesednek a tálcák, melyeken most sandwichek hordanak a joutonkon; ha majd remetelakba zárkozik minden élő lény és nem lesz többé közélet és nem lesz zeneélet, a gyalogos tisztek még akkor is szorgalmasan vizitelni fognak.

A látogatás meg is történt és nem sokkal azután megvolt az első uzsonna is, melyet csak hatásaiban ismertelhetni, miként azt az impozáns dolgokkal teszi Homér. Ugyanis az uzsonna után csakhamar leereszkedett az est és tizenegy óra felé szobájában ült Kéve főhadnagy, a gentry. Mondom, a szobájában ült a főhadnagy és kissé előrehajtván testét, két

karjával bizonyos huzó és toló mozdulatokat tett az asztal felületén. Ekkor hirtelen fojtott harmoniumszó ütötte meg a főhadnagy fülét.

Kéve meg se mocszant. Az éjjel csöndjében csakugyan halkan, szagatva játszották azt a szonátát, amelyből Beethoven nászindulója van kiszakítva; a vörös katonához mintegy alkalmoszerűen lebbentek be ezek a határozott hangok és Kéve főhadnagy föluggrott asztalától.

— Hah! — kiáltotta — azt fogom elvenni, amelyik ilyen gyönyörűen játszik... És kirohant a folyosóra, hogy az ebédlő függönyein keresztül meglássa, melyik az a Lutz-kisaszszony, aki olyan gyönyörűen játszik..

Ugyanakkor a szobájában ült Takács Mihály is, a doktor. Mondom, a szobájában ült Takács Mihály a doktor és a fal mellett bizonyos nyomó és ismétlődő mozdulatokat tett a két kezével. Ekkor hirtelen szelid cziteraszó ütötte meg a fülét.

Takács elkezdett hallgatózni. Az éjjel csöndjében csakugyan vékony pengése hallatszott egy Schubert-dalnak, melyet ötszólamu férfikarok is szoktak énekelni tiroli ezredekben. Takács Mihály föluggrott izgatottan.

— Hah, kiáltotta, azt fogom elvenni, amelyik ilyen gyönyörűen cziterázik...

És kirohant a folyosóra, ugyanazzal a szándékkal, mint Kéve főhadnagy, a gentry...

— Ejnye no, most vége a nászindulónak, suttopta aztán az ebédlő ablaka előtt a gentry.

Takács a háta mögé állt a papucsában.

— Persze — suttopta a főhadnagynak — hiszen a nászindulót én muzsikáltam. A Lutzkánál, tisztelt barátom, cziteráznak; azaz csakugyan most nem is cziteráznak.

— Nem hát — morgott a főhadnagy. Nem cziteráznak, tisztelt barátom, mert én cziteráztam.

Tehát csakugyan nincs tervszerűség a szerelemben és a két férfiú — látjuk — a különben reális alapon sem tudott megegyezni.

Várniook kellett az utolsó szeptemberi vasárnapig, midőn is a Lutz-család még egyszer kirándult a hegyek közé, elbucuzni a nyártól. Lutzné egy öreg barátnéját vitte magával, a lányokat meg az urak kísérték elől; és ez volt ama végzetes napok egyike, melyeket nem illet külön névvel a história, mint Amerika fölfedeztetése napját. Dies nefastus... káros a férfiszíveknek egy meleg vasárnap szeptemberben. Tavasz virágok helyett kopár fák beszélnek odakünn, tagadván, hogy a magányban boldogság volna. S azt mondják lombjaik,

fűszerezte. Megtörtént ugyanis, hogy a bizottság egyszerűen az irattárba helyezendőknek mondotta e kérvényeket és báró Bánffy Dezső is mosolyogva jegyezte meg, hogy azt az alkotmányos alapot, amelyen harmincz éve nagyon jól megvagyunk, nem lehet egy pár kérvény miatt incidentaliter megbolygatni. Bölcsen tudja ezt természetesen a szélsőbal is, de csak a folyosón. A tanácsteremben másként gondolkoznak s ott vihart csináltak.

- Ez kigunyolása a kérvényező jognak!
- Ez komédia!
- Ez botrány!

Igy zavarogtak és kiabáltak Mivel pedig a műfelháborodás nem hatott, más kipróbált fegyverhez nyúltak. A Ház határozatképességének megállapítását követelték. A tisztelt képviselő urak pedig már akkor régen elszéledtek és bizony nem igen akad már száz ember az üveg alatt. Az elnök tehát fél órára felfüggesztette az ülést. Ezenközben játszott, csilingelt a telephon, dolgozott valamennyi sereghajtó — de hiába. Két órákor se voltak többen kilenczvennél és így a t. Ház egyelőre eldöntetlenül hagyta, vajjon irattárba helyezék-e a personal uniora vonatkozó kérvényeket. A kérvények még nincsenek elintézve — de a távollevő képviselők, azok alaposan el vannak intézve.

... Tudniillik: az ülés végén katalogust olvastattak és lézen az igazolatlanul távolmaradtak rovására sok forintok keserves levonása...

A képviselőház ülése.

Az ülésen Láng Lajos elnököl s a jegyző bejelenti, hogy az interpellációs könyvben két újabb bejegyzés van, a Mócsy Antalé a temes-kubiniak bélyegügyi kérelméről és a Rakovszky Istváné a linkófalvi véres napról.

(Ez a két interpelláció azonban, az ülés végén támadt bonyodalmak miatt, máról elmaradt).

A kereskedelmi budget.

Lévay Lajos rövid felszólalásban a biztosítás ügyét hozza szóba. Milliók és milliók veszték már el és jobbára özvegyek és árvák pénzéből, mert a biztosítás ügye nincsen kellően rendezve és a biztosító vállalatok megalakulását nem tették olyan föltételektől függővé, amelyek a biztosító feleket megnyugtathatnák. Ezt tehát föltétlenül rendezni

kell, nemkülönben a biztosító és biztosított felek közt is törvényesen kell szabályozni a jogviszonyt. Beszédét így végzi:

Van azonban még egy fontos momentum, melyre a tisztelt Ház figyelmét fel kell hívnom s mely szintén flagrans bizonyítéka annak, hogy sürgőse vált a biztosítás ügyét tárgyzó törvény reformja. Ugyanis az Ausztriában 1896. márczius 7-én kibocsátott miniszteri rendelet, az ugynevezett „Assicuranz Regulativ“, ellentétben a még fennálló kereskedelmi és vámszerződés XX. pontjával, mely azt rendel, hogy mindkét állam területén törvényes alapon létrejött részvény vagy szövetkezeti, biztosítási vagy kereseti társaságok kölcsönösen egymás területén belföldieknek és egyenjogositottnak tekintendők: ezzel szemben mondom, a magyar vállalatokat Ausztriában külföldieknek decretálja az említett osztrák miniszteri rendelet és azok csak concessio kinyerése után terjeszthetik ki működésüket Ausztriára, sőt biztosíték letételére kötelezve, míg hazánkban az osztrák vagy bármely külföldi vállalat akadálytalanul állíthat fióktelepet. Ehhez járulnak az „Assicuranz-Regulativ“ számos vexatorius jellegű határozatai, melyek majdnem lehetelenné tették hazai vállalatainknak az Ausztriában való működést, de melyekre nézve a tisztelt kereskedelmi miniszter urnak, miheiyt csak tudomására jutottak, elismerést érdemlő gyors és erélyes fellépésével sikerült bizonyos enyhítéseket és haladékokat kieszközölni. Nem ketlem, miszerint azon jogos követeléseinknek, hogy Ausztriában a magyar vállalatok a paritás és viszonyosság elveinek megfelelő elbánásban részesüljenek, a kereskedelmi miniszter a törvényhozási uton érvényt fog tudni szerezni s ez a közelebbi időben a törvényhozás elé terjesztendő új vám- és kereskedelmi szerződésben pragnans kifejezést is fog nyerni. (Élénk helyeslés jobbfelől.) A költségvetést, amelynek minden egyes tételéről tanuskodik, hogy a kereskedelmi kormány figyelmét az ipar és kereskedelem emelésére, az e téren felmerülő szükségletek kielégítésére, az állami kezelésben levő vasutak és gyári vállalatok fejlesztésére fordítja, bizalommal a kormány iránt, elfogadom. (Helyeslés jobbfelől.)

Wolfner Tivadar utal arra, hogy mennyi kára volt az országnak a múlt év rossz természefolytán. Ezért veszedelmes, ha valamely ország egyoldaluan fejlődik. Manapság csak a nagy kereskedelemmel és a fejlett iparral bíró országok boldogulhatnak. De minálunk még mindig azt tartják, hogy a kereskedelem és ipar nem urnak való. Ezen a törvényhozás segítsen a kereskedelem megbecsülésével, ami korántsem azt jelenti, hogy a kereskedőknek czimeket és kitüntetésekét osztogasson a kormány. (Tetszés.) Sürgeti az iparoktatás széles alapu reformját. Ide tervszerűség és egyöntetűség kell. Szükség van a timárszakiskolára is, ő maga is gyáros korában külföldről volt kénytelen szakembereket hozatni. Igen kevésnek tartja a kisiparnak juttatott állami segítséget. A miniszteri jelentés azt mondja, hogy a kisipari szövetkezetek nem reflektálnak nagyobb segítségre. Ha ez igaz: ugy a miniszternek keresnie és megtalálnia

kell a módot arra, hogy a valójában nagyon szükséges segítséget mégis juttassa a kisipar kezére. Fölkéri a minisztert, hogy az ipari érdekkeltséggel gyakrabban érintkezze. A textil-termékekből csak Ausztriából 239,000,000 forint értékűt hozunk be. De mert ezt az iparát magánvállalkozással megteremteni nem lehet: az állam igyekezzék azt megteremteni. A kormány részéről komoly törekvést lát: ezért a költségvetés megszavazza. (Zajos helyeslés. A szónokot minden pártból sokan üdvözlék.)

Török Bertalan beszél arról a szoros és megismerni való kapcsolatokról, amely az államnak politikai történetével összeköti közgazdasági történetét. Külkereskedelmünk egyre emelkedőben van. Sajnos, hogy évről-évre 7-8 millió forint veszteséggel zárjuk le külkereskedelmi mérlegünket. Csak zseborát egymillió forint értékűt hoznak be az országba; hát még a vasáru-behozatal. Nem kevesebb ez, mint 36 millió forint, holott a kivétel nem több, mint 6-7 millió, pedig sehol jobb vasat nem lehet találni, mint az erdőférszi hegyekben. A gépgéprések behozatala is évi 22-25 millió forintot visz ki az országból. Még kétségbeesőbb a szövés és fonóipari termékek behozatalának nagysága. A ruha-behozatal egyenesen lesújtó. Itt föltétlenül gondoskodni kell az orvoslásról. Bizik a kormányban s ezért a költségvetést megszavazza. (Helyeslés a jobboldalon.)

Mócsy Antal hosszabban fejtegeti, hogy a kis iparosokat meg kell védeni az uzsorások ellen.

Kovács Pál kereskedelmi piacaink védelméről szól, amire az európai nagy konkurencziában szükségünk van. Külső kereskedelmünk fejlesztésére már megtette a kormány azt az első lépést, hogy gazdasági érdekeink támogatására több kereskedelmi ügynökséget szervezett. De ez nem elégséges. Jó volna, ha Orsován mintaraktárt létesítenek, amelyből a Kelet tájékozást merithetne, hogy mit képes Magyarország ipari termékeiből kifelé vinni. Ez a mintaraktár nagyon hasznos szolgálatokat tenne. A költségvetést elfogadják. (Helyeslés jobbfelől.)

Az elnök berekeszti a vitát.

Következnek a szavazás.

— A miniszter ur akar beszélni! — figyelmeztetik az elnököt.

— De a Ház elhatározta, hogy tízenkét órákor a kérvényeket kezdi tárgyalni.

— Halljuk a minisztert! — mondja az ellenzék.

Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter csak röviden akar nyilatkozni. Tárcaja körében mindent megtesz, hogy az ipari és kereskedelmi életünket fejlessze. Így az ipari szövetkezeteket már most is jelentékeny összeggel segítik. De hogy egészségesebb fejlődésük elől minden akadályt elhárítson, már lépéseket tett arra, hogy módosítsanak a kereskedelmi törvénynek azok az intézkedései, melyekre nézve az igazságügyi miniszterrel a tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak. Ipari szövetkezeteinknek nemcsak alkalmuk, de módjuk is lesz az egészséges fejlődésre, amit a kormány nekik az iparfelügyelői állás szervezésével ad meg. A kereskedelmi miniszter ezután reflectál

busak, hogy jó volna valakit megölelni. Hosszan, mert ki tudja, mily hamar következik a tél. A lányok a tölgyek alatt jártak a férfikkal és az asszonyok több száz lépésnyire maradtak el tőlük. Mikor aztán a gloriétte alatt összer kerültek a kávéházban, Lutzné, leányainak kuszált beszédéből méltán következtette, hogy valami vallomás történt. A kisasszonyok sötét-kék szalmakalapjai ugyancsak jelekkel igazolták ezt a föltevést, mint a némák. A Bettie tudni illik jobbra volt nyomva, az Elzáé meg balra. A pirosposzsgás Elzát különben a halavány doktor vezette, a halavány Bettit meg a pirosposzsgás gentry. Nincs tervszerűség a szerelemben.

— Ellene vagyok az egésznek, — kiáltotta másnap reggel a tüskés nagybácsi. — A katonával még csak megvolnék elégedve, de a doktor az nekem furcsa egy doktor. Egyrészt protestáns, másrészt meg...

— Bankhivatalnok — vágott közbe Lutzné.

— Az, igen, bankhivatalnok. Tehát mi-csoda doktor az, aki bankhivatalnok. Orvosdoktor, jogász, vagy filozóf-e?!... No, majd megtudom a városházán, most legalább egyszer hasznukat veszem a városatyáknak, a mi bölcs városatyáinknak, a mi tudós városatyáinknak...

Lutzné föltette a bársonyfejszalagot és így szólt:

— A városházán nem tudod meg, Lutz. Azt hiszem, inkább menj ide a Szerb-utczába, az egyetemre, mert igazán magam is kíváncsi vagyok.

— Jól van, le a bársonyszalaggal, itthon maradsz, megvársz — kiáltotta az öreg és elrobant az egyetemre, ahol bizony először járt életében. Ne csudáljuk tehát, hogy nem a rektorhoz fordult vagy a prorektorhoz, hanem valamelyik pedellushoz. Azok közül is ahhoz, akin nem volt aranyzinóros sipka. Ez aztán elvezette az öreget az üres irodákba és mindenféle nagy könyvekből kimutatta, hogy Takács G. Mihály nevű doktor az utolsó tíz év alatt nem avatott fel ezen királyi egyetemen sem a jogi, sem az orvosi, sem a bölcsészeti fakultáson.

Az öreg Lutz leült Pázmány Péter arcképe alá és keserűen szólt:

— Pedig pesti doktor... Mondja hát, tisztelt ur, nincs maguknak véletlenül még egy fakultásuk?!

— De bizony van — felelte a pedellus; a theologiai, az a negyedik fakultásunk.

Azzal végiglapozott még egy listát és hirtelen odabökött a papirosra.

— Tessék, itt van, tens ur: „Takács G.

Mihály esztergommegeyi áldozópap; fölavattott a szent hittudományok doktorává 1893-ban. Fölavató értekezése a hittudományi erkölcsstan köréből vétetett. Czime a következő: „Az ember köteles megházasodni, de nem minden ember köteles megházasodni.“

— Igen — susogta az öreg Lutz — ez az ember akar megházasodni.

Igy szólt az öreg Lutz és fölkel, egy szemrehányó pillantást vetvén Pázmányra, a bibornokra. Azután egy ezüstforintossal gazdagon megjutalmazta a pedellust, feltúrta a gallérlját és visszasietett Lutznéhez. Ott kihívta az asszonyt az udvari szobába, az ebédlőbe, óvatosan betette az ajtót és azt mondta Lutznének:

— Tedd föl a bársonyszalagodat és tartsd meg az eljegyzést még ma este. Siess Lutzné, siess. Ez az ember egy theologiae doctor, ki lépett pap, azért kálvinista. Siess Lutzné a két eljegyzéssel, siess. Mert ha ezt az eljegyzése előtt tudja meg a Betti, a romanticus líba, akkor ő is a papot akarja majd. Siess tehát, Lutzné, siess. Mivel én csak a szobát tudtam kettévágni, de ha a doktor Takács G. Mihályt kell kettévágni, akkor majd megint nem segít neked más, csak a kádi.

Igy még aznap eljegyezte a Bettit a gentry s az Elzát a doktor.

Papp Dániel

az egyes szónokok beszédeire. Elismeri, hogy a nagyipar fejlesztése még mindig állami segítséget kíván, különösen a textil-ipar terén. Az állam hajlandó is e részben a magánvállalatokat messzemenő módon segíteni; de az államnak nem lehet föladata az, amit Wolfner kíván, tudniillik, hogy a textil-nagyipar bevezetését az állam vállalja magára. A külkereskedelem elősegítésére az állam sokat tesz: az idén e czímen 100.000 forinttal többet vett föl a miniszter a költségvetésbe. A Fekete tengeren alakult egy új hajós vállalat: a miniszter ennek javára törvényjavaslatot fog benyújtani. Az ipartörvény reviziója dolgában kijelenti, hogy az előmunkálatokat már elrendelte, különösen a törvény 50. §-megváltoztatása iránt. Nem hosszú idő múlva bejuttathatja a javaslatot. Konkoly-Thuze Miklósnak a víziutak nagyobb kihasználása ügyében azt válaszolja, hogy óhajtaná, ha a va-uti hálózat szorosabb kapcsolatba jonne a víziutakkal. Kölsönös szolgálatot kíván létesíteni a vas- és víziutak alkalmazottjai közt. A fővárost oly intézményekkel kívánja ellátni, amelyek birtokában dominálni fogja az egész dunai hajózást. Ilyen intézmény volna egy minden kívánalomnak megfelelő kikötő. Ezzel — ugymond — oly magas poleza emeljük a víziközlekedést, hogy Budapest kikötője dominálni fog egész Közép-Európában. A biztosítási ügyben a mostani helyzetet nem lehet tovább föntartani és javaslatot terjeszt majd a Ház elé, biztosítván ebben a biztosítótársulatokkal szemben az állam nagyobb ellenőrző befolyását. A vicinális vasutak dolgában enquette-et hív össze. Kéri tárczája költségvetésének megszavazását. (Helyeslés jobbról.)

A ház a tételt megszavazza.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

A határozat-képtelenség.

A szünet után rátért a Ház a *kérvények* hetedik sorjegyének tárgyalására. A kérvényeket Molnár Béla ismertette. Fölszólalás történt több vármegyének a 48-iki alkotások 50 éves évfordulójának megünneplése iránt beadott kérvényénél. Thaly Kálmán rámutatott arra, hogy a kérvények közül kettő nemcsak a 48-as alkotások megünneplését kéri, hanem *márczius 15-ének* örök időkre való nemzeti ünnepé tételét is. Ez helyes volna. Mert nemzeti ünnepünk egy sincs. A protestánsok szent István napját nem ünnepelhetik meg. Bejelenti a szónok, hogy az ügy tárgyalása idején a szélsőbal követelni fogja a márcziusi nap megünneplését. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök kijelenti, hogy a 48-as alkotások 50 évi fordulójának megünneplése dolgában *rövidesen előterjesztést tesz*, akkorára kéri tehát a vita elhalasztását.

A Ház ebbe bekegyezik.

Több vidéki testület az ország önállóságának a *personal-unio* alapján való létesítése iránt kérvényt intézett a képviselőházhoz. A bizottság e kérvényeknek az irattárba való helyezését indítványozza.

Kossuth Ferencz tiltakozik az ellen, hogy az ország önállósága iránt beadott kérvényeket az elhasznált papírok kosarába dobják. Legalább annyival tiszteljék meg ezeket a kérvényeket, hogy adják ki a kormánynak.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök azt válaszolja, hogy így *incidentaliter* nem szabad a teljes önállóság kérdésével foglalkozni, különösen akkor, amidőn 30 éves tapasztalat a mostani alkotmány teljesen kielégítő voltáról tesz tanúságot. Nem vállalkozik arra, hogy e kérvényekkel foglalkozzék.

Kossuth Ferencz: Ez kigunyolása a kérvényező jognak.

Thaly Kálmán: Ha így kigunyolják az alkotmányos polgárokat, akik a parlamenthez fordulnak: majd a szociálistákhoz fognak fordulni. Bánffy ne viccelje ezeket a polgárokat. Csak a gróf Benyovszky kerületéből 1640 választó irta alá az egyik kérvényt.

Gróf Benyovszky Sándor: Az általam beadott kérvényt becsületes és komoly választók irták alá. Tiltakozom az ellen, hogy a miniszterelnök félvállról beszéljen róluk.

Olay Lajos: A kérvényező jogot tisztelni kell. Régebben csak azokat a kérvényeket tették irattárba, amelyekkel egyáltalán nem volt érdemes foglalkozni.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök kijelenti,

hogy ő nem kívánt gunyolódni; de mert a kormány politikájánál fogva nem akar foglalkozni e kérvényekkel, neveltséges volna, ha mégis erőnek-erejével kiadná a kormánynak.

Kubik Béla: *Nem vagyunk határozatképesek!*

Láng elnök: Jó. Akkor elrendelem a Ház megolvasását.

Mint hogy pedig nem voltak százan, az elnök az ülést *félórára felfüggesztette*.

Két órakor Láng Lajos újból megnyitotta az ülést s jelenti akarta, hogy ha észrevétel nincs a jelenlevők száma iránt . . .

Kubik Béla: Véleményem szerint *most sem vagyunk százan*.

Láng elnök tehát újra elrendeli a jelenlevők megolvasását. Perczel Béni és Lakatos Miklós megolvasás a jelenlevőket s jelenti, hogy *csak 92-en vannak jelen*.

Az elnök ekkor *elrendeli a katalógus felolvasását*.

Felolvasták. És hétfőn az elnök erről jelentést fog tenni a képviselőháznak . . .

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. Az osztrák tartománygyűlések aszerint, amint németek vagy szlávok alkotják a többséget, nyilatkoznak a nyelvrendelet kérdésében. A sziléziai tartománygyűlés több órai vita után elfogadta a mult szombaton előterjesztett határozati javaslat dolgában kiküldött bizottság indítványát amely kimondja a fennálló birodalmi alkotmányhoz való ragaszkodást és elvetette a cseh kisbelsősi indítványát, amely az ország föderatív alakulása mellett nyilatkozik. A vita során Kopp biboros kijelentette, hogy csatlakozik a bizottság indítványához, mert az a birodalmi egység eszméjét képviseli, amely elengedhetetlen egy hatalmas államalakulat részére, de a birodalmi egység egyuttal az egyes tartományokat és népeket sem gátolja szabad fejlődésükben.

A lengyel tartománygyűlés viszont nagy többséggel indítványt fogadott el, mely felhívja a kormányt, hogy a tarnopoli gimnáziumban minél hamarabb rutén nyelvű párhuzamos osztályokat állítson fel s azokat fokozatosan rendezze be.

Báró Chlumetzky és Lobkowitz herceg cseh tartományi főmarsall ma Bécsbe érkeztek. Mint hogy Chlumetzky az udvarnál persona gratissima és Gautsch báróval igen jó viszonyban van, ott tartózkodásából arra következtetnek, hogy a német pártok vezéreivel érintkezésbe fog lépni és iparkodik őket rábírní arra, hogy eddigi makacs ellenkezésükkel hagyjanak fel. Lobkowitz herceget a király ma kihallgatáson fogadta. A herceg jelenléte a cseh tartománygyűlés tartamának megállapításával van összefüggésben. A kormány minél előbb szeretné berekeszteni a cseh tartománygyűlést, hogy annál behatóbban foglalkozhassék a nyelvrendeletek ügyében folytatandó tárgyalásokkal. Gróf Coudenhove helytartó lemondását igen valószínűnek tartják.

A berlini *Post* kijelenti, hogy a német lapok beavatkozása Ausztria belső politikai ügyeibe tapintatlan dolog. Ilyen beavatkozást bizonyára Németország sem tűrne. A politikai óvatosság és a politikai tisztesség megköveteli legalább is azt, hogy megvárják, minő javaslatokkal fog a Gautsch-miniszterium a nyelvkérdésben előállani. A vizály szítása helyett a német birodalmi sajtónak inkább az volna a feladata, hogy a kölcsönös megértést és kibékülést ajánlja.

A finn senatus a zsidókért. Finnország senatusának legutóbb tartott ülésén felolvasták annak a kérvénynek a szövegét, amelyet a senatus a csárhoz fog beküldeni. A kérvényben arra kéri a csárt, hogy a zsidóknak nagyon szűken osztott jogokat töltsön meg szabad költözködési joggal, zsinagóga-építési engedéllyel, korlátozatlan ipar és kereskedésügyi joggal, hogy egyenlő jogaik legyenek Finnország egyéb lakóival. A senatus reméli, hogy a csár kedvezően fogja a kérvényt elintézni.

A Dreyfus-ügy.

(Távirati tudósítás.)

Ha az *Aurore* mai számában közzétett szenzációs hír való, úgy a *Dreyfus-ügyben* frappans fordulat várható.

Az újabb momentumok megint mindinkább amellet bizonyítanak, hogy Dreyfus ártatlanul szenved és daczára annak, hogy erről bírái is meg voltak győződve, magasabb parancsra — állítólag államérdékből — mégis elítélték őt.

Ezek után semmi kétség, hogy a Dreyfus pörét revideálni fogják, mert bebizonyosodott, hogy arról a titkos iratról, amely állítólag bizonyítékokat tartalmazott Dreyfus ellen s amelyet Mercier tábornok, az akkori hadügy-miniszter küldött a bírának, sem Casimir Périernek, az akkori köztársaság elnökének sem az akkori miniszterelnöknek, Dupuynek nem volt tudomása. Ezt Mercier a maga szákállára cselekedte és ez az eljárása teljesen megvilágítja most már azt a hallatlan eljárást, amelynek Dreyfus áldozatul esett.

Az *Aurore* jelentése következő:

Casimir Périer, a köztársaság volt elnökének és az ő volt miniszterelnökének, Dupuynek határozott kívánságára Mercier tábornokot, aki a Dreyfus-pör idejében hadügyminiszter volt, vidéki állomáshelyéről Párisba rendelték. Mercier fölött Párisba és mind a két államférfi kategorikus választ követelt tőle arra a kérdésre, vajjon igaz-e az, hogy mint hadügyminiszter oly titkos bizonyítékokat küldött a Dreyfus-pörben ítéelő katonai bíróság tárgyalótermébe, melyekről sem a vádlottnak, sem védőjének nem volt tudomása? *Mercier tábornok erre bevallotta, hogy igaz, hogy a katonai törvényszék tagjainak ilyen titkos iratokat küldött.* Erre a minden kétséget kizáró nyilatkozatra Casimir Périer és Dupuy rendkívül éles szemrehányással illették Mercier tábornokot és fölszólitották, hogy igazolja magát, hogy miért nem értesítette akkori főlebbvalóit a titkos iratok létezéséről és az azokkal üzött visszaélésről és törvénytelenégről? Mercier erre a fölszólitásra zavarba jött s azt mondta, hogy állami okok kényszerítették őt erre az eljárásra, de a jövőre nézve elvállalja érte a teljes felelősséget.

Méline miniszterelnököt néhány óra mulva értesítették Mercier vallomásáról; Méline mód nélkül megütközött rajta és *azonnal minisztertanácsot hívott össze, mely kétszer is foglalkozott ezzel az esettel.*

Dreyfus pörének a reviziója most már kétséget sem szenved. A francia büntetőtörvénykönyv szerint reviziónak helye van akkor, ha újabb és fontos bizonyítékok merültek fel. Ez az újabb és fontos bizonyíték az, hogy a bírának olyan irást kézbesítettek közvetlenül az ítélelhozatal előtt, amelyet sem Dreyfusnak, sem védőjének meg sem mutattak. Ez az a levél, amelyen a többek között az állott, hogy:

Cette canaille de D. devient trop exigeant, és amelyet *Schwarzkoppen* ezredes német követségi attaché-nak tulajdonítottak.

Bebizonyosodott az, hogy Schwarzkoppen tényleg irt egy levelezőlapot *Panizardi* olasz ezredesnek, amely levelezőlapra ez a két sor mint utóirat *rá volt hamisítva.* A levelezőlapot elfogták s valaki ráhamisította ezt a mondatot, utánozván Schwarzkoppen ezredes írását.

Az Esterházy-pörben constatálták, hogy ilyen titkos bizonyítékok léteztek a Dreyfus-perben, a Zola-perben bizonyításra kerül, hogy ezeket a titkos bizonyítékokat tényleg beküldték a bírának a tanácskozási szobába.

Mikor *Jaures* képviselő meginterpellálta Méline miniszterelnököt, hogy szerepeltek-e

ilyen titkos bizonyítékok a Dreyfus-perben, Méline azt felelte:

— Erre a kérdésre megtagadom a választ, mert az nem volna más, mint a Dreyfus-pör revíziója.

És ez lesz tényleg az oka a revízióknak, amelyet némelyek oly szenvedélyesen iparkodtak megakadályozni, míg mások azt annyi kitartással, ékesszólással és önfeláldozással sürgették.

Ujabb távirataink ebben az ügyben a következők:

Páris, február 5.

Zola pörére [vonatkozólag a hadügyminiszter félhivatalos lapja, az *Echo de Paris* azt írja, hogy a bizonyítási eljárást szűk korlátok közé fogják szorítani s nem fogják megengedni, hogy a Zola-pör Dreyfus-pörre alakuljon át. Ha kísérlet történnék arra nézve, hogy az esküdszék előtt Dreyfus rehabilitáltassék, ugy ezt a bíróság elnöke meg fogja akadályozni. Mindazonáltal alkalmat fognak adni Zolának, hogy mindazokat a bizonyítékait előadja, amelyekkel igazolni tudja, hogy a haditörvényszék az Esterházy-pörben tisztességtelenül járt el.

Köln, február 5.

A „Kölnische Zeitung“ jelenti Párisból: A rendőrség már megtette az intézkedéseket avégből, hogy hétfőn és a rá következő napokon a köztársasági rendőröknek nagyszámu kirendeltségei tartásuk fenn a rendet az igazságügyi palota körül és az ahhoz vezető utcákban.

Zola teljes bizalommal tekint ügyének tárgyalása elé. A nagy író kitünő egészségnek örvend.

Páris, február 5.

Piquard ezredesnek a várakozási állományba való helyezése óta a legkülönbözőbb, egymásnak homlokegyenest ellentmondó hírek kerülnek róla forgalomba. Az az egy bizonyos, hogy a hadügyminiszter a Piquard ügyében hozandó határozatát csak a Zola-per befejezése után fogja nyilvánosságra hozni.

A mai minisztertanács foglalkozott azzal a kérdéssel, vajjon a hadügyminiszter a Zola-perben hozzáérkező beidézésnek eleget tegyen-e, vagy sem. Az ebben az ügyben hozott határozatot valószínűleg holnap hozzák nyilvánosságra.

Páris, február 5.

Az *Aurore* leleplezéseire vonatkozólag a *Temps* ma a következőket jelenti:

Egy munkatársunk felkereste ma Dupuy volt miniszterelnököt s megkérdezte tőle, mi igaz az *Aurore* mai szenzációs leleplezéséből, mire Dupuy a következőket mondotta:

Az igaz, hogy Mercier engem abban az időben, amelyet az *Aurore* említ, tényleg felkeresett, de beszélgetésünk oly kérdéstről folyt, amely Merciert csak személyesen érintette. Mercier azt a vallomást, amelyről az *Aurore* hírt ad, nem tette. Beszélgetésünk egyáltalán nem vonatkozott a Dreyfus-ügyre. Casimir-Périer akkori elnök pedig nem volt jelen beszélgetésünkön. Lehet, hogy Périer látta a tábornokot hozzám jönni, erről én nem tudok, de az én jelenlétemben Périer nem beszélt Mercierrel.

Dupuy nyilatkozott továbbá arról is, hogy a Zola-perben kapott tanubeidézésnek engedelmeskedik. A tárgyaláson vallani is fog. Mindenesetre azonban szem előtt fogja tartani a hivatalos titkokat, amelyek tartózkodást követelnek.

A „Temps“ mindezekhez azt a megjegyzést fűzi, hogy a titkos bizonyíték kérdése még egyáltalán nincs felderítve és közli kiváló jogá-

szoknak e tekintetben nyilvánított nézetét, akik a következő konklúzióra jutottak:

Ha ily jogsértés történt és ez megállapított, az igazságügyminiszter a törvény és a vádlott védelmére kötelezve van arra, hogy mindazon eszközökkel éljen, amelyeket számára a bünvádi perrendtartás ilyen esetben biztosít.

Piquard ezredes büntetéséről a legkülönbözőbb hírek vannak elterjedve. Egyes lapok szerint Piquard ezredest a hadügyminiszter a hadseregből való elbocsátással büntette, mások szerint a büntetés enyhe. E szerint egy évre rendelkezési állományba helyezték.

(N. Fr. Pr.)

A német diákok strikeja.

(Távirati tudósítás.)

A mai nap Bécsben meglehetősen esendesen mult el. A rendőrség nagy előkészületeket tett a rend megővésére, de nem igen nyílt alkalm a közbelépésre. A német diákok egész délelőtt bumliztak a körutakon. De mert a cseh és szláv diákok nem voltak láthatók, zavargás sem történt.

A cseh és szláv technikusok délfelé megkísérelték, hogy behatoljanak a technika helyiségeibe, de ebben a rendőrség megakadályozta őket.

Az állatorvosi akadémiát ma egy század gyalogság őrizte, aminek az a magyarázata, hogy az állatorvosi akadémia a hadügyminiszternumhoz tartozik.

Délelőtt tíz szigorló orvost promoveáltak az egyetemen. A rektor intézkedett, hogy a promoveálandóknak csak a legközelebbi hozzátartozóit bocsássák be a terembe, nehogy botrány történjen.

A osztrák kormány a diákzavargásokkal szemben erélyes lépésre határozta el magát. Ha február 10-én a diákság magatartása következtében nem kezdhetik el az egyetemen az előadásokat, ugy a kormány az összes német egyetemeket be fogja záratni.

A kormány azt hiszi, hogy ezzel a rendszabálylyal, amely minden egyetemi hallgatónak egy elvesztett félévet jelent, higgadtabb eszjárásra fogja reábirni a nyugtalan vérű diákokat.

Ausztria nem német nyelvű tartományai-ban természetesen élesen elítéli a német diákok eljárását és a cseh és egyéb szláv diákoknak fogják a pártját. A legtöbb tartománygyűlés sürgősen felírt a miniszteriumhoz, hogy védje meg a szláv diákokat a német diákok erőszakoskodásával szemben.

A délutáni eseményekről a következő távirati tudósításokat kaptuk:

Bécs, február 5.

A cseh diákok ma értekezletet tartottak, melyben határozatba ment az az indítvány, hogy bizottságot alakítsanak, amelynek feladata lesz, hogy a sajtót a cseh és általában a szláv diákok körében előfordult minden eseményre vonatkozólag tárgyilagos tudósításokban értesítse. Együttal elhatározták, hogy a prágai polgármestert a bizottság támogatása céljából subventionnak küldésére kérik fel.

A cseh diákok a passivitásra határozták el magukat.

A szláv egyetemi hallgatók közt egyenlenség támadt. A rutének ugyanis kijelentették, hogy a csehekkel nem maradnak együtt, mert azok a lengyelekkel koalícióba léptek.

A mai minisztertanács a német egyetemek ügyével foglalkozott. A minisztertanácsban a Prágában járt Hartel lovag osztályfőnök is jelen volt. Ugy látszik, az egyetemek bezárását nem tervezik, de a mozgalmak vezetői ellen szigorú fegyelmi eljárást fognak indítani.

Prága, február 5.

A német egyetem rektorátusa az előadásokat február 13-áig beszüntette. A német műegyetemen nem szüntették be az előadásokat, de látogatás hiánya miatt nem tartották meg azokat.

TÁVIRATOK.

Visszautasított adomány.

Bécs, február 5. A községtanács tudvalevőleg az itteni művészegyletnek 4000 koronát ajánlott fel egy kiállítás céljaira. Az egyesület ma értesítette a polgármestert, hogy a felajánlott összeget nem fogadja el.

Bismarck bizalmasai.

Bécs, február 5. Ma két berlini tudós: dr. Harden Miksa és dr. Schweninger, utóbbi Bismarck háziorvosa, itt felolvasásokat tartottak művészek, írók előtt. Harden, a *Zukunft* kiadója Berlinben, nagyobb hatást ért el Schweningernél, ki tisztán orvosi tárgyról értekezett. A felolvasásnál érdekesebb volt azonban az ezután következő „kérdézési jelenet“. A tudósoknak ugyanis a publikum kérdéseket adott fel és azok feleltek ezekre. Schweningertől egy hallgatója azt kérdezte, hogy Bismarck a Dreyfus-dologról mint vélekedik?

Az orvos erre azt felelte, hogy Bismarck a Dreyfus-ügyben semmiféle álláspontot nem foglal el és ez ügyről nem nyilatkozott soha. A Dreyfus-ügy Bismarckot egyáltalán nem érdekli. Hasonló kitérő választ adott Harden Miksa arra a kérdésre, hogy Bismarck micsoda álláspontot foglal el az antisemitizmussal szemben. Harden erre azt mondta, ő erről nem tud többet, mint akárki más.

A vitéz szerb hadsereg.

Belgrád, február 5. Az itteni katonakörmökben nagy elégedetlenség uralkodik. Egy nyugalmazott ezredes nyílt levélben azzal gyanúsítja a hadügyminisztert, hogy hivatalos pénzeket sikkasztott. A kormány nagyszámu ujságot confiscált.

Bonyodalmak a Keleten.

Konstantinápoly, február 5. Törökország belpolitikai helyzetét rendkívül aggasztónak tartják. Hasszan Hussin pasának, a tengerészeti miniszternek, aki eddig a legtöbb palotaintrika középpontja volt, állása megrendült, sőt mi több, személyes szabadságát is veszélyeztetnek hiszi és már védelmet is keresett egy idegen hatalom nagyköveténél az esetre, ha tényleg a legvégsőre számíthat majd. A tengerészeti miniszter az angol nagykövet pártfogása alá menekült.

Az ifjutórok mozgalom mindinkább nagyobb méreteket ölt. A szultán a mohamedánok fanatizmusa következtében személyes elhatározásában határozottan korlátozva van és különösen a krétai kérdésben rideg elutasító állápontra kell helyezkednie egyes hatalmak követeléseivel szemben. A hajóhad kérdésében Anglia és Németország befolyása egymás ellenében igyekszik érvényesülést keresni. Kallauam-Hofe porosz származásu tengernagy működését ellenséges szemmel nézik és fizetett német ügynököknek tekintik. Minthogy a hajóhad kölcsönkérését Thessalia kiürítésének kérdésével összekeverik, annak realizálása még jó ideig fog várni magára.

Az orosz csárnak a György herceg jelöltségéhez való ragaszkodását itteni körök annak a sajnálatos körülménynek tudják be, hogy a czárt a szultán hangulatáról teljesen hibásan informálták. Schadovszky bolgár követtről, aki azon erdőben, mikor György herceg jelöltségéről első ízben volt szó, azt állítják, hogy Pétervárott a szultánról azt mondotta, hogy a jelöltséget ellenezni fogja.

Róma, február 5. Az olasz sajtó is nagy aggodalommal van eltelve a keleti kérdésben beállható bonyodalmak miatt, melyek főleg abból keletkezhetnek, hogy a Balkán államok már most készülődnek arra, hogy György

herceg kinevezése esetére követeléseikkel előálljanak. A „Perseveranza” szerint Bugária és Montenegró együttesen akarják követelményeik érvényesítésére a lépéseket megtenni.

A király Bécs bálján.

Bécs, február 5. Ma tartották meg Bécs város bálját. A nők ruhái a legnagyobb egyszerűségükkel tündek fel. Ő Felsege este megjelent a bálon s többeket megszólított. A két alpolgármester előtt meglegedését fejezte ki afelett, hogy a gázkölesönt megkötötték.

Az uralkodó megszólította gróf *Goluchowski* külügyminisztert, báró *Gautsch* miniszterelnököt, *Lueger* polgármestert, *Lichtenstein Hanna* hercegnőt és a diplomáciai kar számos tagját. Igen sok polgárt is megszólítással tüntetett ki. Egy óra mulva ő Felsege, örömet fejezve ki, hogy a bál oly szépen sikerült, a főhercegekkel együtt eltávozott.

A leszállított gabonavám.

Róma, február 5. A kamarában ma egyszerű szavazással elhatározták, hogy a gabonavámot május 31-éig 5 frankra, továbbá az árpa vámját 1 frankkal, a rozsét 1 frank 50 ct-mal, a fehér tengeri vámját pedig 2 frank 50 ct-mal szállítják le mászáknint.

HIREK.

A király vizsgáztat.

A bécsi Hofburgban nevezetes esemény történt a napokban. Nevezetes és nem minden jelentőség hiányában szűkölködő: a király, a felséges fejedelem beállott vizsgálóbiztosnak és akit vizsgáztatott, aki kissé felve, remegve várta az ő kérdéseit, az egy kis princz volt, a tiz éves *Károly Ferencz József* főherceg.

Érdekes hírek, amelyekről hivatalosan eddig semmit sem akartak tudni, de amelyek mégis mindegyre határozottabban terjedtek el, mintha megerősítést nyernének azzal, hogy a király vizsgáztat. A király és *Ottó* főherceg kis fia magyarul beszélgettek a Hofburg termeiben, melynek falai megbámulták a szokatlan jelenetet: egy, a kormányzás gondjaiban megöszült hatalmas dinasztia előtt ott állott csinos tengerészruhában egy kedves kis fiu, egy fiatal főherceg, hogy vizsgát tegyen a magyar nyelvből. Mennyi, az ábrándok és álmok világába tartozó kép jelenik meg az ember előtt, amikor azt hallja, hány ki nem elégitett vágy talál megnyugvást és biztatást oly sok nemes hazafiai törekvés?!
Elterjedt a híre annak, hogy *Ottó* főherceg a magyar fővárosba fog átköltözni családjával és valóságos udvartartással, ahol állandóan fogja képviselni a királyt. Elterjedt a híre annak is, hogy *Ottó* főherceg és egész családja szorgalmasan tanul magyarul és hogy a legesodálatosabb haladást a magyar nyelv megtanulásában a főherceg kis fia, a tiz éves *Károly Ferencz József* főherceg tanusítja, akinek egy *Tormássy* nevű fiatal soproni jogász a magyar nyelvmestere. S ime, ma az a hír érkezett az osztrák császárvároshól, hogy maga a király vizsgáztatja a magyar nyelvből a soproni jogász főhercegi tanítványát!

A napokban történt. *Ottó* főherceg fiatal, aki bár sokat és sokfélét kell tanulnia, mégis mert eleven, virgoncz gyerek, talán valami új játékon törte okos fejét, a Hofburgból staféta jött azzal a hírrel, hogy az uralkodó hivatja őt, mert meggyőződnie akar arról, mennyire haladt az ifju főherceg a különböző tantárgyakban. Ez súlyos eset, az bizonyos. A vizsgáló tanárt mindig valami titkos áhitattal, szent félelemmel nézi a gyerek, még akkor is,

ha főherceg, mennyivel nagyobbat dobbant tehát izgatottságában a tanítvány szive most, amikor a legelső ember, a király elé ment vizsgázni!

A főherceg tengerészruhában állott a király előtt, feszesen, peczkesen, amint erre megtanították. Azt hitte, hogy német nyelven feleleteket kell adnia a földrajzból, a számtanból és más hasznos tudományból és épen ezért minden magára erőltetett hátorsága mellett ugyancsak meghökent, amikor a király magyar nyelven szólította meg. De ez a meglepetése csak pár pillanatig tartott, mert most igazán elemében érezte magát, hiszen a magyar nyelvben bámulatos előmenetelt tanusit.

A király magyarul kérdezett, a főherceg magyarul felelt s a vizsga jól végződött. A király teljes meglegedését nyilvánította az ifju főherceg haladása felett és buzditotta, hogy csak tanuljon továbbra is szorgalmasan magyarul.

Erről a vizsgáról érkezett ma hír Bécs városából. Várjuk már *Ottó* főherceget udvartartásával és a kis főherceget, akit a király vizsgáztatott meg a magyar nyelvből! . . .

— A főherceg becsületbeli adóssága. *József Ágost* főhercegről, akit tudvalevőleg valóságos szentnek neveltek, szól ez a história. Amíg fiatal ember volt és nem boldog családapa, nem igen tudta ő, mi a bor, mi a kártya és más, az időnek hasznos eltölthetésére szolgáló eszköz. Történt, hogy *Alcsuthról* felrándult *Pozsonyba*, ahová látogatására Bécsből két főherceg érkezett. Hármában aztán vigan töltötték el az időt: kocsikáztak, sétálgattak és még egyebet is tettek. Mi volt ez az egyéb, ez csak később tudódott ki — *Alcsuthon*. A meglehetősen zajos mulatozás után harmadnapra ugyanis *Alcsuthon* termelt *József Ágost* főherceg. Erősen kerülgette *Libits* jószágigazgatót és mikor egyszer négy szemközt beszélhetett vele, kirukkolt az ő nagy bajával:

— *Libits* ur, adjon nekem tizezer forintot!

— Tizezer forintot, fenség? Nincs nekem annyi pénzem!

— Hát akkor vegyen ki a kasszából, de úgy, hogy a papa meg ne tudja!

A jószágigazgatónak fejébe szeget ütött ez a titkos dolog és hátorságot vett magának arra, hogy vallatóra fogja a fiatal főherceget.

— Kivegyem a kasszából? Ugyan mire kell ennyi pénz?

— Tudja, *Libits* ur, *Pozsonyban* két főherceg megtanított kártyázni. Elvesztettem a kártyán négyezer forintot és még tizezerrel adós maradtam. Ki kell fizetnem ezt a pénzt, mert azt mondták, ha nem fizetem ki, megszünök uri ember lenni.

— Ha így áll a dolog, akkor hát szerzek tizezer forintot és nem szólok a papának. De ha szabad tudnom, milyen játékban vesztett fenséged ekkora összeget?

— Nem tudom én, mi a neve, csak azt tudom, hogy két kártyát adtak a kezembe és ha kértem, adtak még egy harmadikat is.

Libits kivette a kasszából a tizezer forintot s mikor legelőször találkozott *József* főherceggel, bevallotta neki a dolgot és megkérte arra, tegyen úgy, mintha nem tudna a dologról. *József* főherceg nagyot nevetett a mulatságos histórián és csak ennyit mondott:

— Ejnye, ejnye! Pedig hányszor mondtam neki, hogy óvakodjék a bécsiektől!

— Fiumében nem minden csendes. A régi közmondást, mely azt állítja, hogy Fiumében minden csendes, most meg kell változtatnunk: Fiumében nem minden csendes. Nem is gondolunk politikai zavarokra, amikor ezt állítjuk, csak arra a táviratra, melyet ma küldött fiumei levelezőnk. Ez a távirat így szól:

Ma éjjel egy óra után gyöngé földrengés volt Fiumében. A földrengést erősebben érezték Susakon. Ma egész nap havazott és hideg szél járt. A közeli hegyek teljesen hóval vannak fedve, a hó majdnem Abbáziáig lenyulik. Fiumében csak erős

hó esett, mely hamar eltűnt. Most este a tengeren erős szél dühöng. A chersoi és vegliai hajók elmaradtak.

Amint látjuk, ez épen elég a jóból!

— A Szalavszky-Rakovszky-affaire. A becsületbiróság ma este megkezdte tárgyalásait. Este 7 órára volt kitűzve a tanácskozás kezdete a Nemzeti Casinóban s mindkét fél választottai pontosan megjelentek: Szalavszky részéről báró *Üchtritz* Zsigmond, *Hollán* Ernő és *Bezeredy* Pál; Rakovszky részéről pedig *Ivánka* Oszkár, gróf *Eszterházy* Mihály és *Elek* Gusztáv s végül gróf *Andrássy* Tivadar, a bíróság közös megegyezéssel választott elnöke, továbbá *Pulszky* Ágost és *Tallián* Béla, mint Szalavszky Gyula; *Bolgár* Ferencz és *Kubik* Béla pedig mint Rakovszky István megbízottai. A becsületbiróság kihallgatta a felek képviselőit főképpen a kérdőpontok megállapítása céljából s ezzel a mai tanácskozást be is rekesztette. Döntés nem történt, ez hétfőn délutánra maradt, amikor a becsületbiróság határozathozatal végett újból összeül.

— Személyi hírek. *Schuszter* Konstantin váci püspök, mint értesülünk, néhány nap óta beteg. Betegsége azonban nem aggasztó. — *Dr. Falk* Miksát ma a kassa-oderbergi vasut igazgatósága ovációban részesítette abból az alkalomból, hogy ma volt tizedik évfordulója annak, hogy *dr. Falk* Miksa országgyűlési képviselőt e vasut elnökévé választották. Az igazgatóság mai ünnepélyes ülésén *Hollán* Ernő altábornagy üdvözölte *Falkot*, aki megköszönte igazgatótársainak szives figyelmét. Az igazgatói ülés befejezése után rutkai *Ráth* Péter vezérigazgató vezetése alatt a tisztviselői kar küldöttsége tisztelgett az elnöknel.

— A Park-Club új díszje. Báró *Atzél* Béla Londonban nagyértékű, remek malachit vázát szerzett a Park-Club számára. A váza *Barring* Edward lord londoni bankár tulajdona volt, amelyet az orosz államnak adott kölcsön alkalmából II. Sándor czártól kapott ajándékba. A porphyrtalapzatán álló óriási vázát, amely szebb és nagyobb a windsori angol királyi palotának, sőt a vatikáni muzeum malachit vázájánál is, ma csomagolták ki Budapesten és a Park-Club lépcsőházában állították fel. Hogy mekkora lehet ez értéke, bizonyítja az is, hogy 4000 font sterlingre (48.000 frt) volt biztosítva baleset ellen.

— *Dvorzak* Olga halála. Ma reggel hét órakor halt meg *Dvorzak* Olga bécsi énekesnő, akinek betegségről egy izben már megemlékeztünk. A kisasszony családja ellenzésével lépett a szini pályára. A badeni városi színháznál kezdte meg pályafutását, innét azonban hamarosan Berlinbe jutott. Noha Berlinben nagyon kedvelték, mégis visszament Bécsbe, a Deutsches Volkstheaterhez. Itt már drámai szerepeket is kapott és Anzengruber népies darabjaiban nagy sikert ért el. Tehetsége azonban rohamosan hanyatlott, mivel nem tanult, később pedig súlyos májbajt kapott. Ehhez hozzájárult még anyagi tönkrejutása is, ami a fiatal művésznőt legszebb korában betegágyba döntötte. Hétfőn temetik.

— *Bekir* bég és *Dsavid* bég. A török fővárosban, de annak a határán túl is, egyszerre nevezetes ember lett *Bekir* bég és *Dsavid* bég. Nem bízták reájuk nagy politikai dolgok elintézését, nem is tündek ki mint nagy államférfiak, mert a hivataluk nagy ugyan, de erről eddig nem vett tudomást a világ és mégis egyszerre belekerül a két bég neve az európai újságokba. *Bekir* bég a szultán kamarása, *Dsavid* bég államtanácsos, a nagyvezír fia. Amint látszik, ezek az urak elég tekintélyes emberek és mégis pofozkodniok kellett, hogy tudomást vegyen róluk a világ. Az igaz, hogy ezt a céljukat most alaposan elérték. A török fővárosban most másról sem beszélnek az emberek, csak a két bég viselt dolgairól. Történt ugyanis, ma az Arassí Sztambul utcában, ahol a ramazán szent ünnepe alkalmából óriási néptömeg sétált, hogy *Bekir* bég találkozott *Dsavid* béggel. Régóta haragosa volt ő a nagyvezír fiának és most nem törődve a nagy nyilvánossággal, rávetette magát *Dsavid* bégre és hatalmasan arcul ütötte. Akkor volt a csattanás, hogy még a zajos utcában is jól hallották és egyszerre sűrű tömeg verődött össze, hogy végig nézze

a bégek birkózását. A nézők, akik szeretik a cirkuszi mutatványokat, eleinte csak találgatták, hogy a két birkózó közül melyik fogja előbb érinteni mindkét vállával a földet, de később a nézők is kedvet kaptak a birkózáshoz és míg egymást agyabugyálták, egyre biztatgatták a jelöltjeiket:

— Ne hagyd magad Bekir! Szorítsd Dsavid.

Végre is a rendőrség közbelépett és elvitték a verekedőket a nagyvezírhez, aki megsimogatta szakállát, összeráncolta a homlokát és bölcs ítéletet hozott. Nálunk ugyan furcsának találnák az úgy olyan lovagias elintézését, mint ahogyan az a nagyvezír parancsára intéztetett el, de azért mégis megtörtént: *Bekir* bég bocsánatot kért *Dsavid* béggtől és az úgy ilyen lovagias elintézése után a felek kibékültek.

— **Művészet és valóság.** Olyan eset ez, amely akármit mondjon a nagy Taine, de kiáltóan érvel amellett, hogy a művészet és a valóság gyakran ikertestvérek. *Szovát* hajdumegyei községben világosodott meg ez az igazság a legnapfényesebben. Ebben a kis községben a legutolsó sáskajárás óta az volt a legnevezetesebb eset, hogy egy öttagú vándor-színész-trupp huzódott rajta keresztül. Voltaképp csak átmenőben voltak e községben, de mivel a továbbutazásban némi akadályok merültek fel, elhatározták, hogy színházi előadást rendeznek a község amaz egyetlen impozáns termében, melynek falai között annyi szováti hazafi rugott már be honfiai és egyéb bubánatában. Ugy hirdették, hogy: *Rómeó és Julia* adatik, „azon veróniai szerelmes pár iszonytató története, melynél szebb és szívrehatóbb már nem képzelhető.”

Mint a suviksba mártott hüvelykujjal mázolt falragaszon hirdették:

„e szívet megkapó színházi darab már megrikatta a világ valamennyi királynőjét és herceget és a köszívű gazdagok épen olyan ázott szemmel nézik, mint a viskók barázdás arcú lakói.”

Akinek emberi szíve van, akiben Istentől adott lélek lakozik, az eljön és megtekinti e csodás művet, hogy okúlva e szomorúságon, óvakodjék a hasonló szerencsétlenségektől. A szovátiak a nemzet napszámosságainak hívó szavátára nagy számban sereglettek a nagykorcsmába és pipaszó mellett nézték a szerelmes darabot. Egy színész több szerepet is játszott, de úgy el tudták magukat változtatni, hogy bizony a szovátiak nem ismerték föl őket. Az erkélyjelenet ugyan nem tetszett és az öregebbek föl is kiabáltak a színpadi erkélyre (amelyet két hordóból tákoltak össze):

— Szégyen ám ilyen pongyolában mutatkozni.

— Ha nincs tisztességes ujjasa, kölcsönözünk. Mindazonáltal nem történt baj az utolsó felvonásig. Ami ekkor történt, az már olyan dolog, amely meglehetősen kompromittálja Shakespeare legköltségesebb nyalakját: *Juliát*, *Rómeó* ugyanis, amikor zokogva ráborult *Juliára*, kivüle még egy lényt talált a koporsóban. Az ismeretlenség homályából szökött oda ez a lény és nyomban sirni kezdett. A közönség borzadott e tulvilági hangoktól és a függöny villámgyorsan legördült. *Julia* anya lett...

— **Küzdelem a medvével.** *Marczev* András és *Stefan* Gyurkó tarkái (Galicia) lakosok a napokban *Uj-Sztuzsiczáról* a Kárpátokon át egy mellékuton indultak hazafelé *Tarkába*, midőn egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy egy hatalmas nősténymedvével állnak szemben. A medve a két védtelen embert azonnal megtámadta. *Marczev* rávetvén magát, karmait nyakszirtjébe vágva, lehuzta a fejéről a bőrt s azután maga alá nyomta. Ezután tűzbe vette a futásnak eredt *Stefan* és csakhamar el is érte. *Stefan* eleinte botjával védte magát, de látva, hogy nincs menekvése, karját a medve nyitott szájába dugta. Így akarván megfufasztani hatalmas ellenfelét, karját mindig beljebb tolta a medve torkába, mely harapta és karmolta a már roskadozó embert, de ez kiállotta mindaddig, amíg a hatalmas állat erőtlennül föl nem fordult. A győztes *Stefan* ki a kimerültség, a szenvedett sérülések és a vérvesztés következtében elájult, csak másnap találták meg az armenők.

— **Gyermekek veszedelme.** Ó-Becsén a gyermekek közt rövid óta erősen pusztít a tarkómerevedés, mely 8—10 óra alatt halállal

szokott végződni. E betegség tünetei: igen heves főfájás, nagy nyugtalanság, eszméletlenség, deliriumok és a tarkó merevedése. Az izgalmi állapotok után mely álomba merül a beteg, melyből vajmi ritkán ébred fel. Így *Mitrovicsánin* Jován ó-becsei jómódu gazdának két hét alatt négy kis gyermekét ragadta el e betegség. Az első nap három gyermeke került az ágyba és már este halva voltak. Másnap még a negyedik jutott erre a sorsra.

— **Öngyilkos ispán.** *Aradról* táviratozzák: *Schweitzer* János, a *Milkó Vilmos fia* czég borossebesi erdőkezelőségének ispánja agyonlőtte magát. Családjától érzékeny levélben bucsuzott el. Állítólag anyagi zavarok üzték a halálba.

— **A debreczeni Neugebäude.** *Debreczenben* a városházával épen szemben van egy hosszú emeletes ház, amelynek tömredék ablaka a hal-térre néz. *Varga-szinnek* hívják ezt a házat és ugyszólván ország-szerre ismerik, mert vagy harmincz év óta ennek a háznak az emeletén volt a híres debreczeni vargák és timárok áruaktára. Ez a ház nagy szerepet játszott *Debreczen* történetében. Századokon át ezen a helyen állott a város legnagyobb vendéglője. Később a híres korcsmából kaszárnya lett és az ötvenes, továbbá provizóriumos hatvanas években állandóan katonai készenlet állomásozott benne, nehogy a czivis vér föl találjon zudolni. A rebellis cziviseket aztán e házba hurczolta a fegyveres erő. Sok köny, sok fájdalom emléke tapad e falakhoz, amelyek között annyi igaz magyar buslakodott a hon állapotján. Ellenszenves is volt ez a ház mindig a debreczeniek szemében és még a vargák és timárok sem tudták ellene kiengesztelni a közvéleményt. A városi törvényhatóság határozatából most a csákány ledönti a vén falakat, hogy a nevezetes helyen modern stílusban három utczára néző hatalmas kétemeletes palotát építsenek.

— **A katonaszabadító.** Egy ügyes szélhámos az ország különböző részeiben üzletszerűleg foglalkozott a katonaszabadítások mesterségével, míg végre Világoson lépre került. Az elmúlt év márczius hónapjában a világosi sorozó-bizottság *Schaer* Miklós jómódu gazda János nevű fiát besorozta a 33-ik gyalogezred kötelékébe, ami a szülőket fölötte elszomorította. *Berzován* Mitru, Világos leggazdagabb embere, a besorozott fiu nagyatyja valamint az apa is minden lehetőt elkövettek, hogy Jánóst kiszabadítsák a katonaságtól, de mind hasztalan. Egyszer csak betoppant *Schaer* Miklóshoz egy elegáns külsejű *Goldstein* Sámuel nevű utazó, aki késznek nyilatkozott arra, hogy fiát a katonai szolgálat alól felmenteti. Rögtön fel is vett a szülőktől 20 forintot finom szivarok bevásárlására a felülvizsgáló bizottság részére, később megint 150 forintot. Néhány hét elteltevel a katonaszabadító ismét bekopogtatott a szülőkhöz.

— Minden rendben van! vigasztalá a jámbor atyafiakat. Beszéltem az ezredorvossal. Csak pénzre van szükség!

— Mennyi kell? Szívesen adjuk — szolt *Schaer* és a szélhámos kívánságára 50 darab 10 koronás aranyat adott át neki az ezredorvos részére.

Az idő azonban egyre telt. *Schaer* János időközben október 6-ára már megkapta a 33. gyalogezred parancsnokságától a behívót, s így az ujoncz be is vonult. A szülők előtt már ekkor gyanusnak tűnt fel a dolog, de még mindig bíztak egyetlen fiuk kiszabadításában. A mult szomban ismét beállított *Goldstein* Számi *Schaer*ékhez.

— Minden rendben van, csak még az ezredes nejét szükséges az ügynek megnyerni, szolt látszólagos örömmel az ügnyök.

— Kifizetjük a kért összeget, szolt *Berzován* de legalább látni akarjuk azt, akinek az összeget kifizetem.

— Oh, kérem, ne tessék bennem kételkedni, pattant fel sértődve *Goldstein*. Tessék velem az aradi várba jönni s meggyőződni róla, hogy milyen lelkiismeretes járok el a maguk ügyében.

— No akkor fogja a pénzt, s leolvastak előtte 300 forintot.

Vasárnap este a szülők *Goldstein* tiszteletére fényes vendégséget rendeztek abban a reményben, hogy három éve elcseszett hűt gyermeküket vi-

szontláthatják. Hétfőn aztán berándultak *Aradra*. *Goldstein* el is vezette szülőket és nagyszülőket a várhoz, de ott az alatt az ürügy alatt, hogy előbb az ezredorvossal kell beszélnie, a másik kapun a pénzzel együtt megszökött. A becsapott atyafiak késő estig várakoztak a csalóra. Akkor aztán tisztában voltak, hogy rutul becsapták őket. Alig értek haza, nyomban feljelentették az esetet a csendőrségnek, amely a szelhámot tegnap *Acsuczán* el fogta és átszolgáltatta a királyi járásbírósnak.

— **Dráma a légyotton.** *Pátkay* Elek csizmadialeány és *Mózes* Zsófi szobalány nagyon megszerették egymást. Akik ismerték őket, azt mondták, egy pár lesz belőlük. Ez azonban régen volt már, majd felesztendeje. Ennyi idő alatt sok minden megváltozott. Megváltozott *Mózes* Zsófi szerelme is. *Pátkay* Elek irányában megfogycokozott, ellenben valami *Buzogány* Mihály nevezetű napszámos iránt, akit eddig épen csak hogy szivelt, nagyon megnövekedett a vonzalma. *Pátkay* Elek csizmadiaségéd több ízben ráuzent, ne csapodárkodjék, állítsa helyre a régi jó viszonyt, mert nagyon megbánja, ha ujjat huz a borszakosztályal, amelynek ő, mint csizmadiaségéd egyáltalán nem megvetendő tagja. A leány is üzent. Azzal a nótával végezte mondanivalóját, amelyben a szerencsétlen anyja meg a fia, a csizmadia és a csirizes tál vannak némi összeköttetésbe hozva. A leány nagyon elkeseredett s csak arra kérte a lányt, hogy legalább még egyszer találkozzanak, hadd bucsuzzanak el egymástól úgy, mint régi, igaz szeretőkhez illik. Este 7 órára volt kítüzve a találka a *Dugonits-utca* 25. számú ház kapujában. Ebben a házban lakott *Mózes* Zsófi.

— Igaz-e, hogy nem tudsz többé szeretni, hogy *Buzogányt* szereted?

— Mit tagadjam? volt a felelet.

A következő pillanatban pisztoly dördült el a egény kezében, a leány homlokához kapott a halva bukott a kövezetre. *Pátkay* Elek futott néhány száz lépésre s futás közben a szájába lött. Eszméletlenül terült el a földön s akkor sem tért magához, mikor *Loeblich* Henrik vizsgálóbíró, dr. *Nagy* Kálmán törvényszéki orvos s a mentők a helyszínén megjelentek. A halottat bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe, a sebesültet bekötötték s elvitték a *Rökusba*, a vizsgálatra megjelent urak pedig ott maradtak az utczán, ott maradt a *corpus delicti*, a pisztoly végett. Ezt azonban nem találták. *Kilopta valaki a sebesült kezéből*.

— **A felismert áldozat.** A *velestávi* szerelmi dráma, melyről bőven megemlékezünk, némiképpem magyarázatot nyer. *Prágából* ugyanis azt táviratozzák, hogy végre sikerült az agyonlőtt hölgy személyazonosságát konstataálni. A fiatal hölgy, aki szeretője volt a *velestávi* kastély fiatal urának, egy bécsi születésű *Reisner* nevű kisasszony. Nem régen jött haza Amerikából. Nővére *Münchenben* színésznő.

— **Hajókatasztrófa.** *Kielből* táviratozzák: *Midőn* a császári hajógyár felváltó őrsége *Gaardenből* *Kielbe* ment, egy gözbárkát a tenger hullámai felborítottak. *Kilencz matróz és három hajógyári munkás a vízbe fullt*. Három embert a „*Rhein*” iskolahajó mentett meg.

— **Bem-Petőfi.** Ez a czime annak az új körképnek, amely tárgyat az 1848—49-ki szabadságharcból meri *Styka* Jan, *Vágó* Pál és *Spányi* Béla festették. A körkép *Styka* lemergi műterméből tegnap megérkezett *Budapestre* és *Styka* és *Spányi* felügyelete alatt mindjárt elkezdték felállítását a *Kosciusko-körkép* épületében, úgy hogy márczius 11-ére (a szebeni csata évfordulójára) látható lesz.

— **Védekezés a jégihány ellen.** Megirtuk, hogy az idei enyhe télnek többek között meg lesz az a kellemetlen következménye, hogy kevés lesz a jég. E baj elhárítására legalkalmasabb eszköz a tőzeg-pornak mint jégkonzerváló szernek alkalmazása. A tőzegnek mint jégizoláló szernek kiváló előnyeit Németországban már régen felismerték és állg öptenek nagyobb szabásu jégvermet tőzegizoláló réteg alkalmazása nélkül. Nálunk a jégvermet csak még elvélve építik tőzegizoláló réteggel, azért is legtöbb helyen már nyár derekán elfogy a jég. A kisebb

községek jól teszik, ha azt a csekély jeget, melyet a télen szerezhettek, tőzpor beburkolása által iparkodnak megtartani. A tőzbe burkolt jég ugyanis rendkívül sokáig ellentáll, még a fűtött szoba légmérsékletének is, mert a tőz igen rossz hővezető. Fokozza a tőz jégkonzerváló képességét az a körülmény, hogy saját súlyának megfelelő nyolczszoros mennyiségű vizet képes felszívni s így az olvadás által képződő vizet felszívja s a további olvadást meggátolja. A közelgő jéghiány ellen való védekezésre ez az egyik legjobb mód.

— **Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillárgyár** részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasúttal.)

— **Szépség-hibák**: szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos vértágok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Révész Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredménnyel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 63. szám.

— **Legjobb egyenruhák.** Legszebb diszöltönyök. Legolesőbb libériák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál, Budapest, Károly-laktanya.

— **Villamos fürdő dr. Palócz Ignác** rendelő-intézetében Budapest, IX., Vámbház-körút 7.

Báró Scherr-Vill Egon regénye.

Brestből a következő távirat érkezett:

Báró Scherr-Vill Egon, Scherr-Vill Alfrédnak, a negyvenszeres milliomos angol főúrnak a fia tegnap, Brestben egy erdő mellett szíven lötte magát. Mikor megtalálták, még élt, de csakhamar kiszívenvedett.

A fiatal eszű és fiatal szívű báró regénye tehát bevégeződött. Élt, szeretett és meghalt.

A fiatal báró szerelmi regénye eléggé ösmeretes. Tulságosan mélyen talált belenézni egy londoni bankár fiatal szép leányának a szeméibe s nőül akarta venni.

Atyja azonban a legerélyesebben ellenezte ezt a házasságot s kitagadással fenyegette a fiát.

Egyszerűen egy lehetetlen messaliancának tartotta ezt az összeköttetést s hallani sem akart róla.

Sőt amikor a fiatal báró megszöktette a leányt s Monte-Carloban véletlenül találkozott a szigorú apával, az a rendőrséget küldölte a nyakukra s a szegény miszt elég gyöngédtelenül hazautaztatta a szüleihez.

A fiatal báró vigasztalhatatlan volt s a szegény bankárlány elhatározta, hogy kolostorba vonul.

Az öreg báró azonban nem tudta sokáig nézni fiának kétségbeesett lelki állapotát s úgy oldotta meg a kérdést, hogy fiát kitagadta s évi járadékot rendelt a számára.

A fiatal bárót ezzel a legboldogabb emberré tette. Most már elvehette szíve választottját, akinek különben néhány millió forint hozománya van.

Azonnal utnak is indult, hogy menyasszonyát felkeresse s közben Brestben kiszállott, ahol atyjának remek kastélya van.

Itt aztán a regény hiányos kezd lenni.

A fiatal báró pénteken érkezett meg Brestbe és azonnal szobájába vonult, ahol több levelet írt. Közben megivott egy egész üveg benedictinert. Azután vadászruhába öltözött s kutyájával kiment a mezőre.

A szolga személyzet a fiatal báró feldúlt arczától megijedve, utána akart menni, de ő lelővéssel fenyegette azt, aki követni merészeli.

Mikor ebéd ideje elérkezett s a fiatal báró még mindig nem jött vissza, keresésére indultak. Meg is találták egy erdő szélén, átlótt mellel, hal-dokolva.

Mellette hű kutyája vonyított keservesen, úgy, hogy alig tudták elválasztani tőle.

Beszállították a kastélyba s azonnal orvosokért küldtek. Mire azonban azok megérkeztek, a fiatal báró kiadta lelkét.

Ennek a szomorú regénynek mindenesetre az a része a legérdekesebb s a legmeghatóbb, amelyről most már talán csak az öngyilkos édesatyja tudna felvilágosítást adni.

A fiatal báró utolsó óhajta állítólag az volt, hogy Budapesten temessék el.

A fiatal szép menyasszony boldogsága pedig most már végképen szétfoszott.

A községek keletkezése.

— Eötvös Károly a Szabad Lyceumban. —

Majdnem csupa asszony, szép fiatal asszony és szép fiatal leány hallgatta ma este a Szabad Lyceumban Eötvös Károly felolvasását „A községek keletkezéséről Magyarországon“. Pedig a téma nem épen asszonyoknak való. Csakhogy Eötvös Károlynál szinte mindegy, akár a Gogolák ur számfejtéséről beszél, akár a „Saccharomyces albicans ascospiráiról“, ő mindig érdekes, vonzó, elmés és ötletes.

Azon kezdte, hogy a községek keletkezésének története voltaképp egy emberéletre is sok, mert a huszezer magyar község keletkezésének épen huszezer története van.

Községek aztán roppant sokfélék voltak és vannak. Királyi városok, nemesi, jobbágyközségek, bányavárosok, szabadalmazott városok.

A jobbágyközségek, nemes és vegyes községek eredetét érdekesen fejtegeti. A jobbágyközségekről először csak az 1836-iki törvényhozás emlékszik meg. Még Verbőczy sem tudott róluk, pedig elég bölcs ember volt. Hogy nem tudott róluk, annak az okát abban kell keresni, hogy bizony csak a földesuron mult, vajjon legyen-e vagy nem a község a föld színén. A jó öreg Verbőczy gondoskodott a nemesekről, hogy a községekkel mi történik, azt az országgyűlésre bízta. A törvényhozás pedig ráhagyta a nemesekre, tegyenek, amit akarnak.

Elmondja azután, mi kellett ahhoz, hogy a község — község legyen. Mert ha sok ember együtt van például a vásáron vagy a bucsujáráson, azért az még nem község. Kell tehát egy bíró, néhány esküdt és jegyző. A bírót kijelölte a földesur, csak-hogy az nagy dolog volt, mert az oroszoknak messze van a czárja, de messzebb volt a magyar paraszthoz az ő földesura. Az ispánok voltak az uraságok, akik megadták a szabad választást, de olyan formán, hogy akire az ispán uram azt mondta, hogy ez lesz a bíró, az lett. Ilyen volt a hajdani szabadválasztás. Majdnem olyan, mint most. Korteskedés akkortájtban nem volt, mert bírónak lenni nem törekedett senki. Annak parancsolt első sorban az ispán, még legelső sorban az urasági hajdu, azután a vármegyei esküdt, a kvártélycsináló káplár és minden utazó tisztviselője ennek az országnak.

Az ő községében, ahol nevelkedett, mely pedig vegyes község lévén, műveltebb lakossága is volt, a bíró, egy kiszolgált huszárörmester, valami Gregorics volt, aki azért lett bíró, mert jól tudta katonakorában a legénységet kommandírozni.

A mai nagyközségben, mely 2—3 ezer lelket számlál, a belkormányzat nagyobb tudást igényel, mint akármelyik miniszterium vezetése itt a központban. Ha ő rajta mulnék, nem nevezne ki egyetlen fogalmazót se mindaddig, míg nem szerzett gyakorlati ismereteket egy 3000 lelket számláló nagyközség kormányzásában.

Hajdanában nem volt közegészségügy, a halálozás még sem volt nagyobb, mint ma, nem volt köztisztaságügy, mégis az utcák csak olyan tiszták voltak, mint ma. Nem volt közmunkaügy, tűzbiztosítás, tolonczügy, tűzrendőrség, marhaegészségügy, állat- és körorvos, pénzügyi kezelés, egyenes, meg közvetett adó, utadó, állami adó, pótagó, hanem volt a porció, melyet fizetett a paraszt. A nemes, az ur volt, annak nem parancsolt senki.

A jobbágyközségeink elnevezése nagy részben a földesur vagy valamely testület, mint káptalan, püspökség, apátság neve után történt. — Okiratilag ugyan nem lehet kimutatni, hogyan keletkeztek a jobbágyközségek. Nagyonbár azonban a földesurak szállítottak egy-egy puszta helyre 50—60 család, amit ma telepítésnek neveznek. Ebből keletkezett a lakomáinkon is használatos felköszöntő, mely így kezdődik:

— Uram, uram, Pcterdi uram, szállok az urnak.

Tudniillik állok az ur szolgálatára.

Mária Terézia felséges királynénk volt az első, aki elrendelte a jobbágyok megszámlálását, hogy megtudja, hány adófizetője van, amely intézkedésen

az erdélyi urak úgy fogtak ki, hogy ők csak szegődvényeseket tartottak és nem vallották be jobbágyaikat.

A községi jegyző csak tisztességes és becsületes ember lehetett, aki értett a hivatásához. Az esküdtök a falu tehetősebb gazdáiból kerültek ki. Belső emberek voltak még: pap, tanító, jegyző, mézárós, kovács és a falu koldusa. Voltak azonkívül telkesgazdák (a magas arisztokrácia), házas és házatlan zsellérek.

Az emberek kétféle adót fizettek: hadi és háziadót. Ezekből állt az ország alkotmányos népsége. Voltak ezenkívül olyan népek is, akik az uraság védelme alatt állottak, mint a zsidó és a cigány.

Ami a nemesi községeket illeti, nagy veszteség lenne, ha ezeket össze nem írják és eredetüket meg nem örökítik azok, akik azokat ismerik. Nemesi község, az északi megyéket kivéve, az egész országban igen sok volt. E községeket királyi udvari emberei alapították. Ezek tulajdonban különféle szolgálatokat teljesítettek s fizetés helyett birtokokat kaptak. A nemesi előnevek tehát a nemesiség eredetét bizonyítják. A nemesi községnek is volt bírója, de azt úgy hívták: nemesi felügyelő. Jegyzők mindig a fiatal irástudók voltak, de ezeknek nem sok dolguk volt. Mert a nemesek parancsot el nem fogadtak, de egymás közt sem parancsoltak.

Érdekes esetet hoz fel arra, hogy milyen volt a belső szervezete községeinknek. A negyvenes években egy híres történelmi név viselője, lord Cercival, gyámság alá jutott pazarlásai miatt és évi 10.000 forintból Angliában nem élhetvén meg, Bécsbe került, ahol az angol nagykövetségen találkozott ifjú Pázmándy Dénessel, akit 1848-ban később az országgyűlés elnökévé választott. Elpanaszolta baját, hogy neki tiz esztendeig milyen szegényesen kell élnie, keres tehát olyan helyet, ahol művelt emberek laknak, de nincs törvény és senki sem parancsol. Pázmándy, biztatta, hogy megkerdi Szentkirályit, aki akkor Pestmegye alispánja volt. Szentkirályi azt a tanácsot adta a lordnak, hogy költözzék Dabásra, ott élhet addig, amíg neki tetszik. És a jó lord megfogadta a tanácsot és midőn visszatért hazájába, elmesélte, hogy van Magyarországon egy nemes község, ahol képzettek az emberek, de ahol nincs törvény és nem parancsol senki, nem azért, mintha nem volna, aki parancsol, hanem nincs, aki engedelmeskedik.

A felolvasást a hallgatóság persze élénken megéljenezte.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Sarasate Pablo.** A világhírű hegedűs, mint említettük, márczius 7-én hangversenyez Budapesten, a Vigadó nagytermében. Ez alkalommal zenekar kísérettel játszik. Jegyek már most kaphatók a „Harmonia“ zeneműkereskedésben.

* **Filharmoniai hangverseny.** A február 9-diki filharmoniai hangverseny, mint említettük, *Risler* Ede párisi zongoraművész működik közre. Lisztnek csak ritkán hallható A-dur concertjét játsza. A zenekar, amelyet *Richter* János dirigál, egyszerre két újdonságot is bemutat: *Volkman* hátrahagyott c-dur nyitányát és *Dvorak* „Amerikai szimfonia“-ját. Ezenkívül még előadják *Schubert* befejezetlen h-moll szimfoniáját. — Itt megemlítjük, hogy az *Erkel* Ferencz siremléke javára rendezett hangverseny 1331 forintot jövedelmezett.

* **A Magyar színház újdonságai.** A Wesselényi-utcza színházban február 12-ikén *Moser Könyvtárnok*-a kerül színre, amely itt újdonság számba megy. Most folynak a próbák a *Micha-leányok* című operettből, amelynek szövegét *Vanloo* és *Duval*, zenéjét pedig *André Messenger* írta. Párisban a *Bouffes-Parisiennes* mutatta be.

* **A színiakadémia estélye.** Az országos színművészeti akadémia növendékei e hónap 13-ikán a Várszínházban *Racine* „*Phaedra*“-ját adják elő. A vezető tanár *Bercsényi Béla*.

* **Pour la couronne.** *Coppée*-nak „A koronáért“ című színművét, amelyet *Ábrányi* Emil fordított magyarra, a Nemzeti Színházban e hónap 25-én mutatják be.

She.

Fantasztikus ballet 12 képben. *Kéméndy Jenőtől és Beer Józseftől, zenéje Mader Raoultól. Első előadása a m. kir. Operaházban 1898. február 5-ikén.*

Mader Raoul „Piros cipő”-je tavaly alkalmul szolgált egy ballet-vacsorára. E vacsora maga után vonta egy intendáns bukását és azóta némi bizalommal nézünk Madernek minden új balletje elé.

A „She”, amely ma este színre került, tárgyát Ridder Haggard hasonló című regényéből meríti. Mikor most tíz éve a „She, a history of adventure” az angol könyvpiacra megjelent, nagy lón a sensatio. Mennyi szín, hangulat és képzelem egy műben! Ridder Haggard lelkében föléledtek azok az exotikus, festői emlékek, amelyeket még akkor gyűjtött, mikor Angolország afrikai gyarmataiban kóborolt, és ez emlékek saját képzelmenek alakjaival csodálatos színjátékká egyesültek.

Mikor ma este elmentünk a „She” bemutatására, föl kellett vetnünk magunkban azt a kérdést, vajjon megtalálta-e az opera azt a poétát, aki a Ridder Haggard művét föl tudta váltani a tricot-valutára, úgy, hogy költszete még sem illant légyen el teljesen? Teljesen, mondjuk, mert a legfinomabb lelkű balletszerzőnek is valamit, sőt igen sokat föl kell áldoznia a sceneria és a choreografia kedvéért, bármily szeretettel és ihlettel merüljön is el egy Ridder Haggard-féle műben. Ezta concessiót csak természetesnek találtuk. De viszont szükséges az, hogy ilyen sujetnek ne kopják el minden zománca és hogy amit tőle a sceneria és a choreografia kedvéért elveszünk, azt a sceneriában és a choreografiában tényleg ki is pótoljuk.

Sajnos, a „She” átdolgozója e lovagias kötelesegről megfeledkeztek. Nem tudom, az Opera intézói mennyire jártasak Ridder Haggardban, de azt elhíhetik nekem, hogy egy jó ballethez kell egy poéta, kell egy zeneszerző és kell egy tánczos. Beer József, az operaház igazgatósági titkára, értelmes, lelkiismeretes, sőt igen ügyes ember, de egy perczig sem poéta. *Kéméndy Jenő*, az opera scenikai felügyelője, annak idején mint pictor csinos miniature-képeket festett, de egy másodperczig sem poéta. Mind a ketten kiváló tisztviselők, de bürokratikus képzelemmel nem szabad hozzányulni egy Ridder Haggardhoz. Nem, ez nem volt szép tőlük. Összeróttak egy tizenkét képből álló extracatumot tele meddőséggel, naivsággal és hangulatnélküliséggel.

Ridder-Haggardot szabad eltánczolni is, de nem annyira megtánczoltatni. Ridder-Haggard regénye nem annyiban van, hogy a szinpad háttérében fölláttanak egy Isis-szobrot és ezt a szegény pogány istent a sülyesztől telefüstölők rózsaszín, zöld és kék füsttel, annyira, hogy ő Mindenhatóságát minden tajtékpipa megirigyelhetné.

És minden harmadik képben újra füstölög és gőzölög!

Ha valaki balletet csinál, nem bizhat rá mindent a gépész és a világító mester költői sugallatára; ezek az urak is nagyon hasznosak és fontosak (bár többnyire kotnyeleskedők), de ugyebár, hogy ők sem poéták?

Azt mondtuk, hogy a jó ballethez kell egy zeneszerző is. *Mader Raoul* kitűnő correpetitor. mintaszerűen képzett zenész, alapos és finom érzékű, de ennyi invenció mellett, amennyivel ő rendelkezik, lehet néhány zenei nippe-et írni, — egész estét betöltő balletet tiszta lehetlenség. De zenéje nemcsak jelleményben szükkölködik. Nincs ennek sem stíljje, (bár mondjuk, hogy ez fölösleges), sem pikantériája, sem lendülete, sem izlése (s itt tiltakozunk az ellen, hogy az izlés is fölösleges). Kivéve azt az igazán pompás kerüingót, amelyet a kikötői képben járnak, és amelyért minden lelkes valzer-tánczos Mader urat méltán összepusztizhatná, és kivéve a hangulatos baroque-tánczot, a többi mind rossz, néha nagyon rossz és unalmas zene. Az adagiok ép úgy, mint a tánczok.

Nem vagyunk rossz máju emberek és nem szólalunk föl az ellen, hogy a kikötői képben egy néger-quartett bohóckodik és egy másik képben szőke parókás Barrisson-leányok mutogatják fekete harisnyájukat (bár ez ósbudavári motívumok contettivel még mulatságosabbak volnának!), de már

olyan phaenomenalis izetlenség, hogy görög és baroque-sülű nők egyszerre csak cancan-ba kezdenek, nem érdemel meg mást, mint erélyes visszautasítást. Így itélt fölötté ma este a közönség is és püsszgett.

A jó ballet nem lehet el tánczosné nélkül sem. *Barbieri* kisasszony pedig nem prima ballerina. A nagystilű tánczművészet ma este csak a földszinten volt képviselve, amelynek egy cséksorában ott ült *Müller Katicza*. A mai premiere eredménye (amelyre mindjárt rátérek), nem utolsó elégtétel neki.

A czimszerepet, amely tulnyomólag mimikai jellegű, *Gaszner* Boriskának osztották ki. Festőibb megjelenésű She-t bizonyára Ridder-Haggard sem képzelte. De ennek a szép fiatal hölgynek fogalma sincs a tánczról és a mimikáról. Arról bizonyára nem ő tehet, hogy Madame Duvernois-szerű jelmezekbe öltöztették, de legalább tanították volna be néhány igazán plasztikus poze-ra. Ilyen képtelen mozdulatokat, aminőket ma tőle láttunk, már nem is a balletmester corrigálhat ki többé, hanem az orthopaed. Pedig ideális termet és arc. Nagyobb gyönyörűséggel nézte a közönség *Balogh* Szidinek — a balletben ez idő szerint a legkomolyabb képzettségű művésznőnek — finom poétikus tánczát és *Schmideck* Gizella behizelgő mimikáját.

A szemképrázató kiállításért (és főként a ráköltött 16.000 forintért) örök kár. Mert a közönség az ujdonságot a ma esti bemutatón valósággyal ignorálta. Az egyes képek után a földszinten alig mozdult egy kéz és Madert csak nagynehezen hívhatta ki a karzat hol egyszer, hol kétszer. A közönség rég tanusított annyi kritikai érzéket, mint ma este. Az opera intézóit pedig szerettük volna megkímélni ettől a fiasoktól. Mert legyünk igazságosak. Mit csináljon az opera az ő mai művészi szellemével? Mozartot nem tudják énekelni, az bizonyos. Verdít sem, Meyerbeert sem. Tehát csak tánczolhatnak ott, mindig csak tánczolhatnak.

Dr. Molnár Géza.

FŐVÁROS.

(Klotild főhercegnő palotái.) *József* főhercege felesége, *Klotild* főhercegeasszony, két egyforma palotát épített a belvárosban. Az egyik a rózsza-téren, a másik a kigyó-utczában épül. A rózsza-téren már az idén július 1-én, a kigyó-utczában pedig a jövő év július 1-én kezdik meg az építkezést. A közmunkák tanácsa báró *Podmaniczky* Frigyes elnöklése alatt tegnap tanácskozott erről, s azt határozta, hogy megkeresi a főváros hatóságát, intézkedjék a régi városházának az eskütéri hid építése miatt ugyanis elodázhatatlanná vált lebontása iránt, mivel ha a két palota az ujonan szabályozott telkeken fölépül, a Lipót- és a vácz-utczát most összekötő városház-utca teljesen elzáródik. A rózsateri telek 559-60, a kigyó-utczai pedig 553-60 négyszögöles s az első 1000, a második 1800 forintba került négyszögölenként. A telekvásárlás a pénzügyminiszter és a közmunkatanács elnöke révén történt s a közmunkatanács a tegnapi ülésen lelkes ováczióban is részesítette báró *Podmaniczky* Frigyes elnököt a fővárosra nézve kétségtelenül nagyjelentőségű és örvendetes dologban való közreműködéséért.

(A Vizafogó védelme.) A Lipótváros külterkei a tavalyi nagy áradásoknál viz alá merültek. A Vizafogóban levő házak csatornáin tödult be a viz. A középítési bizottság tegnap abban állapodott meg, hogy a fővárosnak kötelezni kell a Vizafogó ház-tnajdonosait, hogy a főcsatorna torkolatát záró-szerkezettel láttassák el.

(A várbeli plébánia.) A főváros a várbeli plébánia épületet az Országház-utczában levő régi plébániatelken akarja fölépíttetni. A közmunkák tanácsa tegnap tárgyalta az építési ügyet s azt határozta, hogy átír a fővároshoz, válasszon más alkalmas helyet, mert ez a telek a plébániaépület céljaira nagyon nagy volna.

(Szabadulás a jótékonyágtól.) A főváros a Magyar Színház engedélyezésekor az első három évre félevenként, a második három évre harmadévenként, azután pedig negyedévenként egy-egy jótékonycélu előadást kötött ki. A színház igazgató-

sága fölébezzett s a belügyminiszter a főváros szingoru föltételeit megsemmisítette. A közgyűlés erre szintén folyamodott a belügyminiszterhez, változtassa meg határozatát s hagyja helyben a főváros kikötéseit, hisz azok pusztán a közjótékonyág czéljából történtek. A kormány azonban ujabban is a színház-nak fogta pártját s elutasította a fővárost kérésével.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A téglavetők strike-ja. Tavaly, mikor a téglavetők strikeoltak, *Drózd* Valentin, egy téglavető munkás felesége magához vette kétéstendős fiacskáját, a sötét éjszakában bolyongott vele egy ideig a néptelen utczákon, majd elment vele a Duna partjára, ott hosszabb ideig föl s alá járt, míg végre hirtelen elhatározással beledobta gyermekét a Dunába. Szerencsére, a közelben munkások voltak, akik kimentették a gyermeket. *Drózd* Valentin elfogták. A szerencsétlen asszony azzal védekezett a vizsgálóbíró előtt, hogy a strike idején férje nem dolgozott, betevő falatjuk sem volt odahaza, s nem hallgathatta az éhező gyermek sirását.

— Meg akartam őt szabadítani — ugyeönd — az éhség okozta kinoktól és elhatároztam, hogy megölöm.

A törvényszék *Drózd* Valentin szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt helyezte vád alá s e hó 10-ére tüzte ki ügyében a végtagyálást.

— *Girol dini és Santelli*. Van-e, ki e két nevet nem ismeri? A kard emberei, akik örökösen torzsalkodnak és verekszenek, de nem a vivóteremben, hanem az utcán. Csak nemrég rögtönöztek a hajós-utczán kedélyes skandalumot. Pofozkodtak és lövöldöztek a járőkelők nagy gyönyörűségére. A csinos esetnek folytatása lesz, nem a vivóteremben, hanem a büntetőbíró előtt. Ezzel azonban még nem ért véget a vivómesterek torzsalkodása. *Girol dini* Frederico ur e napokban rágalmaszás és becsületsértés miatt jelentette föl *Santelli* Italo urat, aki a panasz szerint következőleg nyilatkozott egy *Árkövy* Richárd nevű ur előtt: „*Girol dini* többször büntetett részeges ember, majd minden este borközi állapotban van. Gyöngéden arczul legyintettem *Girol dini*.” A tárgyalást nemsokára megtartják.

— *Csalárd bukás*. *Steiner* Fülöp volt kereskedőt csalárd bukás büntette miatt vonta ma felelősségre a törvényszék. Azzal vádolták, hogy bukása előtt 2000 forint értékű telkét átíratta a testvére, megrövidítvén ezzel hitelezőit. A törvényszék a bukkott kereskedőt hét hónapi börtönre ítélte. A közdáló sulyosbításért felebezzett.

— *Bevádolt orvos*. *Kovács* Lajos és *Mészáros* Elek följelentették az előjárásnál *Rotschild* Arnold orvost, akit a panasz szerint betegekhez hívtak és ekkor megtagadta az orvosi segélyt. Az előjáróság 15 forint pénzbüntetésre ítélte az orvost, aki ez ellen az ítélet ellen felebezzett s a tanács meg is semmisítette azt, mert az ügy a büntető járásbíró elé tartozik. A járásbíró azután fölmentő ítéletet hozott, elfogadván dr. *Rotschild* nak azt a védekezését, hogy amikor a betegekhez hívták, ő maga is beteg volt. A királyi tábla a járásbíró ítéletét helybenhagyta.

— *Egy emberélet három krajczárért*. Tavaly májusban történt Heő-Csabán, hogy *Löwy* Adolf korcsmájában *Guttman* Adolf, *Weisz* Manó és *Deutsch* Lipót ferblitztek s játék közben összeszólkoztak, mert *Guttman* kivett a „kasszából” három krajczárt. A játékosok a vita hevében felugrottak, hajba kaptak s a dulakodásnak az lett a vége, hogy *Deutsch* Lipótot kidobták a korcsmából. *Guttman* Adolf ezzel meg nem elégedett. Utána ment *Deutsch* nak és fiát, *Jakab* ot magához vevén, megleste azt, amint kijött egy másik korcsmából, amikor apa és fia neki estek és addig ütötték, szurkálták a szerencsétlent, míg az ott a hely színén meghalt. A miskolczi törvényszék ezért *Guttman* Adolfot tíz esztendei, fiát pedig három és fél évi fegyházra ítélte. A királyi tábla helybenhagyta az apára kiroított büntetést, *Guttman* *Jakab* büntetését pedig két évi börtönre szállította le. Ma tárgyalta est az ügyet a kuria és az elsőbíró ítéletét erősítette meg.

FARSANG.

Az athleták és az udvar. Az *athletabál* iránt az udvar tagjai részéről is mutatkozott érdeklődés, bár az udvar köréből jelenleg senki sem időzött Budapesten, személyesen nem vehettek részt. *Frigyes* főherceg felülfizetéssel váltotta meg jegyét, távolmaradását szolgálati elfoglaltságával mentvén ki, magyar nyelvű levélben, *Ferencz Ferdinánd* főherceg részéről is magyar nyelvű kimentő-levél érkezett, ezenkívül *Mária Jozefa* főhercegnő részéről táviratilag, *Ottó* és *Lajos Viktor* főherceg pedig levélben mentette ki elmaradását.

Építők bálja. A Royal-szálló disztermében az építési és műszaki rajzoló Országos Egyesülete segélyegyleti pénztára javára kitűnően sikerült bált rendezett. Igazán csodálattal kérde az ember, hol kerül Budapesten annyi sok szép leány, hogy minden bálba jut belőlük. A Vigadó, a Royal, a Mücsarnok az ilyen alkalomkor mindig tele van velük. A tegnapi bálon is egymással versenyeztek a földre szállt tündérek. A kiválóan sikerült mulatságra pontban 10 órakor érkeztek meg *Wagner* Marcellné és *Magorosy* Gézáné elnökök, továbbá *Czigler* Gézáné és *Tamás* Józsefné alelnökök, bálányák, kiket a buzgó rendezőség a Rákóczy hangjai mellett kísért a pazar fényvel díszített terembe. A négyeseket 150 pár táncolta s a mulatság reggel felé ért véget.

A mentők bálja. A Mentő-egyesület javára e hónap 16-án rendezendő elite-bál ügyében a vigalmi bizottság a mentők palotájában együttes ülést tartott, amelyen megjelentek mindazaz előkelő hölgyek, akik a bálányai tisztet elvállalták. A megjelenteket gróf *Andrássy* Aladár diszelnök üdvözölte. Gróf *Szapáry* Pál, a vigalmi bizottság elnöke referált ezután az eddigi előkészületekről. Előadta, hogy a bál védnökeinek, *Ottó* főhercegnek és *Mária Jozefa* főhercegnőnek méltó fogadtatására minden előkészületet megtettek. A rendet huszonöt pálcás ur tartja fenn, akiknek elnökeivé gróf *Szapáry* Pált és *Kosztka* Emilt választották meg. A bálroda helyisége hétfőtől kezdve a *Hungária*-szállodában lesz, ahol esti 6 óratól 8-ig tartják a hivatalos órákat.

Bohém-estély a Mücsarnokban. A rajztanárjelöltek, az országos magyar királyi zenekadémiá ifjúsága és a festőművészek növendékei a városligeti Mücsarnok termeiben ma sikerült mulatságot rendeztek. Félretekintve jövedv hatotta át a jelenlevőket, vidám, eleven programban gyönyörködött a szép számmal egybegyűlt közönség, melynek ifjú tagjai nagyrészt jelmezekben jelentek meg. A műsor a következő volt:

1. Prolog, írta Csiky Jenő, előadta *Scheer* Paula.
2. Schönwald: *Chinai nyitány*, előadta a chinai zenekar. Vezényelte a szerző.
3. Szegő: *Millenniumi szonáta*, előadta *Dienzl* Oszkár.
4. Lyrai kettős (Macska duette), előadták *Lindner* Lila és *Rédey* Szidi.
5. Schönwald: *Simphonie aetherique*.
6. Tájkép, 5 perc alatt festette *Zeller* Mihály.
7. Mozart Quintett, előadták *Dienzl* Oszkár, Csiky Jenő, Szegő Sándor, Ratzék Richárd és Schönwald Albert.
8. Ratzék Weber Mucsán, előadta *Bitter* Oszkár, vezényelte Szegő Sándor.
9. König: *Keringő*, énekelte a vegyes kar, vezényelte Csiky Jenő.

A műsor lezárása után, mely kissé hosszú, de unalmas nem volt, megkezdődött a táncz a Mücsarnok termeiben, melynek falát tréfás festmények és kacagató szobrok díszítették. A falon levő nagy tánczrendek is izléssel voltak megfestve. A közönség soraiiban a közélet ismertebb alakjai közül ott voltak: dr. *Wlassics* Gyula miniszter és neje, gróf *Andrássy* Gyula, *Gromon* Dezső államtitkár, gróf *Szapáry* László fiúmei kormányzó, *Fenyvessy* Ferencz, gróf *Károlyi* László, *Brüll* Ignác, *Strobl* Alajos, *Feszty* Árpád, gróf *Andrássy* Tivadar védnök, gróf *Wurmbbrandt* és neje, gróf *Bethlen* András, gróf *Széchenyi* Imre, *Rohonczy* altábornagy, *Mihailovits* Ödön, báró *Révay* Gyula és neje, gróf *Zichy* Jenő, gróf *Keglevits* István, *Tatters* marquis, gróf *Keglevits* Béla, gróf *Szapáry* Pál stb. A kitűnően sikerült mulatság hajnalig tartott.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Kolos* Elemér eperjesi törvényszéki joggyakornokot az eperjesi törvényszékhez, *Vasárhelyi* Imre halmi járásbírói joggyakornokot a felső-vissói és dr. *Raisz* Béla eperjesi lakos ügyvédjelöltet a técsői járásbíróshoz ahjegyzőkké, *Stanilov* Miklós pancsovai törvényszéki segédtelevkönyvvezetőt a perlaszi járásbíróshoz és *Popelka* István budapesti törvényszéki irnokot a budapesti törvényszékhez televkönyvvezetőkké, *Szász* Tamás székelyudvarhelyi törvényszéki díjnokot a székelykereszturi, *Gönczi* Gyula szamosújvári országos fegyintézetű díjnokot a décsi és *Rosenfeld* Márton császári és királyi 60. számú gyalogezredbeli őrmestert a letenyei járásbíróshoz irnokokká, a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Schwöder* Ervin jogtudort a vezetése alatt álló miniszteriumhoz díjtalan fogalmazó gyakornokká, *Udvardy* József okleveles tanítót a glogonai községi elemi népiskolához rendes tanítóvá, *Jovanics* Katelin okleveles tanítónőt a temesváraljai községi elemi népiskolához rendes tanítónővé, *Erdélyi* Ilona okleveles tanítónőt a torontál-vásárhelyi községi elemi iskolához rendes tanítónővé, a budapesti itélőtábla elnöke *Halász* Manó jogszigor a budapesti itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká, a pozsonyi itélőtábla elnöke *Pauer* Géza végzett joghallgatót ezen itélőtábla területére díjtalan joggyakornokká, a szombathelyi pénzügyigazgatóság *Beke* Ferencz székelyudvarhelyi adóhivatali díjtalan gyakornok-jelöltet a német-újvári adóhivatalhoz díjas adóhivatali gyakornokká, a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság *Szöke* Bálint fogházort a kis-kun-félegyházi adóhivatalhoz szolgárá, a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság *Izsó* István monori adóhivatali szolgát ezen pénzügyigazgatósághoz hivatalsszolgárá és ennek helyére a monori adóhivatalhoz hivatalsszolgárá *Lájer* János napibéres kisegítő szolgát nevezte ki.

Magyarnév. *Kohn* Ilona zsolnai lakos „Révész“-re, *Seiler* Gerson budapesti lakos „Vészi“-re, *Wohlmuth* Béla budapesti lakos „Agoston“-ra, *Holzmann* Péter budapesti lakos rendőr „Bartfai“-ra, *kiskoru* Schwarz Ferencz soroksári lakos „Bartos“-ra, *Katavics* Sándor haraszti lakos ottani tanító „Kemény“-re *Ferjancz* Samu tórpelsőci lakos „Fersézi“-re, *kiskoru* Pécskán Demeter görény-szt.-imrei magyar királyi erdőőri szakiskolai növendék „Pécskai“-ra, *kiskoru* Pavlati András aradi lakos „Perlaki“-ra, Dr. *Goldberger* Ignéz pécsi lakos, valamint *kiskoru* gyermekei *Hugó*, *Leó* és *Mária* „Fodor“-ra, *Schlesinger* Oszkár budapesti lakos „Szendere“-re változtatták vezetéknevüket a belügyminiszter engedelmével.

Az ügyvédi kamarákból. A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Endrédy* Pál ügyvéd Turkeve s dr. *Szesztay* Zoltán ügyvéd, *Nyiregyháza* székhelyvel, az ügyvédek névjegyzékébe fölvetetett.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Az apa-ló. Engedje meg, hogy különben szellemes és avatott polemikus sorait ebbe a rovatba helyezzük át, nyomban megtévén azokra a magunk megjegyzéseit.

Az apa-ló apológiája így hangzik:

Igen tisztelt szerkesztő ur!
Becses lapja folyó hó 4-iki számában *Tömörkény* István irt hosszabb cikkben foglalkozik az alföldi szocializmus okairól, s cikkje végén kirohanást tesz a magyar kormány ellen, mivel nemrégiben 200.000 forintot fizettek egy angol apa-lóért.

Megengedi, igen tisztelt szerkesztő ur, hogy ezen utóbbi passzusra szerény megjegyzéseimet megtegyem. Mióta csak löversenyek vannak hazánkban a *lailcusok* folyton áskálódnak a drága pénzen behozott külföldi apamének ellen, mert az éremnek csak egyik oldalát tekintik, nem veszik azonban figyelembe, hogy a lovakért kiadott összeg egy oly tőke, mely oly kamatokat hoz évenként, milyent csak a leghírhedtebb uszorosok szoktak követelni, s emellett egy-egy ily apamén behozatala valóságos főnyeremény az ország lotenyésztésére, melylyel hiszen, mint a kiállítási év is bebizonyította, fennhangon dicsekedhetünk a távol külföld előtt is. Ha a magyar kormány újabb és újabb aquisitionokat nem eszközölne, bizony nem fejlődnek lotenyésztésünk, mely ide s tova egyik alapkövét képezi mezőgazdaságunknak. Az utolsó évek fényesen szólnak emellett, nemcsak az osztrák birodalom, hanem Német, Orosz és Franciaország idejön lovakat vásárolni, a lefolyt török-görög háboruban az utóbbiak ezerszámra szereztek be nálunk lovakat.

S hogy visszatérjek a 200.000 forint „kidobására“, vagyok bátor az igen tisztelt cikkirő urnak figyelmébe ajánlani, hogy az a 200.000 forint évenként legalább is 20.000 forint kamatot hoz, lévén ezen drága apalónak (melyet *Bona-Vistának* hívnak) fedezési díja egy-egy kanca után 500 forint, évenként pedig 40 kanca bocsáttatván hozzá, tehát $40 \times 500 = 20000$ forintot szerez a magyar államnak. A mén jelenleg 8 éves s emberi számítás szerint legalább is még 15 évig élhet, tehát nagyon is behozza az érte adott 200.000 forintot, mely akkor sem vész kárba, ha időelőtt kimulna a kiváló apamén, mert a fenti összeg erejéig biztosítva van.

Különben is nemcsak *Tömörkény* ur vélekedik így, skrupulusa volt e tekintetben pár év előtt hazánk egyik kultuszminiszterének, ki ily vásárlás alkalmával úgy szólott az akkori földmívelési miniszternek:

— Lásd, hány szegény tanítót tudnék én ezen összegből fizetésfelellemelével díjazni.

— Elfogadom nézettedet, felelt a földmívelési miniszter, de csak akkor, ha elem állítasz egy tanítót, aki egy-egy reggel megkeres neked 3—400 forintot.

Ha az igen tisztelt szerkesztő ur érdemesnek tartja e rektifikációnak becses lapjában helyt adni, az ügy érdekeiben kérem azt. Kiváló tisztelettel

Egy lotenyésztő.

Kár, hogy nem méltóztatott megírni annak az „egyszeri“ földmívelési miniszternek a nevét, aki a népököt a lotenyésztéssel párhuzamba helyezte, sőt ennek egyenesen alárendelte.

Anélkül, hogy kicsinyelnék azt a nevezetes hasznót, mely a lotenyésztésből a magyar államra kiáramlik, konstatáljuk, hogy szociális kérdések megítélésénél a fiskális szempontot a világ minden művelt nemzeténél igen mellékesnek tartják.

A magyar paraszt elkeseredése a fölött, hogy az ő szellemi, testi és anyagi jóléte, egészsége, kulturális haladása aránytalanul kisebb gondját képezi az „uraknak“, mint a lotenyésztés, vagyis az emberanyagnak a lotenyésztéssel szemben való bántó degradálása miatt; teljesen érthető és erkölcsileg jogosult. Ami fő, miként az munkatársunk cikkéből kilálglik, föltétlenül igaz.

Az eszmék tisztázása végett kijelentjük, hogy nekünk eszünk ágában sincs „áskálódni“ az apa-lovak ellen általában, különösen pedig a drága *Bona-Vista* ellen, melynek szívből kívánjuk, hogy viruló egészségben érje meg a dédapalovak legszélsőbb életkorát.

H. G. Jászberény. Az újság nem privát kedvelések közlésére való. A mellékletként beküldött öt forint felől méltóztatnék mihamar rendelkezni, különben átadjuk a budapesti újságíró-egyesület segítő alapjának.

T. J. Szeged. Ugy lesz, amint kívánod. Kérjük a folytatásokat minél előbb.

NYILTÉR.

Húzás máj. pénteken!
Eugen herceg szobor sorsjegyek 50 kr.
Főnyer. 75.000 kor. értékben. Ajánlja:
Balmel Lajos, Kecskeméti-utcz 13. Braun G., József-ter 8.

Szt.-Lukácsfürdő **Gözfürdők**
Téli és nyári (155) **urak és hölgyek részére**
gyógy-hely. **egész nap nyitva**

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.
Kugler-féle raktár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti bombonérokban. Legjobb cognacok kicsinyben, nagyban árak mellett eladnak. Színházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. **Schmitt** Károly igazgató.

MATTONI-FÉLE
GIESSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

Hirtelen változott meg a tőzsde kedvező irányzata e hét végén. A múlt héten még nagyban emlegették az új üzleteket, melyekre az osztrák hitelintézet készül; és a helyzet javultat jelező ez előkészítések oly bizalmat kellettek, hogy egészen elfeledték a szorongatottság közel múlt napjait: derüre-borura vásárolták a jó papirokat a hivatásszerű üzerek. De csakis ők. Mert csak ők tartoztak velük, amennyiben előbb fedezetlenül eladták vala; és csak ők siettek megnyomorgatni az áremelkedés által máris szorultságba jutott „aknászokat.“ A közönség bölcsen tartózkodott a vásárlástól; mert az üres zseb mindig józan.

Vigan kusztak tehát fölfelé az árfolyamok. Egyszerre csak neszt vették az európai vásárok *György* görög herceg merész nagyrálatásának. A herceg *Kréta* kormányzójának akarja magát megtétni; és minthogy az orosz czárnak meghitt benső barátja, bizván a hatalmas állam hathatós támogatásában, nyíltan kilépett merész tervével, melyet az eddig követett politikájában következetes Anglia is támogatott.

Erre a hirre megszeppent az egész üzletvilág. Tudták, hogy a szegény Törökországnak a történet által számtalanszor beigazolt sorsa, hogy valahányszor győzedelmeskedik ellene fölött, mindig egy provinciát kell veszítenie; tehát közel fekvő a vélelemzés, hogy most is

meg fogják nyirbálni befolyását jutalmul azért, hogy hazakergette a görögöket határaitól. Igaz, hogy ezzel nem törődtek volna nagyon. Mert hát akár tetszik a krétai kormányzó a szultánnak, akár nem, az nem változtathat nagyot az európai értékpapírok jövedelmezőségén. De tudták azt is, hogy a németek idealista császára nem szereti az igazságtalanságot még akkor sem, ha a hitetleneken követik el; és hogy ő a köpönyegforgatást még a nemzetközi politikában sem kedveli. Félni kezdtek tehát következetességétől, mely a nagy nehezen egy kalap alá terelt európai hatalmakat ismét két ellenséges táborba vezérelheti.

Igaz ugyan, hogy a német császár is enged, mikor muszáj. De ez a muszáj, ez épen a bökkenő. Mikorára fog kényszerítő világossággal kiderülni ez a föltétlen szükség? És mi mindenféle fog meg történni az alatt, hogy ez a kényszerítés mindenkint meggyőző, még a szilárd elhatározású német császárt is? És egyáltalán igazán muszáj-e ez a muszáj? Mindannyi kérdés, melyre a tőzsdén senki sem felelhet mással, mint azzal, hogy könnyit papíros-birtokán.

Igy kezdődött tegnapelőtt a hanyatló irányzat. Legalább ez volt eredetének külső formája.

De hát a ténnyel szemben tegyük fel a kérdést, hogy rejlik-e igazán veszély Európa politikai helyzetében? Ha lelkiismeretesen akarunk felelni, azt kell mondanunk, hogy nem. A krétai kormányzóságért nem fognak kardéltre menni az európai hatalmak. Vagy a muszka enged, vagy a burkus. És ha észreveszik, hogy egyenletlenkedésük által csak a mindig ellenségeskedést szító Anglia ügyét segítik elő, megbékülésük nem is soká fog várni magára. A görög herceg ambíciói miatt tehát nem is szükséges, hogy valakinek nagyon megfájduljon a feje. Ezt a kevésbé műveltek is fölismerhetik az első szempillantásra.

Mi volt tehát az e heti áranyatlás igazi oka? A leggyyszerűbb ténykörnyék: az, hogy a hasadó hajnal reményében sokan vásárolták az értékeket és tüzetesebben vizsgálván a dolgot, rájöttek, hogy a nagy banküzletek, járadékkihocsátások és tökefelemelések, melyeknek híre járt, részben nem igen valószínűek, részben pedig, amennyiben valószínűek, alapulnak nem is oly jelentékenyek, hogy reményük révén nagy dárídót kelljen csapni „fölfelé.”

Ez a józanabb tudat akasztotta meg igazán a kedvező árfejlődést. A kik vásároltak volt, nem látták maguk előtt azokat, kik hirtelen el fogják kapkodni kezükből az árut és ennél fogva ők indultak el a vevő fölkeresésére: kínáltak.

A papír mai napság nem olyan jó, hogy az ember párnájába dughassa és bizton aludhassék rajta. A legcsekélyebb kedvezőtlen szellő elég arra, hogy elfújja a bizalom szerény lán-gocskáját, mely csak a tőzséreik idődjében gyulad ki nagy nehezen és csak hébe-korba. Amíg a tőzsér mögött nem áll a magánvevők nagy és kitartóbb tábora, addig tartósabb kedvező irányzatra számítani nem lehet.

Előbb Ausztriának kell lecsendesülnie; aztán gazdasági viszonyainknak kell jobbra fordulniuk; és még az osztrák magyar egyezségnek is meg kell köttetnie. Csak ha mindez meg lesz, gondolhatnak az intézetek újabb nagyobb szabású tevékenységre, mely a tőzsdé-üzlet kedvező irányzatát tartós alapokra fektethetné.

Lehetnek tehát kissé nagyobb felfobbánások: de lendület, tartós mozgalom, a főnforgó viszonyok között nem igen lehetséges.

Amíg csak a tőzsdéüzlet posztója a mértékadó, az általános gazdaság rugói pedig télenességre vannak kárthatva; amíg csak a tőzsér játszik, a tökepenzés közönség pedig kibiczel: addig a tizpengős bankó a spátium, melyben az árak imbolyognak, fölfelé, lefelé, amint az apró okok őket kergetik.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, február 5. A bécsi tőzsdékamara mai eljes ülésén elhatározta, hogy a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság kérelmét: részegyeinek jegyzése, valamint a magyar agrár- és járadékbank-részvénytársaság kérelmét 4%-os szö-vmivelési kötvényeinek a bécsi tőzsdén való jegy-

zése iránt a császári királyi pénzügyminiszterium-hoz pártolólag terjeszti föl. Azután elhatározta, hogy a bozen-merani vasutnak részjegyei jegyzése iránt való kérelmét, tekintettel arra, hogy azok csekély számban vannak forgalomban, ez idő szerint nem teljesítik.

Bécs, február 5. A tőzsdékamara ma foglalkozott az agrár- és járadékbank kérelmével, hogy 4%-os, a szőlőreconstructió érdekében kibocsátandó kötvényeit jegyezzék. A kamara elhatározta, hogy a kérelmet a pénzügyminiszternek pártolólag figyelmebe ajánlja.

Bécs, február 5. A déli vasut 5% elsőbbségi kötvényeinek konverziója ügyében a kormányval tárgyalások folynak. A terv az, hogy a kötvények 3%-ra lebellyegeztetnek és a kötvénybirtokos még ezenkívül egy 64 márkára szóló prémiumot kap akár készpénzben, akár új kötvényekben. Eltekintve a kisorsolási chance-októl, a kötvénytulajdonos az esetre, ha a conversióba beleegyezik, a jövőre nézve kétségtelen aranyfizetési ígéretet is nyer, míg az aranyban való fizetés eddig csak a déli vasut önkéntes engedménye volt. Ezenkívül, de nem ezzel összefüggésben, nagy beruházási kölcsönnek a szükséglet követelményei szerint successivra való felvételéről is szó van, amelylyel a cseli vasut kocsi-parkjának szaporítását és a vasuti építkezéseket több évre elosztva akarják keresztülvinni. Ezzel egyszerűsödik a közel 6 milliót kitevő függő adósság is fundáltatnék.

Bécs, február 5. Májusi járadék 102.60, Ezüstjádék 102.50, Osztrák aranyjádék 103.90, Magyar aranyjádék 103.50, Magyar koronajádék 100.—, Osztrák hitelrészvény 226.60, Osztrák-magyar államvasut 145.30, Déli vasut 36.60, Bustiehradi vasut 288, Osztrák bankjegy 170.10, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.95, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.—, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.42, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 94.—, Laura-kohó 183.50, Harpeni 178.75, Olasz központi vasut 134.10, Török sorsjegy 113.20.

Az utóbiztosítvánnyal: Osztrák hitelrészvény 226.90, Osztrák-magyar államvasut 145.30, Déli vasut 35.50, Magyar aranyjádék 103.50, Disconto-társaság 203.10. Nyugodt. Szilárd.

Frankfurt, február 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.25, Déli vasut 72.—, Osztrák-magyar államvasut 294.37. Az irányzat csendes.

Páris, február 5. Új 3%-os francia járadék 102.15, 3%-os francia járadék 103.50, 3 1/2%-os francia járadék 106.60, Osztrák föld-hitelintézet 22.78, Osztr.-magyar államv. 731, Déli vasut 195, Länderbank 482, Osztrák aranyjádék 104.50, Déli vasuti elsőbbség 391.—, Alpisi bányá 319.50, Török dohányrészvény 279.—, Török sorsjegy 111.50, Olasz járadék 93.65, Spanyol kölcsön 62.—, Meridional 678.—, Ottomán-bank 556.—, Rio Tinto 710.50, Debeers 775.50, Hastrand 135.50, Chartered 82.—, Randfontein 51.—, Nyugodt.

New-York, február 5. (C. T. B.)

	február 5. cents	február 4. cents
Buza február	102 1/4	
" májusra	96 1/4	96 1/4
" júliusra	88 3/4	88 3/8
Tengeri májusra	34 1/8	34

Chicago, február 5. (C. T. B.)

	február 5. cents	február 4. cents
Buza májusra	95	95 1/4
Tengeri májusra	29 1/4	29 1/8

Mezőgazdaság.

Országos magyar gazdasági egyesület. A kertészeti és gyümölcsstermelési bizottság ma délután tartott ülésén megalakult. Elnökül gróf *Taléki Gézát*, alelnökül pedig *Molnár István* gyümölcsészeti miniszteri biztost választották meg. A bizottság elhatározta, hogy a földmivelésügyi miniszter figyelmébe felhívassék, miszerint a jelenleg országoszerű működő s főként kisgazdák által tejszövetkezetek a tojás, baromfi és gyümölcsértékesítést is üzlet-körükbe bevegék; felkérni javasolja a bizottság az illetékes miniszteriumot, hogy a thanatonnak (dohány lúgvizkivonat), e kitűnő rovarirtó szernek kiadását hatóságilag igazolvány nélkül is engedje meg, továbbá annak elárúsítását a gazdasági és kertészeti egyetlek számára is engedélyezze. Végül bemutatásra került egy, a magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezete által forgalomba hozni szándékolt s gyümölcs-csomagolásra való láda, amelynek elterjedése főként azért járna előnyvel, amennyiben egyszerűsítene a gyümölcs-csomagolást s bizonyos szokványt honosítana meg.

Ipar és kereskedelem.

A magyar háziipar készítményei. A kereskedelmi muzeum központi háziipar csarnokában a kérepeti-uton újabb olyan háziipari készítmények kerülnek bemutatásra, amelyek szélesebb körök érdeklődésére tarthatnak számot. Ezek közé sorozandó mindenekelőtt a szathmármegyei *Dobrács-Apáti* község lakosainak szövőipari készítményei, amelyeknek tökéletesített technikáját *Nikolics Szere*na urnő honosította meg a szegény nép között. Az ő buzgóságának és fáradozásának köszönhető, hogy a környékbeli asszonyok gyönyörű gobelin-szerű himzéseket állít elő saját készítményű sima szöveteken, amelyek tartósságuk és olcsóságuk miatt, a hölgyközönségnek felette ajánlhatók. Ezek a himzett és sima szövetek épügy alkalmasak női és gyermekruhákra, mint butorokra. Ez a háziipari tevékenység bizonyára nagyobb lendületet nyerhetne, ha a kormány is felkarolná és támogatásban részesítene a fennemlített urnő és *Szuhányi Ferencz* országgyűlési képviselő ebbeli fáradozásait. Ki vannak továbbá állítva *Hontmegyéből* *Bozók* és *Korpona* vidéke több községének himzései, melyeket *Czibulya László* alispán buzdítása folytán készítenek. *Komárommegye* *Hetény* községéből varrottasokat küldtek be, a jour munkákat vászonból, tüvel kihuzgálva, ami nagy technikai ügyességet igényel.

Angol ipar — magyar ipar. Az országos ipar-egyesület hivatalos közlönyében a „Magyar Ipar-ban *Gelléri Mór* egyesületi igazgató, nyílt levelet intéz *Aczel Béla* báróhoz, aposztrofálva ennek Londonból egyik budapesti barátjához intézett levelét, amelyben az van mondva, hogy a némes báró Londonban azon fáradozik, hogy szép holmikat szerezzen be az Országos kaszinóknak. *Gelléri Mór* annak a nézetének ad kifejezést, hogy ideje volna talán egyszerűsíteni a finom izlésnek, a fáradozási készségnek és anyagi áldozatnak azt a nagy időjét, melylyel méltóságod, főleg Anglia műiparának színe-javát kutatta föl — a magyar műipar fejlesztésére és fölkarolására fordítani. Egy év óta beszélünk magyar motívumokról, magyar stílusról és magyar műiparról. Minden megvolna hozzá — van rajz, terv, anyag, ügyes műiparos, — csak Meczenás nincs. A magyar iparművészeti társulat érdemes elnöke számos biztató kezdesre tud rámutatni. A magyar iparművészeti muzeumban ezer utmutatást találunk, melyet fejleszteni, fölkarolni érdemes volna. De, uttörő, hozzáértő, munkára és fáradságra kész, áldozatra képes és kész, tekintélyvel bíró és szavával is hatni tudó apostolra van szükség, aki a megnyitott ösvényre rávezesse az előkelő uri világot, a magyar társaság javát. *Aczel Béla* báró ur mintegy praedestinálva van, hogy erre az uttörői misszióra vállalkozzék, hogy az időt, fáradságot és áldozatot, melyet tudatos előrelátással a külföldi műipar színe-javának kiszemelésére fordított, szintül lehetőleg kizárólag a magyar műipar fölkarolására és az előkelő társaságba való bevezetésére fordítsa.

Hus árjegyzék. A fővárosi vásárigazgatóság hivatalos beosztása szerint a lefolyt héten a husárak következőképen jegyeztek: Vesepecsenye egészben kilogrammonként 70—150 kr., tisztított 150—300 kr. hátulya 60—120 kr. leveshus I-rendű 60—90, II-rendű 50—80, III-rendű 44—72 kr. Máj lép 20—60. vese 48—64, nyelv 48—90, Csont velős 20—80 kr. Bivaly hus hátulya 60—70. eleje 54—60, többi része 44—60, csont velős 30—48 kr.

Kőbányai sertésplacoz, február 5. Magyar első-rendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 52—53 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 52—53 kr. Könnyű (páronk. 250 kilgrig terjedő sulyban) 53—54 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilgr. felüli sulyban) 51—52 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 51—52 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 50—51 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. február 3. napján volt készlet 18.768 drb, február 4-én felhajtattott 103 drb, február 4-én elszállított 578 drb, február 5-én maradt készletben 18.293 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, február 5. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székes-fővárosi konzum-sertésvásárra 1898. február 4-én érkezett 705 drb. Készlet február 3-áról 305 darab, felhajtás 1010 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 696 drb.; elszállítatlan maradt 314 drb. Napi árak: 120—180 kilós 50—52 kr., 220—280 kilós 50—52 kr., 320—380 kilós 50—52 kr., Öreg nehéz 47.50 kr., malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi husvásár, február 5. (Bauer Arnold jelentése.) A vásárcsarnokba felhozott: marhahús 237,770 kiló, borjúhús 19,417 kiló, juhús, 4578

kiló, sertésus 114698 kiló, leölt borju 1729 darab, leölt juh 188 darab és leölt sertés 1219 darab. Fizetett: Marhahus hátulja 36—70 kr, eleje 32—60 kr, angol bélszín 54—90 kr, borjúhús 34—62 kr, juhús 26—46 kr, sertésus 44—70 kr, borju 40—56 kr, juh 30—44 kr, sertés 44—56 kr. különként. Jóllehet általában az árak nagy változást nem szenvedtek, jobb minőségek mégis inkább voltak kelendők, alárendelt áru el volt hanyagolva. Sertés és borju keresett volt és újabb küldemények ajánlhatók. Bárány könnyen elkelt és 5—13 forinton adatott el. Ezeknek felküdése ajánlható, úgy, hogy szerdán Bécsben legyenek.

Bécsi vesztegzári marhavásár, február 5. A mai vásárra 298 drb magyar, 31 drb galicziai, összesen 329 drb szarvasmarhát hajtottak föl, e közt 78 drb sovány marhát. Csendes üzletmenet mellett az árak nem változtak. Jegyzések 100 kilónként élő súlyban: Magyar ökor fehér 26—34 forint, tarka 30—38 1/2 frt.

Pénzügy.

A budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön-részvénytársaság. Ez az intézet február 5-én tartotta közgyűlését Tolnay Lajos országgyűlési képviselő elnöke alatt. Mint kormánybiztos Lakatos Aladár miniszteri osztálytanácsos volt jelen. A közgyűlés határozatképességének konstatálása után dr. Neumann Ármin intézeti jogtanácsos előterjesztette az évi jelentést, amely szerint a lefolyt év üzletmenetét nemcsak a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok és az értékpiacon pangása, hanem az ideai rossz termés is károsan befolyásolta s ha az intézet zárószámadatai mindazáltal kedvező, sőt a múlt évinél valamivel kedvezőbb eredményt tüntetnek föl, az annak a gondosságnak tulajdonítható, amelylyel a rendes üzletet folytonosan kiszélesíteni és a forgalmat a rendelkezésre álló eszközökkel lehetőleg emelni iparkodott az igazgatóság. A közönség részéről nyilvánuló bizalomnak a *betét állomány* tünteti föl az öröndetes bizonyítékát, amely a múlt év óta 1 és fél millió forinttal emelkedett s a lefolyt üzletév végén 5,148.085 frt 17 krt tett ki. A millenáris osztálysorsjáték rendezése körül szerzett tapasztalatokat hasznosítandó, az intézet a magyar korona országaiiban rendezendő osztálysorsjáték kizárólagos jogáért folyamodott s az idevágó szerződést 1897. január 23-án husz évre meg is kötötték s ugyanez év április 27-én pedig megalakult a *Magyar kir. osztálysorsjáték részv.-társ.*, mint önálló vállalat. Ezzel az intézet nagybecsű közgazdasági és erkölcsi vívmánnyal jutott szoros kapcsolatba, amennyiben lehetővé tette a kis lottó általánosan óhajtott eltörlését. A *kézi zálogüzlet* forgalma folytonosan növekedik s a kölcsönök átlaga a múlt év óta közel félmillióval, összesen 2,157.175 frtra emelkedett. A *zálogpénztárjegyek*, amelyeknek a kibocsátása csak 1896. év végén kezdődött, mind nagyobb tért hódítanak s ez üzletág egyre tovább fejlődik. A 254,036.514 frt 35 kr. összeforgalom mellett a *takarékbetétek* forgalma a következő volt: állomány 1896. év végével 2,403.058 frt 55 kr., betét 1897-ben 4,926.337 frt 35 kr., kivétel 1897-ben 4,099.231 frt 04 kr., állomány 1897. december 31-ikén 3,230.164 frt 86 kr. *Folyószámlán* az összes betétállomány 5,548.085 frt 17 kr. *Váltószámítás* 1897-ben 24,310.458 frt 76 krnyi összegben történt. Nagy emelkedés mutatkozik az *értékpapir-előlegeknél*. A *váltóüzlet* összeforgalma 43,395.253 frt 76 kr-ra rugott; a belvárosi fiókosztály összeforgalma pedig 2,224.132 frt 51 kr-ra. A *kézi zálogüzleteknél* az állomány 1896. december 31-dikén 59.969 tétellel 1,650.109 frt volt; 1897-ben adott előlegek: 228.269 tétellel 5,560.105 frt; 1897-ben visszafizettek 206.630 tétellel 5,021.823 frt értékben; állomány 1897. december 31-dikén 81.608 tétellel 2,088.391 frt értékben. — A tavalyi 20,583 frt 54 kr. maradvány hozzászámításával 422.847 frt 50 kr. tiszta nyereség mutatkozik, ami a részvénytöke több mint 8 százalék kamatozásának felel meg. Javasolja az igazgatóság, hogy a különböző javadalmazások után fennmaradó összegből részvényenkint 12 frtot fizessenek ki osztalékul s ez február hó 7-ikétől fogva adassék ki. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a fölmentvényt minden irányban megadta s dr. Hajdu József részvényes köszönetét szavazott az igazgatóságnak az intézet fokozatos fejlesztésében elért sikereért. Ezután a felügyelő bizottságba a

lemondott Bacher Emil helyére dr. Mohay Sándor országgyűlési képviselőt és kivüle az eddigi tagok, jelesül Baintner Imre, Dezsényi József, Hartenstein Zsigmond, Rigler József Ede és Schober Albert újra megválasztották. Ugyiszintén megválasztották a kilépett választmányi tagokat is.

Salgótarjáni kőszénbánya-részvénytársulat. Az igazgatóság ma délutáni tartott ülésében az 1897. évi mérleget megállapította és az e társulatnál szokásos nagymérvű leírások eszközlése után elhatározta, hogy a folyó évi márczius 7-ére egybehívandó lendes közgyűlésnek részvényenkint 32 forint osztalék adását fogja indítványozni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, február 5.

„Tavaszi búzát veszek tizenegy forint kilencvenhét krajczáron.“ Ez volt ma este az utolsó csatakiáltás a gabona-csarnokban, és úgy hangzott ez, mint egy vízbefulónak az utolsó hörgése. Nem akadt bátor szívű mentő — nem volt eladó. Persze! Nem vagyunk ugyan jártasak a magasabb börzespekulációk utveszűdjében és kévéssé ismerjük a tőzsdei furfang csinját-binját, de már hetek óta emlegetjük, hogy a készáru és a szokványbuza között fennálló árkülönbség merő képtelenség. Tegnap is azt mondtuk, hogy nagyon olcsó portékát mérnek a gabonacsarnokbeli „gyorseladók“, amidőn a három hét múlva szállítandó búzát a napi árnál 50—60 krajczárral olcsóbban adogatják és csodálkozásunkat fejeztük ki afölött, hogy e valóban a „beszerzési áron alul“ vesztegetett alkalmi cikket nem kapkodja el a közönség. Ma már aztán tömegesen tódult be a nép a hatóságilag nem engedélyezett végeladáshoz és mindenki iparkodott vásárolni, amíg a készlet tart. Mi azonban félünk tőle, hogy hamar fogytán lesz az áru és a „Kontremine és Társa“ czég becsukja a boltot.

Aztán, ha minden nap a határidőpiacon és a készáruforgalomban egyaránt emelkednek az árak, akkor ismét csak fenmarad az a fél forintos depport. Jó lesz tehát, ha a malmok türtöztetik magukat, hiszen úgy is „pang a lisztüzlet.“ Minek tehát az a lázas vásárlás? Várják be, míg a sokat emlegetett, elrejtett készletek napvilágra kerülnek és hagyjanak legalább mutatónak valamit a közraktárakban is.

A lefolyt hét buzaforgalma megint 80.000 métermázsát tett, szemben a 28.660 métermázsára rugó heti felhoziattal. És így megy ez már néhány hét óta. Az eladások túlyomó részét tehát *helyben beraktározott áru képezi*. Magától értetődik, hogy ily körülmények között a közraktárakban tároló buza rohamosan fogy, mivel most vajmi keveset raktároznak be. *E héten tizezer kilogramm érkezett a közraktárba. Nap-nap után pedig mintegy tizezer métermázsával apad a helyi készlet*, amely a megfelelő rovatunkban részletezett kimutatás szerint, immár *csak 248.700 métermázsát ölel fel*. Könnyen kiszámíthatjuk ilyformán, hogy mikor viszik ki az utolsó zsák búzát a közraktárakból, amelyek aztán fennállásuk óta először tüzhetik ki majd februárban a hagyományos fehér zászlót, jelezve, hogy „Nincs buza.“

Az Országos Hirlap minden nap közzétejt tabelláival tágabb körök figyelmét hívta fel e raktárállományok gyarodására és apadására, szóval mozgalmára. Sajnos, már hónapok óta csak apadásról van szó. Amugy is olyan idők járnak, hogy az érdekeltök ugyszólván minden kocsirakomány búzát, amely még az országban van, szigoru evidenciában tartanak. Mint más években közvetlenül az aratás előtt, most mindenki statisztikát tart a honi „visible supply“-ról. Igaz, hogy ez sok munkát nem ad. A magánraktárak konganak az ürességtől, a malmoké ugyancsak, a vidéken levő készletek terjedelmét meg a hozatalok alapján ítéltjük meg.

Értjük, ha a viszonyok ily állapotánál a fővárosi közraktárak napi kimutatásait, amelyeket a gabonacsarnokban függesztenek ki, folyton a tőzsdelátogatók nagy csoportja állja körül és lesi az újabb hírdetményt, amely az újabb — apadásról számol be.

Csak hogy e tabellák mindig negyed-ötödnap kerülnek elő és akad nem egy malicziózus tőzsde-

tag, aki ezt is a minden rosszra képes contremir machinációnak tudja be, amely szalmaszába kapaszkodva, akarja, hogy minél később kürtöljék világgá, miként fogy harczképessége.

Természetesen meg vagyunk győződve arról, hogy a közraktárak intézőségeinek semmi köze sem a baissehez, sem a haussehoz. Épen csak a burocratikusság csigalépés okozza a késedelmet.

Ma délelőtt például, a február elsejei raktárállomány volt kitüntetve. Miért, mert csak másodikkán állították ki a kimutatást az előző nap készleteiről, harmadikkán küldték át a tőzsdéhez, ahol már csak a decorum kedvéért egy napig hevertették és ma végre megtörtént az ünnepélyes kifüggesztés. És így van ez mindig.

Azt hisszük, hogy mostanában, a villamosság korszakában egy kis jóakarattal segíteni lehetne e visszas állapoton.

Elvégre a newyorki „Produce Exchange“ és a chicagói „Board of Trade“ mégis csak messzebb esik tőlünk, mint a fővárosi közraktári vállalat. Aztán a tengerentuli tőzsdék statisztikusai nemcsak két tárház állományát, hanem az Unio összes kikötőinek és nevesebb kereskedelmi gócpontjainak készletét tartják számon, mégis az „Országos Hirlap“ szerdai számában megtalálhatjuk mindig a *hétfői amerikai készletet*, egyidejűleg a budapesti *szombati raktárállománnyal*. Gyorsaság nem boszorkányság.

Nem kételkedünk abban, hogy illetékes helyen tekintettel lesznek e figyelmeztetésre és úgy intézik a dolgot, hogy a ma esti raktárállomány jegyzékét már holnap hirdethessék a tőzsdén.

A külföldi piacok szilárdak. Newyorkban és Chicagóban az árak 3/8—7/8 centnyi emelkedést mutatnak. Az e heti elszállítás Argentiniából kisebb, sem mint elvárták. Nagybritániába 41.000 quarters, a continensre 43.000 quarters búzát küldtek, szemben a multheti 56.000 és 52.000 quarterssal. A kivitel 13 hajórakományt vásárolt össze. A vetések állásaira Amerikában nincsen panasz. A kansasi mezőgazdasági hivatal a téli búzát jó közepesnek qualificálja, a „Modern Miller“ szintén. A „Chicago Daily Business“ taksálása szerint a farmerek készlete július elsején 176 millió bushelt fog tenni.

A délután Párisból, Berlinből, Liverpoolból és Londonból beérkezett sürgönyök szintén szilárd irányt jeleztek.

Buza.

Elkelt 15000 métermázsza buza tiz krajczárral magasabb áron. Orosz búzából ugyancsak 1000 métermázsza fordul elő alanti hivatalos jegyzékben, elkelt azonban vagy 5000 métermázsza.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség mázsában	ó vagy új	származás	alkalmos- minta súly krajczán	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár netto 100 krajczán	közp. vagy 3 óra
800	uj	tiszta	77 ³	sárga	Budapest	12.32 ¹	3 h.
400	77	12.70	..
400	75 ³	12.90	..
200	75 ³	12.75	..
100	73 ³	vegyül.	..	12.60	..
350	76	átlagban	..	12.60	..
100	75 ³	12.60	..
100	74 ³	12.60	..
1200	75	12.70	..
800	..	pestvidéki	78 ³	12.90	..
100	..	fehérmegyei	77	13.10	..
500	..	f.-magyar	75	12.45	..
1000	..	raktár.	76	12.90	..
1400	75 ³	12.65	..
1000	78 ²	11.95	..
1000	..	orosz	74	transzitó	..	10.30	..

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Mín. súly hektól.	100 kilogr. készp. ára		Mín. súly hektól.	100 kilogr. készp. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszvárléki	74	12.40	12.50	75	12.60	12.65
..	76	12.70	12.75	77	12.95	12.95
..	78	13.00	13.10	79	13.15	13.20
..	80	13.25	13.30
Pestvidéki	74	12.35	12.45	75	12.55	12.60
..	76	12.65	12.70	77	12.90	12.90
..	78	12.95	13.05	79	13.15	13.20
..	80	13.20	13.25
Fajérnegyei	74	12.45	12.55	75	12.65	12.70
..	76	12.75	12.80	77	12.90	13.00
..	78	13.05	13.15	79	13.15	13.20
..	80	13.25	13.30

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 123.500 métermázsza buza és 85.000 métermázsza liszt. A nyugotiban 61.650 métermázsza buza és 2820 métermázsza liszt. Silos 40,200 métermázsza buza.

Határidőüzlet búzában: Tavaszi búzában nagy forgalom volt, rohamosan emelkedő áron, ószi buza ártartó.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Dél-élelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet.	forgalom	zárlat	kezdet.	forgalom	zárlat
március	11.85	11.84-88-95-90-92 94-96-95-94	11.93	11.94	11.95-96	11.97
május zept.	9.34	9.33-30-39-40-41	9.39	9.40	9.38	9.39

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	február 5.		február 4.		
	penz	áru	penz	áru	
márc.	11.93	11.94	11.88	11.84	—
zept.	9.37	9.39	9.87	9.89	—

Rozs.

Készárúzet rozsbán: Elkelt néhány kocsirakomány 5 krral drágább áron.

Előfordult eladások rozsbán.

Mennyiség mussában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	Átadási hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 hora
200	Uj	pestvidéki	—	Par Bpestig Kis-Körös	8.65	8.27 1/2
100	—	—	—	—	—	—

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkint súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára	
			frttól	frtíg
uj	elsőrendű	70-72	8.70	8.75
uj	másodrendű	—	8.60	8.65

Raktárállomány rozsbán: A közraktárban 32.700 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 6815 métermázsza.

Határidőzet rozsbán: Tavasz rozsbán kevés üzlet volt szilárd irányzat mellett.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Határidő	Dél-élelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet.	forgalom	zárlat	kezdet.	forgalom	zárlat
március	8.64	8.63-87	8.63	8.70	8.69	8.70

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	február 4-én		február 3-án		
	penz	áru	penz	áru	
március	8.63	8.70	8.62	8.64	—

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab változatlan, alig volt forgalom. — Árpa szilárd, finom minőségben gyér a kínálat. — Tengeri változatlan.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség mussában	ó vagy uj	faj	minőség	Átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint	Készp. vagy 3 hora
100	uj	zab	—	Budapest	6.55	készp.
100	—	—	—	—	6.57 1/2	—
200	—	—	—	—	6.45	—
100	—	árpa	—	Kőbánya	6.60	—
100	—	tengeri	—	Mezőúr	4.70	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkint súly kg.-ban	100 kg. készp.	
				frttól	frtíg
Árpa	uj	takarmány égetni való sörfőzdei	80-82	6.20	6.50
—	—	—	82-84	6.70	7.40
—	—	—	84-86	8.—	9.50
Zab	—	—	89-91	6.80	6.65
Tengeri	—	bánsági	—	5.10	8.15
—	—	másnemű	—	5.05	6.10

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárban 41.700 métermázsza árpa, 11.100 métermázsza zab, 63.500 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 3973 métermázsza árpa, 209 métermázsza tengeri, a Silosban 13.600 métermázsza tengeri.

Határidőzet takarmányfélékben: Mig zab szilárd irányzatot követett, tengeri ma változatlan maradt.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Dél-élelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri	május	5.29	5.30-31-32	5.31	5.32	5.31-32-33	5.33
Zab	julius márcz	5.37 6.34	5.40 6.86	5.39 6.38	6.37	—	—

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
		február 4-én		február 3-án		
		penz	áru	penz	áru	
Tengeri	májusra	5.81	5.82	5.82	5.84	—
Zab	márcziusra	6.37	6.39	6.33	6.35	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi február hó 2. este 6 óráig február 3. este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi köze:

Az áru megnevezése	Erkezett			Elszállított		
	vasúton	hajón	együtt	vasúton	hajón	együtt
helyi forgalomban						
búza	1204	—	1204	—	—	—
rozsa	102	—	102	—	—	—
árpa	800	—	800	301	—	301
zab	400	—	400	100	—	100
tengeri	185	—	185	1918	—	1918
Összesen	2891	—	2891	2319	—	2319

a fővármihivatalnál előjegyzetett:

Az áru megnevezése	Visszkivétel csejéből való behozatalra előj. mennyi- ség méterm.		Az áru megnevezése	A visszkivi- telre előjegyzett mennyiség mé- termázsokban	
	1)	2)		1)	2)
búza	7051	—	buzaliszt	4210	—
árpa	—	—	rozsliszt	—	—
Összesen	7501	—	Összesen	4210	—

*) NB. Ezen összegből 1) 1247 m.m. búza és 2) 1254 m.m. buzaliszt február 3 an lett a fővármihivatalnál előjegyezve.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 5.

A mai tőzsdén is eltartott a tegnapi lábra kapott lánghabb irányzat, anélkül azonban, hogy az árak gyengülése erősebb mérvet öltött volna. Ez főleg annak volt tulajdonítható, hogy a forgalom meglehetősen élénk volt. A félénkebbek realizáltak, akik a gyengülést átmenetinek tartják, felhasználták az alkalmat a vásárlásra és ekként a kereslet és kínálat egymást ellensúlyozva az árak keveset változtak. Magyar hitelrészvény 382.50 forintra indult és 331.75 forintra zárul, osztrák hitelrészvény 361.85 forintról 361.70 forintra csökkent. A helyi piacon Magyar általános közbányja javult az érdekelt csoport vásárlásai folytán. A forgalomba jött többi papírok jobbára ocsóbban kottettek.

Az **előtőzsdén:** Magyar hitelrészvény 382.50 — 381.25, Jelzálogbank 273.50 — 274, Leszámító bank 252.50, Osztrák hitelrészvény 361.85 — 360, Osztr.-magyar államvasut 342. — 342.50, Közüti vaspálya 401.50 — 400.25, Általános közbányja 112 — 114.25.

Dél-élelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 360.50, Magyar hitelrészv. 381.75, Aranyjardék 121.40, Koronajardék 99.35, Leszámító bank 252. —, Jelzálogbank 273.50, Rimamurányi 246.50, Osztr.-magy. államvasut 342.25, Ipar- és kereskedelmi bank 103. —, Déli vasut 81. —, Közüti vasut 400.50, Villamos vasut 275. —.

A **déli tőzsdén előfordult kötések:** Kereskedelmi bank 1446. — 1450, Salgótarjáni 580. — Közüti vasut 401. — 401.75, Magyar hitelrészvény 381.25 — 382. —, Magyar ipar- és keresk. bank 103.50 — —, Magyar jelzálogbank 273.75 — 274. —, Magyar leszámító bank 252.50 Osztr. hitelrészv. 359.90 — 360.80, Osztrák-magyar államvasut 341.75 — 342.25, Egyesült fővárosi 1215 — 1220, Pesti hazai takarékpénztár 8475, Szent-Lőrinczi téglagyár 240, északmagyarországi közbányja 191, általános közbányja 114 — 114.50, Ujlaki téglagyár 279. — 280. Jásziv-sorsjegy osztrák felülbélyegzéssel 4.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.50 — 3. — frt; 8 napra 6.50 — 7.50 frt; február utóljára 12. — 13. — frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	február 5.	február 4.
Magyar aranyjardék	121.25	121.25
Magyar koronajardék	99.40	99.40
Magyar hitelrészvény	382. —	384.75
Magyar ipar és keresk. bank	103.75	103.75
Magyar jelzálogbank	273.75	274.75
Magyar leszámító bank	252.50	254. —
Rimamurányi vasmű	243. —	248.25
Osztrák hitelrészvény	360.20	363.80
Déli vasut	82. —	82. —
Osztr.-magyar államvasut	342. —	344.50
Közüti vaspálya	401.75	403. —
Villamos vasut	276.50	276.50

Az **utótőzsdén** gyenge irányzat mellett Osztr. hitel. 360.20 — 361.40 — 360.70, magy. hitel. 381.25 — 382.75 — 382. —, osztrák-magyar államvasut 341.75 — 342.25 — 341.25 forinton kottetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	február 5.	február 4.
Osztrák hitelrészvény	360.70	361.50
Magyar hitelrészvény	381.75	383.25
Osztr.-magyar államvasut	341.25	343.50
Leszámító bank	252.25	254. —
Jelzálogbank	273.75	274.50
Rimamurányi vasmű	246.50	249. —
Közüti vaspálya	401. —	402. —

Villamos vasut	276. —	276.50
Ipar és keresk. bank	103.50	103. —
Déli vasut	81. —	81.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, február 5. **Zsiradékokban** nem volt forgalom és az irányzat csendes. **Szilva** üzletelen, az irányzat szilárdabb. **Szilvaiz** ára változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilo- grammonkint	
	Pénz	Áru
	frt	frt
Dizsókész		
ingyen hordó	54.50	55. —
Szalonna		
budapesti	—	—
vidéki	—	—
magyar la legeszartott vidéki	48.50	49. —
városi legeszartott, 4 darabos	49.50	50. —
3	55.50	56.50
füstölt	—	—
boszniai, 1897. évi usance-minőség	—	—
120 darabos	14.75	15.25
100	16.50	17. —
85	19.50	20. —
szérbiai, usance-minőség	14.25	14.75
100 darabos	16. —	16.50
85	19. —	19.50
Szilva		
Határidőre		
Minőség		
500grammonkint		
boszniai, usance-min.	—	—
120 darabos	—	—
100	—	—
85	—	—
szérbiai, usance-min.	—	—
100 darabos	—	—
85	—	—
Szilvaiz		
Kész áru		
ingyen hordó	19.50	20. —
szérbiai 1897	18. —	18.50
Szilvaiz		
Határidőre		
ingyen hordó	—	—
szérbiai	—	—
Heremag		
lucerna magyar, 1897	48. —	52. —
vörös aprószemű 1897	30. —	32. —
vörös közepesemű 1897	34. —	36. —
vörös nagysemű 1897	40. —	43. —

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, febr. 5. A vásári forgalom: **Hasnál** a forgalom csendes, árak szilárdak. **Baromfinál** csendes, árak szilárdak. — **Halban** csendes, árak szilárdak. — **Tej és tejtermékek** élénk. — **Tojásnál** csendes, árak szilárdak. — **Zöld-ségnél** csendes. — **Gyümölcsnél** csendes. — **Fűszereknél** csendes. — **Időjárás:** borult enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Has.** Marhahús hátulja I. 46-56 frt, II. 40-46 frt. Birkahús hátulja I. 30-34 frt, II. 28-30 frt. Borjúhús hátulja I. 52-60 frt, II. 48-52 frt. Sertéshús elsőrendű 51-52 frt, vidéki 46-49 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 70-80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 54-55 frt (100 kilonkint). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 1.10-1.60 frt. Csirke 1 pár 0.80-1.20 frt. Lud hizott kilonkint 0.52-0.56 frt. — **Különfélék.** Tojás 1 láda (1440 drb) 32-33.5 frt. Sárgarépa 100 kőtes 2-4.00 frt. Petrezselem 100 kőtes 3.00-4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 08-16 frt. Paprika I. 100 kiló 30-45 frt, II. 18-30 frt. Vaj közöns. kilonkint 60-80 frt. Vaj-téla kilonkint 0.90-1.20 frt. Burgonya-róza 100 kiló 2.00-3. — frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.60-3.20 frt. — **Halak.** Harcsa (élő) 0.60-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.40-0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.70 frt.

Szesz.

Berlin, febr. 5. Szesz helyben 42.20 márka = 24.82 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literesarállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, febr. 5. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 41.50 márka = 24.41 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, febr. 5. Szesz (50-es) pr. február 59.40 márka = 34.93 frt; szesz (70-es) pr. február 39.90 márka = 23.46 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, február 5. Szesz február 21.50 márka = 12.65 frt; febr.-márcz. 21.50 márka = 12.65 frt; márcz.-ápril 21.25 márka = 12.50 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, febr. 5. Szesz folyó óra 44.25 frk = 23.33 frt; márcz.-ra 44. — frk = 23.19 frt; májustól négy óra 43. — frk = 22.66 frt; 4 utolsó óra 39.75 frk = 20.96 frt. Az árak 10,000 liter százalékonként 1/100 leszámitóval értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55.

Cukor.

Prága, febr. 5. **Nyerscukor** 88% cukortartalom alapján franco Aussig 12.55 frt, azonnali szállításra új campagne 12.80 forint.

Hamburg, febr. 5. **Nyerscukor** f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.12 márka, márc

Külföldi tört bányadt. Jegyezett: készáru 10.9 sh., márcz-áprilisra 10.9 3/4 sh., május-augusztusra 11.0 1/4 sh. Répaczukor tartósan bányadt, csekély forgalom mellett. Német (88% febr.-ra 9.1 1/4 sh., áprilisra 9.2 1/4 sh., májusra 9.3 1/2 sh., júniusra 9.4 1/4 sh. Határidőüzlet: február 9.0 3/4 sh., márcziusra 9.1 1/2 sh., áprilisra 9.2 3/4 sh., májusra 9.2 3/4 sh., júniusra 9.4 3/4 shilling.

Olajok.

Páris, febr. 5. Repceolaj folyó óra 53.—frk (= 24.95 frt); márcz-ra 53.25 frk (= 25.07 frt); májustól 4 óra 54.50 frk (= 25.66 frt); négy utolsó óra 51.75 frk (= 25.77 frt). Árak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 58.80 frt.

Hamburg, febr. 5. Repceolaj helyben 54.—márka (= 31.75 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, febr. 5. Repceolaj májusra (hordóval) 56.50 márka (= 33.23 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, febr. 5. Repceolaj 22.6—22.9 sh. Lenolaj 16.—shilling Gyapotmagolaj 14.—14.6 sh. Terpentin 24.3—24.4 1/2 sh.

Petroleum.

Hamburg, febr. 5. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.

Antwerpen, febr. 5. Petroleum fin. helyben 14.—frank = 6.65 frt.

Bréma, febr. 5. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

Newyork, febr. 5. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.35 cents; United Rife Line Certificate márcziusra 65.—; Nyers petroleum márcziusra 5.95 cents.

London, febr. 5. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/4 sh.

Kávét, tea, rizs.

London, febr. 5. Santos határidő szilárd, jó tizlet mellett. Jegyezett: február 30 shilling, márcziusra 30.3 sh., májusra 30.9 sh., júliusra 31 sh., szeptemberre 31.3 sh., decz-re 31.6 shilling. Tea: Indiai ártartó. Rizs: nyugodt, ártartó.

Fémek.

London, febr. 5. Réz, G. M. Brände 49 1/2—49 3/4 font sterling készáru és 49 1/2—49 3/4 font sterling 3 óra; best sel. 53—53 1/2 font sterling. Ón: finom külföldi 63 1/2—63 3/4 font sterling, készáru és 63 1/2—64 1/4 font sterling 3 óra. Ólom: angol 12 1/2—12 3/4 font st.; külföldi 12 3/4 font sterling. Horgany: külföldi 17 1/2—18 font sterling. Higany: 7.—font sterling első és 6.19 font sterling másodkézből. Vas: A glasgovi nyersvaspiac bányadt, csekély üzlet mellett. Zárlatárak: 45.7 sh. készáru és 45.9 1/2 sh. egy óra; Cleveland 40.6 sh. készáru és 40.8 1/2 sh. egy óra; Hematt 48.6 1/2 sh. készáru és 48.9 sh. egy óra; Middlesbrough 49.6 shilling készáru és 49.9 sh. egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, február 5. A tőzsde kedvezőbb hangulattal indult, de a spekuláció tartózkodó volt, minnek folytán a forgalom is jelentéktelen volt. Kötetett: Buza tavaszra 11.70—11.69 frton. Az effektív piacon az irányzat szilárd és buza és tengeri 5—10 krral, rozs 5 krral magasabban jegyezett, mint mult szombat.

Hivatalosan jegyezett:

Buza tavaszra 11.69—11.70, rozs tavaszra 8.77—8.79, tengeri máj.-jun. 5.57—5.59, zab tavaszra 6.66—6.67.

Boroszló, február 5. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt). Zab helyben 14.10 márka (= 8.29 frt). Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.91 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, február 5. Buza holsteini 178—189 márka (= 10.47—11.11 frt). Rozs meklenburgi 140—148 márka (= 8.23—8.70). Rozs orosz 108—109 márka (= 6.35—6.41 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Zürich, február 5. Orosz buza 27—29 frank (= 12.66—13.82 frt). Román buza 26.—28.50 frank (= 12.38—13.58 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 frt.

Páris, február 5. (Megnyitás.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza márcziusra 29.—frk (= 13.82 frt). Buza márcz.-tól 4 óra 28.75 frank (= 13.70 frt). Buza májustól 4 óra 27.90 frank (= 13.29 frt). Rozs folyó óra 17.40 frank (= 8.29 frt). Rozs márcziusra 17.60 frank (= 8.38 frt). Rozs márcz.-tól 4 óra 17.80 frank (= 8.46 frt). Rozs májustól 4 óra 17.25 frank (= 8.21 frt) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, február 5. (Zárlat.) Buza folyó óra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza márcziusra 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza márcz.-tól 4 óra 28.75

frank (= 13.75 frt.) Buza 4 óra májustól 27.90 frank (= 13.29 frt).

London, február 5. Gabona nyugodt. Liszt a vevőkre kevező. Hozatalok: buza 14.840, árpa 6.760 és zab 36.800 qu. Tengeri helyben 17 1/4 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 5. Nagyobb eladások hatása alatt, amelyek görög czégekől indultak ki és a krétai kérdéssel hozattak kapcsolatba, a mai tőzsde lanyha irányzattal indult. Különösen hitelrészvényeket kínáltak olcsóbban.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 361.75—359.75, Anglo-bank 162.50, Tramvay 495—492, Dohányrészv. 132—134, Magyar hitelrészvény 384.50—382, Osztr.-magyar államvasut 343.25—341.75, Déli vasut 81.50—81, Dux-bodenbachi vasut 72, Alpesi bánya 146.75—145.10, Magyar általános közszéb. 115—115.50, Osztrák villamossági 315.50, Osztr. aranyjárdék 122.40, Magyar koronajárdék 99.35—99.40, Török sorsjegy 58.75—57.75 forinton kötetett.

Dél előtt 11 óraker zárulnak: Osztrák hitelrészvény 360.50, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 162.50, Union-bank 300.50, Länderbank 218.25, Osztrák-magyar államvasut 342.05, Déli vasut 81.—, Alpesi bánya 145.80.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 360.75. Magyar hitelrészvény 382.—. Länderbank 218.50. Unionbank 300.50. Anglo-bank 162.—. Bankverein 262.—, Osztr.-magy. államv. 341.50. Déli vasut 81.—. Elbevolgyi vasut 264.25. Északny. vasut 250.—. Alpesi bánya 145.80. Prágai vasipar 707.—. Május j. áradék 102.45. Magyar koronajárdék 99.35. Török sorsjegy 58.—. Német márka 58.77 forinton kötetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.25. Magyar koronajárdék 99.30. Tiszai kölcsönsorsjegy 140.20. Magyar földtehermentesítési kötvény 97.15. Magyar hitelrészvény 380.—. Magyar nyerevnykölcsön sorsjegy 156.—. Kassa-oderbergi vasut 191.50. Magyar kereskedelmi bank 1440.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10. Magyar leszámlító és pénzváltóbank 252.50. Rimamurányi vasrészvénytársaság 245.75. 4 2/2% papirjárdék 102.45. 4 2/2% ezüstjárdék 102.40. Osztrák aranyjárdék 122.35. Osztrák koronajárdék 102.85. 1860. sorsjegyek 144.—. 1864. sorsjegyek 190.—. Osztrák hitelsorsjegyek 199.—. Osztrák hitelrészvény 360.63. Angol-osztrákbank 161.—. Unionbank 300.50. Bécsi Bankverein 261.50. Osztrák Länderbank 219.13. Osztrák-magyar bank 928.—. Osztrák-magyar államvasut 341.50. Déli vasut 81.25. Elbevolgyi vasut 264.—. Dunagőzhajózási részvény 451.—. Alpesi bányarészvény 146.30. Dohányrészv. 130.75, 20 frankos 9.53. Császári királyi vert arany 5.68. Londoni váltóár 120.10. Német bankváltó 58.75.

Bécs, február 5. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 361.37, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 161.50, Bankver. 261.50, Union-bank 201.—, Länderb. 219.25, Osztrák-magyar államvasut 341.75, Déli vasut 81.—, Elbevolgyi vasut 264.50, Északnyugoti vasut 250.—, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi vasut 247.50, Alpesi bánya 146.80, Május j. áradék 102.45, Magyar koronajárdék 99.35, Török-sorsjegy 58.25, Német márka azonnali szállítás 58.80.

Berlin, február 5. (Zárlat.) 4 2/2% papirjárdék 102.60, 4 2/2% ezüstjárdék 102.50, 4% osztr. aranyjárdék 103.90, 4% magyar aranyjárdék 103.50, osztrák hitelrészvény 226.60, magyar koronajárdék 100.—, déli vasut 35.60, osztrák-magyar államvasut 145.30, Károly Lajos-vasut 107.80, orosz bankjegy 216.70, bécsi váltóár 169.95, 4% új orosz kölcsön 100.20, magyar beruházási kölcsön 103.—, olasz járdék 93.90. Az irányzat gyenge.

Berlin, február 5. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 226.90, Magyar koronajárdék 100.—, déli vasut 35.50, Magyar aranyjárdék —.—, osztrák-magyar államvasut 145.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, február 5. (Zárlat.) 4 2/2% papirjárdék —.—, 4 2/2% ezüstjárdék 87.—, 4% osztr. aranyj. 104.—, 4% magy. aranyj. 103.55, magy. koronaj. 99.90, osztr. hitelrészv. 305.25, osztrák-magy. bank 795.—, osztr.-magy. államvasut 295.—, déli vasut 71.75, elbevolgyi vasut 229.—, bécsi váltóár 170.02, londoni váltóár 20.42, párisi váltóár 81.—, bécsi bankverein 225.62, villamos részvény 142.50, alpesi bányarészvény 122.80, 3% magyar aranykölcsön 91.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 5. (Utőtőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.87, osztrák-magyar államvasut 295.—, Déli vasut 71.87.

Hamburg, február 5. (Zárlat.) 4 2/2% ezüstjárdék 87.25, osztrák hitelrészvények 305.50, 1860. sorsjegy 127.75, osztrák-magyar államvasut 738.—, déli vasut 172.—, olasz járdék 94.30, 4% osztr. aranyj. 104.10, 4%-os magyar aranyj. 103.65. Az irányzat szilárd.

Páris, február 5. (Zárlat.) 3% francia j. 103.50, 3 1/2% francia j. 106.60, olasz j. áradék 93.65, osztr. földhitelrészvény 1279.—, osztrák-magyar államvasut 731.—, Déli vasut 195.—, francia t. j. áradék 102.15, 4% osztrák aranyj. áradék 104.50, ottomanbank 556.—, dohányrészv. 279.—, párisi bankrészvény 940.—, osztrák Länderbank 482.—, alpesi bányarészvény 319.50. Az irányzat nyugodt.

London, február 5. (Zárlat.) Angol consolok 112.75, déli vasut 7.75, spanyol j. áradék 61.75, olasz j. áradék 92.50, 4% magy. aranyj. áradék 101.25, 4% rupia 63.50, Canada pacificvasut 89.25, leszámlítási kamatláb 2 1/2%, ezüst 26 1/2%. Az irányzat nyugodt.

New-York, február 5. Ezüst 56.75.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirat jelentése 1898. február 5-én reggel 7 óraker.

Table with columns: Állomások, Legnagyobb mín. hőm., A hőmérők let Colaus szorint, Csapadék, Állomások, Legnagyobb mín. hőm., A hőmérők let Colaus szorint, Csapadék. Lists various weather stations and their data.

Két mély depresszió hatása nyilvánul az európai időjárásban. Az egyik (régibb keletű) Nyugat-Oroszországban található, a másik (újabb keletkezett) Felső-Oroszország táján. A magas légnyomás Európa nyugoti partjait érinti. Az időjárás európaszerinti csapadékos. Nagyobb csapadékmennyiséget jelentenek Olaszországban és az Alpessébkül. A hőmérsékleten általános kismérvű csökkenés tapasztalható. Hazánkban a Dunánt. Horvátországban és az északi Kárpátokban a'ános lecsapások voltak. részben eső, részben hó alakjában. A tájakon a lecsapás, ma reggel is folytatódott. A hőmérséklet csupán Erdél ben mutat nagyobb süllyedést, — 10 C-ig. Hűvösebb, csapadékosra hajló idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Február 5-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Lists water levels and changes for various rivers.

Felelős szerkesztő: Lipossey Ádám.

Budapesti cégmátató.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Záloghitelrészvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és vállalkozása: Andrássy-ut. 8. Fiók: Koronahídfőreg-utca 11. Zálogtők: Károly-kürt 18, Király-utca 57, József-kürt 2 és Eszterházy-utca a főpostával szemben.

Aszfalt és kátrány vegyi gyárak Bieln János.

Gyárak: Budapest, Kispest, Mezötelek. Központi iroda: Budapest, IX., Ferencház-kerut 48. sz. Tiszta, természetes aszfalt-bitumenből készült valódi aszfalt fedőlemezek, aszfalt elvirgató-lemezek, aszfalt és kátrány, valamint azok összes vegyi termékei. Vállal és készít legjobb kivitelben: fedőlemezek-behirdeséket, faecement-teteket, mindennemű aszfaltozásokat, nedves talaj szárazsá tételét, vízhatlan lefedéseket. (213)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. február 5-én.

Main table containing financial data for various categories: I. Államadósság (Magyar and Osztrák), II. Más közkölcsönök, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ. részv., VIII. Gőzmalomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különléte váll. részv., XIII. Közleked. váll. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénzmekek, XVI. Váltók árfolyamai (lára), XVII. Hetridőre kötött értékp. (Február hó közepére, Február hó végére). Includes columns for 'Mai záró-árfolyam' and 'Osztalék 1898-ra'.

A 1-el megjelölt értékpapiroknál, melyek szűlti ére nem esik éssze a zártári érvel, az osztalék az utolsó árlétevre vonatkozólag értenék.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Flók-kiadóhivatal:

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Mikre szótlanok kézpénzben, levélbélyegekben vagy postautóval.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 50 krajczár kiegészítendő a hirdetésért. — Csak az apróhirdetést postautóval beküldeni lehet, a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **ösv. Balasovits Györgyné** nagytözsde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos.** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór,** dohánytözsde
- IV. „ Farsich-bazár **Déval Józsefné,** dohánytözsde
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula.** fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos,** dohánytözsde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka,** dohánytözsde
- V. „ Sipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond,** dohánytözsde
- VI. „ Teréz-körút 57. szám **Broner nővérek,** dohánytözsde.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Rohonczy Ilona,** dohánytözsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytözsde.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadnak.

LEVELEZÉS.

Ízokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettje el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti. 2178-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1

Írjak! Sürgösen keresek 50 ft kölcsönt rövid időre. Cím: Vad-rózsá. 607-1

Egy független, intelligens, özvegy úri nő, gazdag előkelő úri ember barátságát óhajtáná. Választ „Magános” czímen a kiadóba kéri. 2498-1

Gleichenberg. Nem hiszem, hogy holnap mehetek a templomba, de ha tudnám, hogy maga megy, én is elmennék. Mikor kapok levelet? Szerd. hogy ilyen keveset gondol rám. Üdvözl. a magamémet szomorú Marcellt. 2533-1

Jéz től heten delutan levelet kapnak a főpostán: **Leánytűnő-Jéz** xista, B. Mary es II fant passe par la; mindannyian a megállapított jellege alatt. 2538-1

HÁZASSÁG.

5—6000 ft hozományval keres egy izr. leányt szőke, csinos, 29 éves fiatal ember, ki egy nagyobb gyárban 120 ft fizetéssel mint diszponens alkalmazva van, mintán egy biztos es jól jövődelmező üzletet óhajt nyitni. Oly családból való leánynál, ki által egy biztosabb es jobb alkalmazás nyerhetne el, a hozomány mennyiségere nem fektet súlyt. Csakis komoly szándéku levelet kérek esetleg cím es arczképpel „Sen” jellege alatt főposta postae tante. 2428-2

ALLÁST KERES.

Intelligens fiatal nő, ki a kereskedelmi iskolát kitanú s kivel végerte s minden írodai munkában járatos, okleveles gyors-írásstanáró, ügyvédi írodában vagy nagy szűleten állást keres. Ajánlatok „Török és szorgalmas” jellege alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 1782-8

Felolvasónői állást keres 50 éves jó modoru nő, igen szűnyen igyekvel, úri nőnel. Cím a kiadóhivatalban. 2534-3

Pénztárnoknői vagy egyéb írodai alkalmazást keres fiatal intelligens nő, ki már mint ilyen alkalmazva volt. Szives megkeresést kér a kiadóba „Intelligens es szorgalmas” czímen. 2509-8

Egy jó házból való nemet leány állást keres mint bonne. Elmentne vidékre is. 629-8

Házmesteri állást keres egy fiatal gyermektelen házaspár. Cím a kiadóhivatalban. 2518-8

Egy tisztességes szűnyen nő papi házai alkalmazást keres. Ajánlatot gazdasszony. Megkeresést kér B. J. cím alatt a kiadóhivatalba. 633-3

Jó családból való fiatal nő, ki jelenleg is kiadóhivatalban van alkalmazva, hasonló minőségben alkalmazást keres. Szives megkeresést kér a lap kiadóhivatalába „Hírlap” jellege alatt. 2510-8

ALLÁST KAPHAT.

Zanoncznak vidékről fu felvételük fűszer- es vas-üzletbe. Cím a kiadóban. 637-4

TELEK ES HÁZ ELADÁS.

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határnál, 150 es 200négyzetölenként parcellálva, ára 2 ft 30 krtól 4 ftig, havi 10 ft, vagy heti 2 ft részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szecsepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utca 12. 6449-7

ELADÁS.

Gőzmotor hat lóerejű alig használt, egészen jókarban, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6489-8

Keresek vevőt, ki készpénzért hajlandó venni egy jóforgalmu **Kavacsarnokot,** mely sürgős elutazás miatt azóra! eladó, minden elfogadható áron. Cím a kiadóhivatalban. 635-8

Márcz és Singer Sas-utca 2. Erzsébet-terti sarok üzlet feloszárakészletünket, nevezetesen: bőrtárcza, penzszűny, setabot, esernyő, fésű, evő-eszköz, konyha-szerek kavéfelöntő, gyorsfűző, vasaló, inggomb, mellőz, szappan es pipere-áru fog- es ruha-kefélő, írő-szerek, iskolai cikkek dohányzószekert, szivarka-papír es luvely, játék-babák es egyéb játékszerek, fa- es fém-tacskák, kenyérfosar, óralancz stb. **egy nagyban,** mint **kisnyiban,** beszerzési gyár áron adják el. 643-8

KIADÓ SZOBÁK.

25 frtért teljes ellátást, külön bejárattal, nyer egy fiatal ember. Cím a kiadóhivatalban. 2512-10

Egy csinosan bútorozott szoba első em. utca, özvegy úri nőnel kiadó, utazó úgyúknak vagy oly úri ember részere ki nem alladóan tartózkodik a fővárosban. Cím a kiadóhivatalban. 2496-10

SZOBA KERESTETIK.

Zugligetben szép 4 szobás nyaraló gyümölcsösvel, fenyvessal es gyönyörű kilátással, a villamos vasut mentén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2546-12

Keresek a József-körút közelében egy csinosan bútorozott, külön bejárattal szobát, lehetőleg fürdőszoba használattal. Ajánlatokat ár megjelölésével kerek „K. J.” cím alatt a kiadóhivatalba. 2782-12

KÜLÖNFÉLE.

Kedves Jlonka! Ha színházba, hangversenybe megy es Ön is feltűnő akar lenni, mint barátom, akkor ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobb hírnevű arrendő Ravissante arczbér szűpítő különlegességét: Ravissante arczpórt, Ravissante pipere-szappant es Ravissante szűpítő. (Ára 1 ft 50 kr.; elegendő 8 hónapra) Török József es Török Sándor urak gyógyszer-tárolban kapható valódi minőségben. Kamilla. 918-18

Hajfialító biztos es kipropált szer oszha, fejkörpa es hajhullás ellen. Negyed liter üveg 1 ft 50 kr. **Török Katalinnál Budapest, Kálvin-ter 3. 1. em. 7.** 837-18

Tisztességes nők naponként 1-2 frtot kereshetnek par orai munkával, mi otthon végezhetnek. A teendők megtudni a „Hasznos iparvállalat” című könyvecskéből. Ara egy korona Megrendelhető Szabó Istvánnál, Budafok, Ország-út 52. 641-18

Melyik fiatal magános hölgy volna hajlandó egy joghallgatónak, szűnyen feltételek melet, teljes ellátást nyújtani? Cím a kiadóhivatalban. 643-8

Budapesti közuti vaspálya-társaság.

HIRDETMÉNY.

A Budapesti közuti vaspálya-társaság

1898. évi február hó 18-ikán délutáni fél 4 órakor a társaság igazgatósági épületében, V., Lipót-körút 22. szám

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

NAPIREND.

1. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által 5231/1898. sz. alatt kiadott „III. Függelék a budapesti közuti vaspálya-társaság villamos vasuthálózatára vonatkozó engedélyokirathoz” előterjesztése es határozatok meghozatala ez érdemben.
2. Határozathozatal az alaptőke megnagyobbítása iránt.
3. Az alapszabályok módosítása.

Az alapszabályok 15. es 20. §§-ai értelmében a társaság közgyűlésén ugy a részvényesek, mint az élvezeti jégyek birtokosai szavazati joggal bírnak, ha részvényeiket, illetve élvezeti jegyeiket legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményezték.

Felhivatnak ennél fogva a t. részvényesek, akik ezen közgyűlésen résztvenni akarnak, hogy címleteiket legkésőbb fol. évi február 14-ik napjáig az igazgatóságnál (V. ker., Lipót-körút 22. sz.) délelőtt 9—12 óra között tértvény ellenében letenni méltóztassanak.

Budapest, 1898. február 1.

Az igazgatóság.

Az egyedüli szikviz, mely sterilizálva bacteriummentesen kerül forgalomba a

SANITAS SZIKVIZ

kapható minden jobb elárústónál
Sanitas paradicsom-kivonat
francia rendszer szerint conserválva a legtöbb fűszerkereskedésben. 440

Butorvevők

becsés figyelmébe ajánljuk, hogy a

Nemes és Lengyel,
Belváros, Egyetem-tér 5., I. em.

lévő nagy butoraktárában a ház lerombolás miatt a
butorkészletek

minden áron eladatnak. 403

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

6910/C. II.—1898. sz.

Nyugat-magyar-osztrák vasuti kötelék.

(A II. rész 3. díjszabási füzet 88. tételének módosítása.)

A nyugat-magyar-osztrák vasuti kötelék II. rész, 3. díjszabási füzet, I. pótlék, 88. folyó száma alatt Neusattlól Budafok es Promontor állomásokra szállítandó B) osztályu üvegpalczkokra foglalt díjtétel egyuttal az I. rész áruosztályozása szerint U—2. tétel alá tartozó hozzárakott üvegre is érvényes.

Budapest, 1898. január hó 27-én.

Magy. kir. államvasutak a többi részes vasutak nevében is.
(Utánnnyomás nem díjaztatik)

Ahol a mezei virágok nőnek.

A belügyi költségvetés során olyan kérdések is simán, ugyszólván szárazon csuszak át, melyek megérdemelték volna a jóindulatú, komoly kritikát úgy a jobb, mint a baloldal szónokai részéről. Ezek közé az aprónak látszó, de igen fontos kérdések közé sorozzuk mi a vidéki színészet még mindig megoldatlan, még mindig béna, beteges állapotát.

Sokan vannak olyanok, kik megtagadják a vidéki színésztől azt az értéket, melyet annak tulajdonítani kellene. A főváros folyton emelkedő, egymás nyomán fakadó színházai mellett, lenézik, kicsinylik azt a vidéket, mely plántát termő melegágya egyrészt a hazai művészetnek, másrészt apostolkodó csapatja a nemzeti szellemnek, a magyar közművelődésnek.

A kishitűek és a kételkedők kétségbevonják, hogy a vidéki szintársulatok mis-íót teljesítenek; pedig ennek élő czáfolata az a két város mely évek hosszu során át menedéke volt az idegen muzsának. *Pozsony* és *Temesvár* falai között éhenhalhatott a magyar színész és boldog otthont talált a német. Ma már megfordítva áll a dolog; a magyar művészet ereje széthintette a hazafias szellemet azok között is, kik eddig fáztak tőle.

A tényeket, az eredményt letagadni nem lehet. Belátta annak súlyát a belügyi kormány is és az utolsó időben több gondot fordított a vidéki színészetre, kormánybiztost állított annak az élére s amennyire a szűk költségvetés engedte, fokozatosabb anyasegélyben részesítette és opera előadások czéljából néhány ezer forintot bocsátott a vándor direktorok rendelkezésére.

Hát ezt a segítyt mi nem tartjuk gyümölcsöző befektetésnek, mert nem opera kell a vidéki magyar szellem erősítésére, hanem radikális megoldása a kerületek beosztásának; észszerű kijelölése a határoknak, melyekben egyes társulatoknak mozogni szabad.

Ma a lieztitáció rendszere öli meg a vidéki színészetet, mert mindenik igazgató jó téli és jó nyári állomásra vadászik s emiatt egymás területébe törnek, késhegyre menő harcztot vívnak nem a művészetért, hanem a kenyérért s a mód, melylyel ezt cselekedniük kell, visszataszító és lealázó.

A színügyi bizottságok és a törvényhatóságok tagjainak szeszélyétől függ, hogy kinek adjak oda a játszási engedélyt. Folyik a korteskedés, a direktor urak épügy házalnak, mint azok a napidijas irnokok, kik számtisztekké akarnak előrukkolni; ígérnek füt-füt, az elagott iparosoknak jótékony előadásokat, potyajegyet a kolompásoknak s ha a színügyi bizottság szakértő, intelligens tagjai érdem szerint véleményezik az engedély kiadását, a de-

rék uvegcs, borbély és csizmadia városatyák, habár a színháznak soha felé se néznek, leszavazzák a bölcse véleményét és fordítanak rajta tetszésük szeint.

Ez még csak egyik veszedelme a vidéki színművészetnek, de vannak mások is: a helybeli sajtó kritikusai; mert a szerkesztő urak a cenzori tollat legtöbb esetben a legfiatalabb munkatársakra bizzak, kiknek vére forró, szive lobbanekony es így nem esoda. ha részrehajlók. Ezek a jó fiuk, hatalmuk tudatában, a kiválasztott angyalok egy mosolyáért szurnak, vágnak a tollal és ha a makacs direktor mellőzi a kedvencz soubrettet, úgy elvadítják a naiv, hiszékeny közönséget, hogy a színházi pénztár csakugy lapul bele.

Az igaz, hogy ez csak apró baj és nem is segíthet rajta a belügyminiszter, de segíthet a többin: mert jön a másik veszedelem: a konkurrens kollega, meg a fővárosi színházak szenzája.

Ha valamelyik vidéki színigazgató, nagy anyagi áldozatok árán összeverbuval egy meglehetősen társulatot, azon veszi észre, hogy mire összetanulnak a kiválóbb tagokat elhalászzuk tőle. A szerencsétlen embernek Viragvasárnapján úgy meg van gyomlálva a kertje, hogy sirva néz utána, mert az ugynevezett szimiképezde es a magán színésziskolák nem nevelnek annyi bimbót, mely elég lenne a fővárosi művészszak fogyasztására; így azután kénytelenek az ország különböző részein bolygó társulatoktól felszini a jobb anyagot s elszedni tőlük a mezei virágjaikat, melyek itt fényes viragalaku cserépbén megteszik a nagy hatást. Ennek eredménye az, hogy rakasra buknak a direktorok s mikor magán vagyonaikat a haza oltárán feláldozták, mehetnek koldulni. Ritka és nagyon *furfangos embernek kell annak lenni*, aki egy pár ezer forintot össze tud harácsolni a művészet nagy kereskedésében; csakhogy ezek az urak legtöbb esetben a tagok zsírján hiznak meg.

Hányszor segített már a miniszter és hányszor segítettek a városok inséggel küzdő vidéki truppokat, kik gyalázatára a magyar színművészetnek, egy betevő falat nélkül, rongyosan, fülíg pladosodva bennrekedtek egy körösmában, honnan nem engedték el őket a hitelezők.

Mindenesetre itt az ideje, hogy az illetékes körök, a miniszter és a színészegyesület, beható megfontolás alá vegye és gyökeresen megoldja a vidéki színészet elárvult ügyét, korlátozza a játszási engedélyek kiadását, a kerületek észszerű beosztása által biztosítsa az arra érdemesek megélhetését és szabályozza a városi törvényhatóságok s a közigazgatási közegek jogkörét olyan irányban, hogy az lealázó

ne legyen azokra, kik a magyar nyelv, a hazai irodalom és a nemzeti szellem apostolaiivá szögödtek.

A ripacs-truppok elsöprésével és a megfelelő erökkel rendelkező társulatok fokozottabb segélyezesével fel lehetne virágoztatni a vidéki szintársulatokat: de a jelenlegi tarthatatlan állapotok előidézik az általános csodót, kárára a közművelődésnek.

Lovassy Andor.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Elnémultak az időjárásra vonatkozó panaszok. Csapadékos, enyhe időnk volt a héten. A kiadott hivatalos jelentés is konstataálta, hogy, eltekintve a rovarek pusztításától, a mezőgazdasági viszonyok állapota kielégítő. Csak aztan utólag ne adja ki méregfogát a tet.

Ami a nemzetközi gabonauzletet illeti, hiányzott ezuttal az amerikai impulzus. Ott a nagy küzdelem után egyelőre fegyverszünetet tartanak, az irányzat ingadozó. Az európai piacok sem követtek egyöntetű tendenciát, egyenlegként azonban magasabbak az árak.

Nálunk jobbára nagyon szilárd volt a hangulat. Az egyes cikkek úgy a készáru mint a határidőpiacra áremelkedést értek el.

Az üzleti hét eseményeiről röviden a következőkben számolunk be:

Buza. Az irányzat mindvégig szilárd volt és a heti árfaválás husz krajczárra tehető. Az összes forgalom 80.000 métermázsra, a hozatal 28.660 métermázsra rug. A határidőpiacra tavaszi buza 11.97 frttal, 6-zi 9.39 frttal zárult.

Rozs jobb keresletre talált és 10 krajczárral javult. Minőség szerint 860 8.75 forintot fizettek. Nyírvideki rozst Debreczenre szállítva 8 forintot adták el. Külföldi áruból néhány tétel oláh rozskelt el, Tavaszi rozs 8 forint 75 krral zárul.

Arpa gyorsan talált elhelyezést. Az árak 20 krral emelkedtek és 6.30—6.80 forint között jegyez helyben. Állomásokon átvéve tartott árak mellett csak szárványos eladások fordultak elő.

Zab. Az árak 5—10 krral javultak, szín és tisztaság szerint 6.30—6.75 frtot fizettek helyben, tavaszi zab 6.37 frtot jegyez.

Tengeri. 5 krral magasabb árakat ért el. Mezőturon 4.72¹/₂ frtot, Karczagon 4.70 frtot, Mártun 4.60 frtot, Tisza-Földváron 4.75 frtot, Zombolyán 4.60 frtot jegyzünk. Ujtengeri 5.33 frttal zárul.

Művelvények. A lefolyt héten a forgalom csak a helybeli fogyasztókra volt utalva. Az árak változatlanok és jegyez: Nagy, fehér és gömbölyű *bab* 6.75—7.25 forintig, színes *bab* 5.75 forint, apró *bab* 7.75—8.50 forintig, *Lencse*, csekély vételkedy mellett másodminőségű áru 8 forintig, jobb és zszsikmentes, nagyság és szín szerint 10—15 forintig, *Borsó* kevés érdeklődés mellett 9.00—10.00 forintig, *Mák* 29.00—32.00 forintig, *Mohar* 5.75—6.50 fo-

A Rudolf-album.

A királyfiakat egy hajszál választja el a tróntól és sorsuk mégis az elfeledés. A história kegyetlen vén keze rámutat erre a sorsra és elfojtván gunyos mosolyát, így szól: „Ime, látjátok, amit folyegyzek első lapjaimra, azt a létező abszurdum diktálja, a véletlen. Láttam meghalni halavány királyfiakat, ott voltam, mikor egy részeg udvari sehész befogta a reichstadti herczeg szemét. Hallottam Corvin Jánost is beszélni, úgy szölt görögül, mint Csezmiczey János s követte a renaissance művészi parancsát: „megvetni az alacsony házakat.“ Nagy lélek volt és meghalt egy goth velencei palotában és én róla is csak apró betűkkel írhatok, ahogy a véletlen diktálása szól. Ugyanígy jár József császár is, ha meghal, midőn ifjúkorában lebukik a lórol és mily elvesző kis fejezete volna ötödik Károlynak, a két világrész császárjának, ha Szép Fülöp éli tul őt, nem pedig ő Szép Fülöpöt. Ellenben a véletlen azt diktálja, hogy feltűnő lapon írjak Ferencz császárról, mert negyvenhárom évig uralkodott; holott, ha nem jut trónra, mit jegyezhetnék fel róla?! Azt, amit nagybátyja, a császár mondott, midőn tizenhatéves korában az udvarhoz került Toscanából:

— A toscanai fiuról nem sokat tartok . . .

De nekem a véletlen diktál és így csak rovom egyre-másra a megmaradó neveket és az elfeledendőket. A véletlen azt diktálja, hogy

a királyfiak neve az elfeledendők közt legyen, az ércztáblák utolsó lapjain, apró betűvel írva. Egy hajszál választja el őket a tróntól és sorsuk mégis az elfeledés . . .

A krónika sötéten deklamál, a krónika sötéten beszél. A história csucsa a koronás fők, alattuk homályban maradnak fiak, leányai, a kisebb hegyek . . . De micsoða világosságot áraszt mégis a mi trónörökösünk sirja?! Halálától kilencz év választja el az esztendőt, gyertyák és lobogó lángok, melyek a palota fekete posztóit beragyogták, kilencz év előtt ahudtak ki, a nagy temetőkör. Most kőkatona ő is a kősarcofhagok vonalában; sötétben van és esendben, vén kapuzinusbarátok csoszognak a kriptá márványtetején. És nyugszik messze Magyarországtól, ha verne a szive, szive verését még akkor sem hallaná ez a föld. Csend és sötétség, halavány mécsvilág és hervadó virágok vannak körülötte, honnan mégis a nagy világosság?! Mi gyújtottuk neki. Mi tudunk felelni is a kegyetlen históriának:

— Nézzd, a véletlen nem olyan erős, hogy parancsára feledésbe merüljön minden. Meggyújtottuk az emlékezős fákllyáit és olvasuk apró betűidet, melyek az egyetlen nemzeti királyfiról szólnak. A fejezet rövid csak néked, de ez a fejezet minékünk fontos és hosszú. Egy királyfiról szól, egy fogalomról, akit mi századokig nem ismertünk.

Első a királyfiak között, rendkívülisége is azt mutatja. Szava ott lebeg és kezének nyoma ott van az első millennium utolsó évtizedei-

ben, minden nagyobb alkotásunk körül. Egyénisége egy fejjel kiemelkedik minden környezetből, imponál ennek a nemzetnek, melynek kritikáját sohse tudta elnémitani a tekintély avagy a fény. Férfikora legelején már a géniusz bravuros itélete szól ajakán, ugyanannak mélyen és gyorsan látó pillantása szikrázik szemében. Kora ifjúságában is álmélkodnak szaván a bölcsek, miként a betlehem-i gyermekén. „Ez ifju ember neveltetése — írja egy külföldi historikus — tizennyolcz éves korában be volt fejezve és mindazok a tudósok, akik ott voltak a napokig tartó vizsgákon, nem tudtak eléggé csudálkozni azon, hogy egy testi fejlődésben levő ifjunak elméje és emlékezőtehetsége mikép tud oly bámulatos eredményeket produkálni!“ Persze, a tudósok nem gondoltak arra, hogy királyfiakban is benn lakozhatik a géniusz, mely litytyet hány a testi fejlődésnek . . . Ilyen a boldogult királyfi alakja emlékezetünkben. Genialis, önálló, szilárd és cselekvésre teremtett. Emlékeztünk is a trón gyermekének e rendkívüli sajátságaira azokon felül, amikre mint magyaroknak kell emlékeztünk. Emlékeztünk; a világosság ennek a nemzedéknek az emlékezte. De mi emlékeztesse majd a jövőendő nemzedékeket, hol vannak a momentumok, mi az, amivel most is — mint másban is oly gyakran — kivétel statuáltatik a kegyetlen históriának?! . . .

Csak emlékezet van, momentum nincsen. A kegyetlen históriát halljuk sötéten deklamálni: „Királyfiak sorsa az elfeledés“.

vintig. *Kendermag* 7.25—8.25 forintig; hollandiai keménymag 23 forint.

Liszt és korpá. A lisztüzlet a lefolyt héten a hangulat valamivel kedvezőbbre fordult, amennyiben nagyobb érdeklődés volt liszt iránt, csakhogy vásárlások a kérdezősködéseknek nem megfelelően eszközöltettek. — A malmok áraitak szilárdan tartani kénytelenek, mert a lisztárak már ugyanis a buzaárak alatt állottak s a buzaárak újból emelkedtek. Remélhetni azonban, hogy a lisztüzlet lassanként mégis csak javulni fog. — A korpáuzlet finom korpára nézve változatlan, goromba korpában tartosan jobb kereslet van.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
19.30	19.10	18.80	18.50	18.20	17.90	17.50
	7	7½	8	F	G	
	15.20	12.50	7.50	4.30	4.20	

100 kilónként, zsákosul, Budapesten szállítva.

Olajmagvak. E cikkben nincsen forgalom. **Káposztarepcze** minőség szerint jegyez 12 forinttól 13 forintig. Káposztarepcze augusztus-szeptemberre 11.90 forint pénz, 12 forint áru. **Vadrepce** 5 forint 50 krajczártól 6 forint 50 krajczárig jegyez. **Gomborka** 12 forinttól 12 forint 50 krajczárig terjedő áron kelt el. **Lennag** minőség szerint 9 forinttól 10 forint 25 krajczárig jegyez. **Repcezapogácsa** igen szilárd, 5 forint 70 krajczáron vettek.

Repcezapogácsa. Export czéha több oldalról keresett, jegyez nagyban 5.50 forint, kicsinyben 5.75 forint métermázsánként engedelmény nélkül Budapesten.

Repceolaj. A kereslet e cikkben eléggé kielégítő, az elmúlt héten, különösen kész árut kerestek, melyért nagyban 36.— forint, kicsinyben 36.50 forint lett fizetve, további jegyzése változatlan.

Vetőmagvak. Vörös lóhereben az irányzat szilárd, finomabb minőségek már is szűken vannak, de az árak mindazonáltal változatlanok. Jó középminőségnek szintén igen élénk a kereslete. Luczerna kelendő, az árak változatlanok. Répanagvakban a kereslet, ez idén is, csak igazán megbízható áru felé irányul. Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten: Vörös lóhere, új 38—45 frt, Vörös lóhere, múlt évi 34—38 frt, Luczerna, magyar, múlt évi 40—50 frt, Luczerna, francia, új 68—73 frt, Luczerna olasz, új 45—55 frt, Baltaczim 13—13.50 forint, Muharmag 5.75—6 frt, Bükköny 6—6.25 frt.

Baromfi és tojás. E héten az üzlet igen lanyhán alakult s ezáltal a hét elején az árak hanyatlottak is, különösen a tojás ára csökkent, úgy, hogy már 32 forint 50 krajczárral tartunk, de az utolsó napokban baromfi-árak emelkedtek. Mai jegyzések következők a fogyasztási adót belcélrtve: Tojás ládánként (1440 drb) 32.50—33.50 forint. Tyúk páronként 1.25—1.50 forint. Csirke páronként —.80—1.20 forint. Kacsa páronként 1.80—2.40 forint. Pulyka páronként 3.80—5.— forint. Lud hizott kilogrammjá —.53—55 forint. Nyul darabja —.90—1.20 forint. Vaj —.80—85 forint.

Egy diszes könyv jelent meg nemrégiben. kétszáz magyar írónak a munkája, száz művész keze művével ékesítve: a „Rudolf-emlékalbum”. Ez a könyv kezdte el a harcot az első momentum mellett. Mintegy hadüzenet a szabálynak, amely alól kivételt akar statuálni. És munkája nem is nehéz, ha a magyar nemzet támogatni fogja ezt a munkát.

Pest alatt ugyanis, a Rákos homokbuczkái között vagy huszonöt esztendő előtt települni kezdett egy kis falu, a mai Kispest. Két évtized munkája után ma tiszta és barátságos község, tizenkétezer lakossal. Környéke a régi homokmező, melyen a szentflórenczi gloriétte álmodik régi dicsőségről, Hertelendy-huszárokról és süveges gránátosokról, kik Magyarországon itt tartottak először hadgyakorlatot három koronás ember előtt 1815-ben. De a sívatagba most már lugasok is el vannak vetve, nyáron egész villaváros zöldelik Kispest végén. Van iskolájuk is bőven, vasutjuk is a kispestieknek, a szegény kispestiek még csak templomot szeretnének építeni. Mert az Isten háza szűk a meggyarapodott községnek, tornya sincsen és ha a plébánosuk éppen nem is maga harangozik, a templom az igen szerény viszonyokra vall. Már vagy tiz esztendeje el is határozták a kispestiek, hogy a helység népességének és diszes külsejének megfelelő új templomot fognak építeni, de az adakozások igen szerény mértékben folytak. Erre Wekerle miniszterelnöksége idejében a kispesti plébánosnak és egy fővárosi újság szerkesztő kollégáknak kezdeményezésére elhatározta a templomépítő-bizottság, hogy az új templomot

Fűszer és déli gyümölcs. Az üzlet menete változatlanul rossz. Az árak ennek következtében még az oly árukban is, melyekből a gvenge termék következtében, a készletek majdnem teljesen hiányzanak, ingadozok. Kivételt éppen a fűgéné és a mandolászólónél kell konstataálni: az előbbi áru egy egész forinttal, az utóbbi pedig fél forinttal emelkedett. **Borsban** a hangulat szintén szilárd, noha újabb áremelkedés nem történt. A **kávében** most sem tisztult a helyzet. Noha Braziliából egymást erik a rossz termésről szóló félhivatalos jelentések, E jelentéseknek senki sem ad hitelt s bár a hét elején Santosban és a négy európai főpiacra az árak egy márkával emelkedtek, a hét végén ismét visszaestek a múlt heti zárlatokra. Santosban good average 35 shilling 4 d., Hamburg-ban 32 márká, Triesztben 45 forint. A jávai fajok árai az egyes piacok keszlete szerint képződött, ami eléggé bizonyítja, hogy a finom kávék teljesen hiányzanak a világforgalomból. Az árak annak dacára, inkább hanyatló irányban mozognak, mert a braziliai fajok rendkívüli olcsósága miatt a négyszer drágább hollandiai árukkal senki sem törődik. A budapesti nagykereskedők árai tranzitó Trieszt, a következők: Szantos good average 45 forint, superior 46—52 forint, Portorico 102—120 forint, Jáva, sárga 92—125 forint, Menado barna 180—190 forint, egyéb Jáva-fajok 140—170 forint, Carracas 66—80 forint, Laguayra 88—96 forint, Jamaica 90—110 forint, Salvatore 75—82 forint, Lakal 100—102 forint, Mocca Hodeida 108—114 frt, Preanger 118—120 frt. Középamerikai 105 forint, Rio 60—68 forint, W. J. B. 100—140 forint, dettó gyöngy 128—145 forint, Sávé gyöngy 86—90 forint, Viktoria 50—58 forint, dettó gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogotta 72—78 forint, Guatemala 100—112 forint, mind per 100 kilogramm. **Trieszt** február 5. **Rizs:** Irányzat szilárd. Japán glacé 18.50—20 forint, Rangoon I. 14.50—15.50 forint, dettó II. 13.—13.50 forint, Busseino I. 15—15.75 forint, dettó II. 13.25—13.75 forint, Moulmeins I. 16—16.50 frt, dettó II. 12.50—13.— forint, Arracaus I, 14.25—14.75 forint, dettó II. 12.50—13.— forint, Saigon 13—13.50 forint; per 100 kilogramm 20% cassa scontó. **Datolya** alexandriai 20.50—24 forint, koszoru 14.50—15 frt, szabadon 22—26 forint, Kalifát 18—20 forint, **Füge** koszoru 15—15.50 frt, Calamata 16.50—17 frt, kosáráru 12.50—13.50 frt, szabadon 12—14 frt, Puglia 10—12 frt, Smirna 35—38 frt, Maratonisi 14—15 frt. **Mogyoró:** Siciliali 23—25 forint, nápolyi hosszú 35 forint, isztriai 35 forint, Levante 16—17 forint, dettó lehámozott 35—36 forint. **Mandula:** Avola édes 88—94 forint, Molfetta 78 forint, Catania 80 forint, Palma 75 frt, Girgenti 75.— frt, Barri 72—74 forint, Pugliai édes 90 forint, dalmát 77 forint, armelin 42 frt. Legújabb ajánlások Genuából 1 lirával magasabbak: édes Barri 166—168 lira, sziciliali 165 lira, sardíniai 160 lira, dettó keserű 175 lira, **Anis** Barri 62 lira per 100 klg. ab Genua. **Szent Jánoskenyér,** Puglia 9—10 forint, másodrendű 6—8 forint, Pignol 62 forint per láda. **Mazsola szőlő:** Voula 35—38 forint, Yerli 33—38 forint.

Rudolf trónörökös emlékére **Rudolf fogadalmi templomnak** fogja elnevezni. A Rudolf fogadalmi templom építésére, azután a 150,000 forintos szükségletre össze is gyűlt már vagy ötvenezer forint. A fővárosi újság szerkesztő (Cziklay Lajos) páratlan agitálásának köszönhető, hogy a templom ügye országos érdeklődést váltott ki és mindenféle fáradságos sorsjártatásokról, néprajzi kiállítás, meg a vallásalapból való segélyezés útján összegyűlt a meglevő összeg. Most azután ugyancsak ő szerkesztette a Rudolf-emlékalbumot, amelynek megjelenése alkalmából ezeket a sorokat írjuk. Az album ára öt forintra van szabva és az újabb tekintélyes adakozásokon kívül ebből kell a szükséges összeg egy részének kikerülni. A templom sorsa mintegy azon fordul meg, hogy ez az irodalmi vállalkozás is elég sikerrel fog-e járni. A zöldkötésű könyv tehát, mely a főherceggasszonyok ékes autogrammjain, magyar kézírásukon és irodalmunk régi mestereinek közleményein kezdve, egészen a lírai poéták apró versikéikig a legérdekesebb olvasmány és a millennium korának ugyszólván legbővebb irodalmi anthológiája, harczba száll azért, hogy Rudolf trónörökösnek megépüljön Magyarországon az első emléke, kivételt akar statuálni a históriának.

A könyv ereje nagy. A könyv épített és rombadöntött világokat, évszázadokat nevelt egy-egy könyv. Ez a könyv sokkal szerényebb feladatra vállalkozik; mert vállalkozása egy egész nemzet érzületével találkozik. Majd megváltik, hogy találkozik-e a közönség áldozatkészségével is, hogy akar-e is ez a közönség a históriának kivételt statuálni.

Carabunó 44—54 forint. Elemé 22 forint, Szamosz vörös 18 forint, dettó fekete 22 forint, Thyra fekete 16—17 forint. **Bors** Szingapore fekete 48—49 forint, dettó fehér 68—69 forint. Penang fekete 40—42 forint, dettó fehér 70 forint. **Gyömbér:** bengáli 23 forint, Cochim A. 58 forint, dettó B. 53 forint, dettó szokvány 24 forint. **Szegfűszeg** 35—36 forint, szegfűbors 50 forint, Sáfrány 55 forint (per 1 kilogramm.) Spanyolországi jelentések szerint a termés jó közepes volt. **Fahéj** 54 frt, dettó törmelék 26 forint. **Babérlevél:** 10 forint. **Piment** prima Jamaica 58 forint. **Gesztegye** friss Cremonai 15—17 frt, szárított 20 forint. Legújabb ajánlatok Cremonából: friss 20—22 lira, szárított 28—32 lira. Ez az áru fogytán van. **Táblaolajok:** Albániai tisztított 33—36 forint, olasz, I. 57—68 forint, levantei 33—36 forint, per 100 kilogramm, hordó nélkül, ab Trieszt.

Szesz. A szeszüzletben e héten a változatlan szilárd irányzat fentartotta magát és a szeszárak azonnali és későbbi szállításra a multheti zárlatjegyzés szerint záródnak. **Finomított szeszben** e héten az irányzat a bécsi jegyzések folytán azonnali szállításra csekélylyel olcsóbb volt és több tétel 55½—55.75 forinton kelt el nagyban. Vidékről finomító gyárak 55.—55.50 forinton adtak finomított szeszt nagyban helybeli állomáshoz szállítva. **Élesztőszesz** élénk kereslet mellett 55 adozva és 19 forinton szabadraktárra kelt el. **Mezőgazdasági szeszgyárak** kontingens nyersszeszt e héten 17.25 forinttól 17.50 forintig kínáltak felsőmagyarországi állomásokhoz szállítva. **Erdélyi állomásokhoz** szállítva kínálat nem volt. A kontingens nyersszesz via Budapesten 17.50—17.75 forint. A **kivitel** e héten 300 q. finomított szeszt vásárolt, mely Fiumén át tovább lett szállítva. Vidéki szeszgyárak közül: Kenyérmező, Losonc ¼ forinttal olcsóbban. A többiek változatlanul jegyeznek:

Budapesti zárlatok e héten: Finomított szesz 55.75—56.—, élesztőszesz 55.50—55.75, nyersszesz adozva 54.75—55.—, adozatlan 15.—15.25, Denaturált szesz 19.50—19.75. Az árak 10,000 liter fokosként hordó nélkül bérmentve Budapest vasutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. **Bécs.** Kontingens nyersszesz e héten 18.—18.30 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 18.—18.30 forint. **Prága.** Adozott triplószesz 54—54.25 frton kelt el. Adozatlan szesz 17.50—17.55 frt. **Arad.** Finomított szesz nagyban 55.—55.25 forinton kelt el. **Losonc.** Élesztőszesz azonnali szállításra 56.—56.25 forinton jegyeztetik. **Baja.** Élesztőszesz 54.50 frton jegyeztetett nagyban. Finomított szesz változatlan. **Kenyérmező.** Finomított szesz 55.—55.25 forint, Denaturált szesz, hordóstul 18.50 forinton. **Trieszt.** Kiviteli szesz tartályokban szállítva 11 forint.

Petroleum. A teljesen rendellenes, enyhe tavaszi időjárás a fogyasztást mintegy megbénította és így a forgalom is rendkívül alábbhagyott. Az árak még mindig szilárdak.

Nagybani jegyzések: A kőolajfinomítógyár, fiumei egy csillagos (amerikai) petroleum: 21.15 frt. Három csillagos (orosz) petroleum: 18.50 frt. Brassói prima: 15.— frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár olaj: 24.50 forint. Egykeresztes petroleum: 19.50 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 18.50 frt. Két keresztes petroleum: 16.75 frt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számu: 32.— forint. Sötét hengerolaj II. számu: 30 frt. Könnnyű gépolaj III. számu: 16.— frt. Nehéz gépolaj IV. számu: 19.— frt. Keverő olaj (tisztító olaj) X. számu: 12.— forint. Keverő (nehéz, fajsúlya 0.905). XI. számu: 14.— frt. A X. és XI. számu olaj fénytelen minőségben egy forinttal drágább. — Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, netto tara, ingyen hordóban, per cassa, 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (Salon) petroleum: 16.75 frt. Az Apolló ásvány-olajgyár-részvénytársaság árai: Liliom-császár-olaj: 23.50 frt. Egy sziv-petroleum: 17.75 frt. Csillag-kereszt: 16.25 frt. Lámpaolaj: 13.50 frt Budapesten, netto cassa 100 klgromként, ingyen hordóban, 20 százalék tara. Apolló III. számu gépolaj: 18.50 forint. Budapesten, 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara, per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltoval négy hónapra. Egyes hordók 25 krral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.05 forint. Üres olajos hordók ára: 1.35 frt. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galicziai olajok könnyebb minőségű olcsóbb árukkal már is erősen tért hódítanak. — Hengerolaj (magas gyuladási fokkal): 26.— forint. Igen nehéz gépolaj (fajsúlya 907—910) 24.— frt. Nehéz gépolaj: (905—908) 22.— frt. Könnnyű gépolaj (900—902) 20.— frt. Orsó olaj (900) 15.— frt. Tisztító olaj (885) 13.— frt. Vulkan-olaj: 12.— frt. Budapesten, 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Konzervek. Hamburg, február 5. **Azazsz** szingaporei 100 darab 1 kilós doboz 46 márká; dettó 1¼ kilós doboz, 53 márká, Gadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 94 márká, Saint-Miquel per

100 kilogramm 235 márka. *Tengeri rák*: 96 dobozos láda, á 1/4 kilogramm 60 márka, detto 49 darab 1/2 kilogramm doboz 52 márka. *Lazac* 48 dobozos láda á 1/2 kilogramm 30 márka. *Mustár* maillé 12 doboz á 1 kilogramm 9.50—10 márka; detto Diaphane 12 doboz á 1 kilogramm 6.75—7.—márka. *Szarvasgomba*: Perigord legjobb minőség 10 darab 1/2 kilogrammos dohoz 65 márka. száritott, per kilogramm, 14 márka. *Bécs*, február 5. *Marling*: P. A. F. per 1/4 tonna 33 1/2 forint, norvég aru, prima 1/4 tonna 25 forint, elvámoltan. *Sardella*: belföldi 2 kilós dobozban 4 forint, 5 kilogrammos dobozban 4.50 forint. 2° cassa-sconto. A hangulat nyomott. Külföldi áru ab Trieszt: Brabanti 1894-es 97 márka, 1895-ös 96 márka, 1896-os 90 márka, 1897-es 78 márka per 30 kilogramm. Németalföldi áru, elvámoltan: prima 800—850 darabos tonna, 2° 50 márka, kiválasztott 725—750 darabos 33 márka, szuperior 650—675 darabos 37 márka. Kicsiny, prima 950—1000 darabos 27.50 márka, másheering 24 márka. *Sajtok*: Viktoria 20—30 kilós darabokban, per kilogramm, 2.40 márka: Chester 7—30 kilós darabokban per kilogramm 2.30 márka. Sólban 4—6 kilós darabokban, per kilogramm 3.80 márka. Roquefort 2 1/2 kilogrammos darabokban, 2.30 márka. Neuchâtel 37 darabos kosárban 4.75 márka. Edam 2 kilogrammos gömbben 1.50 márka, hollandi tejszín per 10 kilogramm 20 márka, svájci per 10 kilogramm 18 márka. Parmesan per 10 kilogramm 18 márka.

Vas. A lefolyt héten a vaspiacra a hangulat csendes volt. A vidéki vevők kis számban voltak képviselve, mi a vidéki vasöntődek gyenge üzletmenetéről tesz tanuságot. A nyersvas árak a kereslet és kínálat kölcsönös hatása következtében szilárdak. Határidőkötések elég szépen köttetnek. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként készpénz fizetés mellett, 2 százalék leszámítással: *magyar nyersvas* 4.40—4.60 frt. *Bessemer nyersvas*, 4.65—4.75 frt. *Critowitzi nyersvas* 4.50—4.60 frt. *Író nyersvas* 4.20—4.39 forint. *Ocsba vasak* nehezebb darab vasak 3.25—3.30 frt, könnyebb darab vasak 2.90—3.— frt, elsőrendű öntött vastörmelek 3.50—3.80 elégett öntött vastörmelek 1.50—1.60 frt, 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett.

MINDENFÉLE.

Három falu egy loért.

Abból az időből való még ez a história, mikor a sárosi gavalérok igazi gavalérok voltak. A kastélyok mellől nem szaladt el még az ősi dominium és mindenki a saját készségén járt atyafit látogatni.

Nem kellett még akkor ostorhegyest meg lögést kölcsönkérni, ezüst evőeszköz, meg menyasszonyi ekszer is akadt a háznál.

De traktálni, mutatni, uri passiókért erőn felül is költekezni, akkor is szerettek a magyar Gascogneban, és ebben a virtuskodásban rejlik talán nagy elpusztulásuk titka is.

Valamikor a harminczas évek elején történt, hogy Gyürky Pál, a krassói főispán és dúsgazdag földbirtokos Nógrád vármegyében, elment atyafit látogatni Sárosba.

Kitünő gazda volt, nagyon takarékoskodó Pál ur. hát a látogatást holmi ügyes-bajos dolgokkal is összekötötte. Akadt ugyanis még egy és más elszámolni valója a sógoraival, Kapy Istvánnal, meg Ferenczcel, a néhai felesége, Kapy Amália-hagyatékát illetőleg.

Csak úgy hirtelen, minden végrendelet nélkül halt meg az országszerte híres szép asszony. Gróf Karolyi Györgynek egyik fényes bálján nagyon erősen befűzette a halsontos derekat, aztán mikor Morelly egyik legszebb keringőjét játszották a zenészek, összeesett és nem is kelt föl többé. Szívszélhűdés érte, úgy vitték el a bálteremből, virágos hajjal, virágos ruhában — magát is mint egy szép, elhervadt virágot.

A pesti kereskedők, iparosok nem tudtak hová lenni bánatukban. Az egész előkelő társaságban nem volt jobb vevőjük Kapy Málnál, aki egyszerűen többet nem huzott föl czipőt és minden esztendőben újra lutoroztatta a termeit.

Homok-Terenyétől bizony jó nagy darab föld Kapivár — azért is Gyürky Pál csak egyik öcskább hintóba fogatott, öreges, mustra-forma lovakat — ha baj esik lóban, kocsiban, ne a java pusztuljon.

Hanem az egyik ló, a nyerges, még ilyen ki-mustrált voltában is sokat mutatott.

Valamikor híres ló volt, egész Nógrádmegye csodálta, és a fejét még most is úgy tartotta, mint annak idején, mikor a menyasszony hintáját huzta.

Hogy Pál ur egy szép alkonyestén bekanyarodott a Kapy István udvarába, alig szállt le a kocsirol, már az ifjabb sógor urnak, a Ferkónak, szörnyű módon megtetszett a nyerges. Hóféhér, hullámos sörénye, kényes tartása bizony szemrevaló is volt — kivált löhoz nem értő embernek, aki nem látja, hogy hol a bibi.

Pedig Kapy Ferkó nem értett a löhoz. Egész nap festegetett, meg rajzolt, aztán francia regényeket olvasott és néha úgy elment látogatába, hogy hat hónapig se került vissza a bátyja házához.

Valamikor saját tűzhelye is volt. Báró Eötvös-lányt vett nőül, de ez sehogy sem tudta megszokni urának minden ok nélkül való hosszas elmaradozásait, — elváltak tehát a házastársak, úgy, amint ez már katolikusoknál szokás — a toro et mensa.

Gyürky Pál és Kapy István aztán beljebb kerültek az ebédlőbe, Figmik, a híres szakács föltálalta a sógor ur kedvenc ételait, és inter pocula megeredt a családi értekezés.

De Ferkó, szokása ellenére, most türelmesen hallgatta a sok komoly beszédet.

Zálogos jószágok, régi quartalitiumokból maradt fizetségek, nemzetiségi pörök, mind nem untatták ma, és el nem mozdult volna a sógor mellől egy viláigért.

Mikor aztán a két ur rágyujtva, egy kicsit elhallgatott és vastag füstmacskák gomolyodtak a mennyezet felé, Ferkó oda tette cordialiter a kezét Gyürkynek a vállára:

— Te, Pali, mondd csak, mennyiért adnád el nekem a *simli*?

Hosszu utakra, Nógrádból fel Pozsonyba, le Krassóba, megfizethetetlen volt a nagy szürke. Nem kellett kímélgetni, féltetni, Gyürky Pál nem igen szívesen vált volna meg tőle.

— Aztán minek volna neked az a *simli*, van Stefinek elég lova, viszonzá Gyürky, kitérő feleletet adva.

— Van, van, de ha nekem épen ez a ló tetszett meg, erősödött Kapy Ferkó makacs emberek perseverenciájával.

— Nem eladó a *simli*, győzős állat, nagy utakra kell nekem, egy faluért sem adom oda.

— De hátha *hármát* adok érte! Pattant föl Zsigmond király híres kincstartójának ivadéka, akiben egyszerre fölbuzdult a sárosi vér.

Gyürky Pál nagyot nézett.

A kitünő aquisitor fejében szeget ütött a három falu, — valami az, még ha Sárosban van is!

— Aztán írásba is adod ezt Ferkó? — kérdezte sógorától félig tréfásan, félig komolyan.

— No persze, mondotta büszkén Kapy Ferkó, hiszen verba volant...

Kapy István valamelyik másik vendégével beszélgetett ez alatt. Volt neki minden nap öt-hat, mert ha nem jött, kiállította a hajdut az országutra és ennek kötelessége volt egy-két bicskát beterelni az udvarra:

— Mert instálom, a viczispán ur nem tud vendég nélkül ebédelni. Magyarázta aztán a meglepett nemes urnak.

Akadnak ilyen exemplárisok még bőven a harminczas esztendőkbén.

Ferencz ur, felhasználva bátyja elfoglaltságát, nagyhamar előkerítette a kalamárist, finom ludtollat is hegyezett hozzá és annak rendje és módja szerint megírta a szerződést.

Amelyben foglaltatott, hogy ő, kapivári Kapy Ferencz, három falut ad a simliért lossonczi Gyürky Pál urnak, aztán alakanyarította a dátumot meg a manupropriát.

Még a három falu nevét is feltüntette. *Malczon*, *Gerlachon* és *Venezzia*. Ott van mind a három a duklai-ut mentén, a lengyel határon, és ahhoz a nyolczvan faluhoz tartozott, amelyekben elmult ködös századokban pallosjoggal uralkodtak a Kapy urak.

Mikor aztán Gyürky Pál elvégezte az osztályos dolgokat, parancsot adott a kocsisának, hogy fogna be. Még pedig Koppantóra, mert a negyedik ló, a *simli* itt marad a kisebbik sógorának.

Aztán szépen elbucszkodott a nemes ur és hazament a pátriájába — Nógrád vármegyébe.

Verba volant — mondotta büszkén Kapy Ferkó, *de scripta manent*, tudta Gyürky Pál. A három falu csakugyan az övé maradt és mert nem tudott velük mit csinálni ottfenn Sárosban, önkéntes árverés útján adatta el. Valami Ruprecht nevű, poroszországi német vette meg, aki nagy gyáratat létesített ott később.

Kapy Ferkó még jó sokáig gyönyörködött a simliben, noha nemsokára egyéb hiányosságok mellett azt is fölfedezték róla, hogy néha cseberbe hág, egy kicsit stráfol, meg az egyik szemére vak is az istenadta pára.

A simli vásárlásához hasonlatos manipulációk aztán teljesen tönkretették Kapy Ferkót, de még a bátyját, Istvánt is, aki, mert nem engedte, hogy öcscsét gondnokság alá helyezték, temérdek adósságot fizetett utána.

Igy lett a sárosi gavalérok nagy részéből talmi — a kastélyokból meg pálinkafőzők és csak egy-egy családi kép, service, vagy eféle hirdeti az egykori nagyságot. D'Artagnan.

Furcsa utmutatás. Egy amerikai ember beszéli el a következő jóízű történetet: A mult nyáron a Jemessee hegyekben harmincz mértföldet lovagoltam, meg akarván látogatni bizonyos Thorton őrnagyot. Mintegy huszonöt mértföldnyi lovaglás után a hegytetőn keresztuthoz érkeztem s nem tudtam, merre haladjak. Mig ezen törtöm fejemet, oda érkezett egy ur, puskával vállán, sok kutyától kísérve. Tudomást sem vett rólam, bár kutyái erősen morogtak reám. Elment volna mellettem egyetlen szó nélkül, ha én reá nem kiáltok, mikor is aztán kérdéseimre feleleteket adott.

— Uram, kiáltám.

— Engem szolit? kérdezte.

— Okveden, hiszen senki mást nem láthatok közelünkben.

— Tehát? mondá Bavanyin.

— Megmondhatja-e, hol lakik Thorton őrnagy?

— Biztosithatom, hogy igen —

— Helyes, hát hol lakik?

— Mintegy hat mértföldnyire ezen az uton! s abba az irányba mutatott, ahonnan jött.

— Van-e sok ház az uton az őrnagy lakásáig?

— Igen.

— Hány lehet?

— Öt vagy hat.

— Hogy ismerék reá?

— Hosszu faépület, az udvaron dísznok szaladgálnak.

— Tudja-e, hogy az őrnagy otthon van-e vagy nincs?

— Mintegy két óra előtt otthon volt.

Összefűtölte kutyáit, s eltávozott, én pedig haladtam az általa mutatott uton. Mintegy egy óra mulva patakhoz érkeztem, hol egy másík lovas itatta paripáját.

— Megmondhatja-e nekem, mily messze van még Thorton őrnagy lakása?

— Mintegy fél mértföldnyire, Meg akarja látogatni az őrnagyot? — kérdé.

— Igen és meglehetősen fontos dologban.

— Nincs otthon.

— Biztosan tudja?

— Biztosan, magam is találkozni akartam vele, s épen most hagytam el a házat.

— Nem régen otthon volt, ugyan is találkoztam valakivel, néhány mértföldnyire innen, ki ma reggel beszélt vele.

— Milyen külsejű volt azaz ember?

— Mintegy hatvan éves lehet, világos kék szemekkel s római orral.

— Azaz oly görbe orra volt, mint valami vad kajdácsonak — szolt közbe az idegen.

— Igen, haja csaknem fehér volt — folytattam — s amint fegyverét megfogta, észrevettem, hogy jobb kezének kis ujja hiányzik.

— Ismeri ön személyesen az őrnagyot? — kérdé az erdők lakója.

— Nem.

— Előre gondoltam.

— Miért?

— Mert az utmutató maga Thornton őrnagy volt.

Barna gyémánt. Pretoriából, Transvaal fővárosából jelentik, hogy az állami bányák felügyelője a város közelében gyémánttelepre bukkant, amely rendkívül gazdagnak ígérkezik. A telepen nem közönséges, hanem barna gyémántot talált, amelynek valódisága bizonyos, finomsága pedig meglepő. A barna gyémánt sokkal nagyobb darabokban található, mint a vízszintű, de kevésbé értékes.

A rómaiak strike-ja. A londoni „Her Majesty's Theater”-ben a minap először játszották Julius Cásart. A második felvonás előtt a darabot három felvonásba vonták össze — hirtelen, szokatlan szünet állott be, amely annál kinosabb volt, mert mindenki Antonius beszédét leste, amely szerepet pedig maga az igazgató, Beerbohm Tree játszott. Az oka a szünetnek az volt, hogy a „rómaiak” strike-oltak és mindaddig nem akartak játszani, a míg az igazgató kárpótlást nem ad nekik az előadást megelőző és szokatlanul hosszú és gyakori próbák miatt. Az igazgató végre is nem tehetett egyebet, mint hogy fizetett, nehogy az előadást be kelljen szüntetnie és a későbbi előadások esetleges sikerét kockáztassa. Hanem aztán fanyar hangon mondhatta később:

— Polgártársaim, barátaim, rómaiak!

A csodaállat. Pompás fogással szedte rá egy francia ember a természetrajzban is meghatóan tájékozatlan hofitársait. Egy kis fehér állatot mutogatott énekes kávéházakban és vendéglőkben. Az emberek nem győzték eléggé bámulni a csodálatos állatot, amelyhez hasonlót még sohasem láttak. Tömegesen tödültek azokra a helyekre, ahol a furfangos impresario kis állatjával produkálta magát. Vitatkoztak, összeveszttek, majd a gazdát faggatták, hogy megtudják az állat minéműségét. A véletlenség úgy akarta, hogy amire az emberek nem tudtak rájönni, azt egy — kutya süsse ki. Ugy esett a dolog, hogy egy napon egy paraszt látogatta meg a csodaállatot kutyásként. A kutya első pillanatra megösmerte állatársát és nekirontott. Az se volt rest, hanem fölugrott az asztalra, aztán egyik asztalról a másikra szökve megugrott.

Macska volt az istenadta és a gazdája egy parókával és a farkának tetemes megnyirbálásával fölismerhetlenné tette. A becsapott közönség jóízűt nevetett a leleplezésén.

Eltolt vashíd. Mig itt nálunk tamáskodnak abban, hogy a Dréher-palotát igazán eltolhatnák a helyéből, azalatt Németországban egy hétszáz méter mázsás vashidat toltak el a helyéből harminczöt méter távolságra. A német vasutak Saarbrücken-Neunkirchen vonalán állott az ugynevezett Heinitz-féle alagut, amelynek folytatása volt ez a vashíd. Most, hogy az alagutat lebontották és harminczöt méterrel nyugat felé új utat törtek, természetesen a hidat is odább kellett tolni. Az eltolás műveletét úgy hajtották végre, hogy a hídfőtől addig a helyig, ahová szánták, sineket raktak le, a hidat a két oldalon vaskocsikra rakták, amelyek a sineken jártak és amelyeket villamos erő hajtott. Szállítás közben egy kis baja is történt a hídnek, de nem jelentékeny. Az egész áthelyezési munka egy vasárnapot vett igénybe.

A tökeszerzés legújabb módja. Abyssíniába sok európai szokással bevándorolt a szépnem fekete tagjai közé az ékszer szeretete, s az egész országot elárasztotta a sok — Németországban készült francia hamis ékszer. Jaitore királyné annyira megijedt a luxus és kaczérság terjedésétől, hogy a veszélyre figyelmeztette a negust. Menelik nem elensége ugyan bizonyos európai nézetek terjedésének, de most attól tartott, hogy a könnyelmű nők fái, ellágyulva, mint katonák majd nem bírnák megvédeni hazájukat s Jaitore figyelmeztetésére erős rendeletet bocsátott ki. Ebben meghagyta, hogy nehéz büntetés terhe alatt a nőknek nemcsak semmi új ékszert venniük nem szabad, de négy napi ima és vezeklés után bizonyos napon tartoznak átadni az állami adószedőnek összes, szintugy új, mint régi ékszereiket. Nem rossz gondolat! mert ha az új szinpadí ék-

szerek értéktelenek is, annál nagyobb értéket képviselnek a nők régi, testes, igaz arany, drágakövekkel rakott csecsebecséi. Nincs-e Menelikben valódi európai pénzügyminiszteri tehetség?

A sárga szörnyeteg.

(Egy német hírlapíró visszaemlékezései.)

„Csak zengj tovább, te égi halleluja,
A köny fakad, a földé vagyok újra!”

Hálát adok neked, irgalmas Isten, hogy megváltottál tengernyi szenvedéseimtől és visszaadtál az életnek!

Ötvenszer kelt föl és ötvenszer áldozott le a bűbajos nyári nap, míg én szobám falai közt, ágyamhoz szegezve, átszenvedtem mindent, amit egy ember elszenvedhet.

Ötven napig hanykolódtam fekvőhelyemen, folytonosan váltakozó kétség és reménység közt, míg végre megnyugodtan éreztem, hogy meg vagyok mentve. Most már minden jól van, maholnap egészséges leszek.

Nyárelőn, mikor hírt vettem, hogy New-Orleansban kiütött a sárgaláz-járvány, rövid gondolkodási idő után ellátam magam minden szükséges holmival és idejöttem.

Szomorú világot láttam itt. Mint az érett gyümölcs, úgy hullottak az emberek s a hatóságok egyre tagadták, hogy járvány van és nem tettek semmit megállítására.

Az emberek már tul voltak az elkeseredésen, apathikusan, sőt keserű humorral hallották az újabb halálhíreket. Már gunyveket is adtak a rettenetes betegségnek. „Yellow Jack”, ez volt az egyszerű sárgaláz neve és „Bronce John” a veszedelmesebbé.

Az utcák halottvivőktől voltak népek s a halottak után nem ment se apa, se anya, férj, feleség, gyermek. Senki, senki. Aki meghalt, meghalt. Elföldelték, aztán mindennek vége.

Maholnap nyolcz hete lesz, hogy megtörtént. Együtt ültünk a Saint-Charles-kávéházban vagy huszan: tengerészisztek, hajózási hivatalnokok, utazó angolok és amerikai lapszerkesztők. A tengerészek billiárdoztak, mi többiek körbeálltuk őket és gyönyörködtünk a játékukban. Egyszer az egyik ügyetlenül lökte meg a golyót, mire bosszusan kifakadt:

— Vigyen el a Yellow Jack!

— Eh, mit, szolt a másik, arról nem is érdemes beszélni. Mond ki mindjárt: a Bronce John!

— Huh! kiáltottam megrettenve és trefásan megfenyegettem a tisztet.

Néhány másodperczre rá kellemetlen érzés kezdett elterjedni testemnek minden részében. Éreztem tagjaim elszibbadását, erőmnek fogyását és elmém elhomályosulását. Annyi időm volt még, hogy egy székre üljek, azután csak egy erős csipést éreztem hátgerinczemen s elájultam.

Mikor magamhoz térítettek, forgott velem az egész kávéház. Az oszlopok, a billiárd-asztalok, a még mindig játszó tengerészisztek egy örült chaosban keringtek velem.

Egy feketezakallú creol odahajolt hozzám:

— Hol lakik?

— Rue nouvelle Baronne, 10. szám, feleltem szakadozottan.

— Bronce John, sugta a creol egy tengerésznek, mikor másodmagával fölemelt és kivitt a kávéházból. Az utcán ujából elveszítettem eszméletemet.

Ithon fekszem, tiszta, fehér ágyamon. Hogyan kerültem haza? Azt nem tudom. Gondolatok és érzések nélkül fekszem, csak egy, egyetlen egy érzésem van, de az erősebb minden más érzésnél: szomjuság, olthatatlan, égető szomjuság.

— Delauny kisasszony, szoltam ápolónőmnek, adjon kérem vizet. Adjon kérem sokat, nagyon sokat és nagyon hamar, mert elepedek érte.

Kendőt tesz nyakára és kimegy. Várom, várom, de csak nem jön. Már reszkettem a nagy szomjuságtól és bizonyára le is szállok az ágyról, hogy magam hozzak vizet, ha lett volna erőm hozzá. Csak arra voltam elég erős, hogy levegyem fejemről a hideg borogatást és a számba facsarjak belőle néhány vízcseppeket.

Végre bejött. Egy kicsiny pohár vizet és egy kis jégdarabkát hozott. Egy pillanat alatt kiürítettem a poharat és lenyeltem a jégdarabot. De mi volt ez az én nagy szomjuságomnak. Könnyörögve kiáltottam ujából:

— Víz, víz, kisasszony, az egész Missisipit hozza ide, mert meghalok a nagy szomjuságtól.

— Nem lehet, nem lehet.

Az oceánra gondoltam és az északi sarkra, a jéghegyek örökös hazájára.

Igy ment ez négy hétig éjjel-nappal. Örökös szomjuság, amit csak csöppekkel akarnak enyhíteni s amire, úgy érzem, a Nagy-Oceán vize sem lenne elég.

Egy napon szomorú arczczal állnak ágyam előtt az orvosok. Arczokra sajátságos világot vet a lefüggönyözött szobában mindig égő gyertya fénye.

— Mit gondol, kolléga ur?

— Hm, hm. Veszélyes állapot.

— Van reménye?

— Ugyszólván semmi.

— A beteg sokat alszik. Most is.

— Tudom. A vég kezdete.

— Eljövünk még hozzá?

— Igen, mindennap. Ugy sem tart már sokáig Fölszedték kalapjaikat, Delauny kisasszony elkísérte őket az ajtóig, aztán némi utasítás hátrahagyása után elmentek.

A kisasszony nyomban kiment utánuk és vissza se jött aznap. Én gondolatok nélkül, mintegy félálomban feküdtem néhány órahosszat.

Éjszaka van. A gyertya tövig leégett. Vak sötétség. Valahogyan rendbe jön a fejem és rendbeszedem gondolataimat. Tehát meghalok. Ebben semmi kétség. Maguk az orvosok mondták. Istenem, Istenem, hát ezért jöttem én ide? Ezért hagytam otthon családomat, barátaimat, jövendő szép pályámat? Silány, nagyon silány halál!

Az orvosok tévedtek. Nemcsak, hogy nem haltam meg, sőt hamarosan lábadozni kezdtem. Erőm, életkedvem visszatérőben volt és lassankint kezdtem tudni, hogy milyen környezetben vagyok.

— Delauny kisasszony, szoltam egy délelőtt, — nyissa ki az ablakot, hadd lássam meg a napot. Több mint egy hónapja, hogy utoljára láttam.

A kisasszony fölhuza az átláthatatlan függönyt és kitérte az ablakot.

— A nap, a nap! kiáltottam gyermekes örömmel. Reszkettem a boldogságtól, hogy újra megláthatom. Friss, koradélelőtti levegő tudult be az ablakon. Fölültem ágyamon és tág tüdővel, mohón szittam be.

— Kisasszony, kisasszony, a nap, a levegő! Ujra élek! Tudja, kisasszony? Az orvosok azt mondták, hogy meghalok. Én is azt hittem már. És újra élek, meggyógyulok, nemsokára fölkelek, aztán fölkeredek innét. Elmegyek az én szép hazámba, ahol családom és barátaim vannak. Elmegyek oda, ahol mindenkit megtalálok! akit szeretek, ahol születtem, nevelkedtem, éltem. Oda, oda megyek vissza ebből a szomorú világból!

Kinéztem az ablakon. Házam épen a Canal-Street átellenében van és ablakomból végig lehet látni a hosszú széles utcán. Fényárban uszott az egész utca és a sokszínű, nyüzsgő sokaság kápráztatta a szemeimet.

— Mi az ott? kérdeztem egy távoli csoportra mutatva.

— Temetés.

Megborzongtam és egy ideig nam néztem ut az utcára.

Egyre-egyre csak a friss levegőt szittam és azt hajtogattam:

— Kisasszony, kisasszony, lássa milyen jó az Isten!

Az első napon, amikor fölkelhettem, templomba mentem. Hálát adtam az Istennek csodálatos megmenekülésemért. Mikor megzendült a orgona hangja és az énekar csöndes énekbe fogott, az ég felé emelt szemekkel, egész lelkeimmel átérzve idéztem magamban a Faust monológiáját:

„Csak zengj tovább, te égi halleluja,
A köny fakad, a földé vagyok újra!”

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (8)

Átadva magát ilyen gondolatoknak, sőt arra is gondolva, hogy legjobb volna bérkocsiba ülni s a templomba hajtatni, egyszerre csak kocsirobajtt hall a kapu alatt s meglát egypár almásszürke lovat. egy kétüléses csinos kocsiba fogva.

A háznak csaknem mind az öt emeletéből kidugják a lakók a fejüket a kocsirobajtra s kíváncsian nézik, hogy a koesi balra egy kis ügyes fordulatot téve, gyorsan oda kerül a lépcsőaljához, ahol Sztepanics Péter áll és majdnem átvillazza tekintetével a fiatal, czilinderkalapos embert, akin rövid felsőkabát van, mely alól mint két fark, úgy fityeg ki a frakk két szárnya.

— Sztepanics Péter! hát te itt állsz! — kiált fel a fiatal ember — mi jutott eszedbe? Csak nem akartál gyalog menni? Szégyeld magad!

Kirilocsin, szemöldökének ügyes mozdulatával ledobva rövid orrától az orrcsipetű szemüvegét, előre nyújtja mindkét kezét, ráteszi azt a Sztepanics Péter két vállára s azt hol előre, hol hátra ringatva, szüntelenül fecsegi:

— Oh te, te völegény! Nem tudsz várni? Égsz, lángolsz, sietsz. Értjük, oh, értjük! De mit szólna a csokorhoz? (Itt rámutatott a frakkja gomblyukában pompázó, élő virágokból kötött csokorra.) A legfrissebb! Elöttem kötöttek. Hát a lovak? Mi?

Kirilocsin egyik kezével a lovakra mutat, a másikkal meg oda fordítja Sztepanics Pétert.

— Szürkék... almás szürkék! Nem is lovak, hanem sárkányok. Hát a kocsis? valóságos Góliáth. És milyen a hangja... u... uh! Gyí te-e-e!

— Ugyan hadd el kérlek, szól Sztepanics Péter, kedvetlenül elfordulva. mit bolydogol mindig. Mindenki ide néz.

— Kicsoda! (Kirilocsin felcsapja orrára a szemüvegét és felnéz.) Az ott, a második emeleten? Csinoska! Hm! Sőt nagyon is! Cziczuska!

— Hadd el! — szól rá szigorúan Sztepanics Péter, gyereünk!

És siet a koesi ajtajához, Kirilocsin beugrik utána a kocsiba és megmondja a kocsinak, hova hajtson.

Bent a kocsiban Sztepanics Péter beveszi magát az egyik szögletbe és igyekszik komolyan gondolkodni az előtte álló s az ő életének oly fontos fordulópontját képező eseményekről, de barátjának könnyelmű megjegyzései folytonosan zavarják őt: Alig merül el Sztepanics Péter valamely gondolatba, Kirilocsin elkialtja magát, miközben ujjával a koesi ablakán kopog.

— Nézd csak, milyen hatásu. Mindenki megáll és minket néz. Különösen téged! Te vagy a nap hőse... A te utcádon van ma ünnep.

— Ugyan az Istenért, hallgass el már! Te szélkelep! — szól rá nyersen Sztepanics Péter.

— Szélkelep? Hahaha! No, furcsa vagy! Ezt ugyan kitaláltad. De mondd csak: mit szólna a kabátomhoz?, Biráld meg! Nini, nem Malaskin ment el erre? De bizony. Ő. Mit gondolsz az is, mikor látja, hogy ilyen pompás fogaton megyünk!

— Uramisten! — sóhajt egy nagyot Sztepanics Péter és félre fordul.

— Mit? talán félsz? — kap a szón Kirilocsin; — bátorság, kedves barátom! majd megszokod! — s még biztatólag meg is veregeti a vállát; — különben, ha jól felgondolja az ember, hát csakugyan van mitől félni. A feleség nem papucs: azt nem lehet az embernek a lábáról csak úgy lelékni. Tyűh, milyen szép menyecske ment itt el most, arra ni, balra! És hogy ránk nézett! Talán ismerősöd? mi?

És ravaszul felhuzva a szemöldökét, Kirilocsin a barátja szeme közé néz.

A koesi odagördül a templom bejárata elé. Uristen, mennyi dologtalan ember áll ott!

Vannak ott urak, nők, munkások, cselédek, vénasszonyok, gyermekek és dajkák. S mindezek tolongnak a lépcsőn, előre nyújtogatják a fejüket egymás vállán keresztül, előre másznak, majdnem oda támaszkodva a koesi ajtajához.

Sztepanics Péter a zavartól sápadtan fészkelődik a koesi szögletében, mintha el volna rá határozva, hogy helyzetét meg nem változtatja, de Kirilocsin, aki ilyen esetekben megbecsülhetetlen, — gyorsan kinyitja a koesi ajtót, oda koppintva azt egy kíváncsi fejéhez, gyorsan kiugrik és int Sztepanics Péternek, hogy kövesse őt.

Ez eloszlatja a publikum illúzióját, amely Kirilocsint tartotta a völegénynek, de most rögtön tisztába jött a helyzettel.

— A vöfély! a vöfély! — hallatszik a tömegben, — a völegény a másik.

— Nem fiatal már, — hallatszik egy csalódott hang.

— Kérem, uraim, engedjenek helyet! Hova bujnak! — rendelkezik a sekrestyés, szét-hajtva a tömeget, — nagyanyó, hova mászol? Ugyse látsz meg semmit sem.

Kirilocsin és Sztepanics Péter bemennek a templomba. Kirilocsin átadva felöltőjét egy szolgának, rögtön átveszi szerepét s ismét igen megbecsülhetetlen minden rendelkezésében. Mint a gyorsan iramló árnyék, úgy járkal a templomban, hol itt jelenik meg, hol ott, valami titkos beszélgetést folytat a pappal, félre szólítja az énekkar régensét s valamire rábeszéli, azután a diakónus felügyelete mellett nagy, vastag vonásokkal beírja magát az anyakönyvbé: Kirilocsin Nyikodimovics Vaszilj, kormányzósági titkár.

Sztepanics Péter, míg a menyasszonyt várja, körülveszik ismerősei. Elégé kellemetlen helyzet. Sztepanics Péterhez oda tódulnak urak és hölgyek s nézik őt, ő meg azokat. Ha elszánja is magát valaki, hogy szót kezdjen, az semmit sem ér, mert többnyire csak az időjárást s ehhez hasonlót tárgyalnak le vele.

Sztepanics Péter szórakozottan nézgel a körülötte állókra, s arra gondol, hogy itt van-e mindenki, akiknek a szokásos meghívót megküldte? Ugy látszik, mind eljöttek. Két-három hivatalnoktárs, két-három más minisztériumbeli hivatalnok, ezek feleségei és leányai, — emezek az urak pedig valószínűleg a menyasszony részéről vannak itt, mert ezeket ő nem ismeri s csak homályosan emlékezik rá, hogy némelyiket látta Petrovna Olimpiánánál. Ivanics Szokratesz új, nehéz felöltőben jelent meg és rendkívül méltóságosan viseli magát, sodorgatja hosszú bajuszát s egy egészen ismeretlen ural beszélget. Amott meg, az oltár közelében Mihajlovna Sztepanida kövér alakja látszik, feltűnve tarka-barka öltözetével; ez persze minden meghívás nélkül, csak azért jelent meg, hogy megnézze a volt lakója esküvőjét. De mi történt ennek az ő szíves, gömbölyű arcával? Ugy izzik, mint a lemenő nap korongja s szürke szemei a méltatlankodás szikráit szórják. Még az a monumentális pántlika-bog is, amely a fejdíszén emelkedett fel, mintha méltatlankodva ingott volna most, sőt mintha a zöld ruha is mérgesen föl lett volna fuvódva.

Jelen van még egy másik személy is, aki nem valami jól érzi itt magát s aki szintén hivatalnoki jelent meg: Nalhanov Maksz. Ott áll egy oldal-fulkében, eltakarva a tömegtől, de azért mindenre jól figyel, mindent meglát. Természetes, hogy különösen Sztepanics Péter köti le a figyelmét, akire oly vigyázatlan állhatatossággal néz, hogy ő is felkölti maga iránt a völegény figyelmét. Sztepanics Péter igyekszik visszaemlékezni, hogy hol látta őt ezt a fiatal embert, de nem jut eszébe s azzal nyugtatja meg magát, hogy ez a fiatal ember is valószínűleg a menyasszony részéről jelent meg.

Végre megérkezett ő is! Az énekkar rákezd egy pompás éneket és — Nánya a völegény karján végig megy a közönség közt. Mindenki ránéz, csodálja szépségét. A menyasszonyi ruha nagyon illik neki. Uszályos ruhája még méltóságosabbnak tünteti fel alakját s a narancs-virág-korona királynői tekintetet ad neki.

Meglátva Sztepanics Pétert, elmosolyodik az ő szokott, kedves mosolyával s rámosolyog Sztepanics Péter is, aki vidám és boldog, amilyen soha sem volt. Ugy tetszik neki,

mintha az egész világ csupa jó emberekből állana. Karon fogja menyasszonyát s az oltárhoz vezet; Kirilocsin az ő könnyelmű arcához épen nem illő komolysággal, lábait különösen szétrakva, ünnepélyesen és lassan követi őket.

Sztepanics Péter boldog mosollyal néz szét... ezen az ő legboldogabb napján kész volna mindenkit megölelni és megcsókolni. De tekintete véletlenül a Nalhanovével találkozik s ő önkegytelenül lesüti a szemét. „Miféle fiatal ember ez? — gondolja magában — hol vette ez itt magát s miért néz rám olyan haragosan? Furcsa ember! Miért haragszik?”

A szertartás megkezdődik. A pap imádkozik. A közönség, apróra megnézvén már a menyasszonyt, türelmetlenül várja a szertartás végét. Sztepanics Péter pedig, aki akaratlanul is érdeklődik ama fiatal ember iránt, minduntalanul rá néz arra lopva. Roppant különös fiatal ember! Mily boszusan, mily félremagyarázhatatlan mérgeledéssel néz Sztepanics Péterre s idegesen babrálja a közben apró szakállát, gyuri a sapkáját.

A szertartás véget ért s a völegény és menyasszony házastársakká lévén, elindulnak, hogy a szent képet megcsókolják. Sztepanics Péter felhasználva az alkalmat, odahajlik a feleségéhez és megkérdi tőle:

— Nágvenka, mondja meg kérem, ki az a fiatal ember... ott a szögletben?

Nágvenka oda néz, meglátja Nalhanovnak mérges tekintetét s visszafordulva a férjéhez, nyugodtan felel:

— Az egy bizonyos Nalhanov. Ismerősünk. Már gimnazista korában ismertem őt. Nem találkozott ön vele nálunk?

Sztepanics Péter arcát egy pillanatra felhő takarja el, de újra ránéz a feleségére, látja annak nyugodt arcát, hallja nyugodt szavát és a felhő azonnal eltakarodik arcáról. Ezzel együtt Nalhanov is eltűnik a templomból, s a fiatal házaspárt körülveszi és üdvözli a rokonok és ismerősök serege.

Sztepanics Péter az egész templomon végig karonfogva vezeti a feleségét. Érti, hogy Nágvenka erősen rátámaszkodik az ő karjára, látja: mily nyugodtan és bátran néz az előre, mire ő is büszken emeli fe a fejét.

„Egész életünkre egygyé lettünk! Bármilyen történet, bármivel kísértse meg őket a sors, bármily töviseket rakjon is utjukra — egész életükre egygyé lettek.

Bargyin Pavlovics Mihály nem volt sem az özvegyek és árvák védője, sem az elnyomottak szószólója. Mindjárt annak a kezdetén, hogy mint magánügyvéd megkezdte működését, ellenállhatatlan vonzalmat érzett a kereskedelmi ügyek iránt és igen szép sikerrel járt a kereskedői világgal kötött sűrű ismeretsége. Nem lévén kezdetben sem pénze, sem valami különösen jól jövedelmező ügyködése, mégis nagy hitele volt s ennél fogva lehetséges volt neki egy nagyuri lakást bérelni a Szergijev-utcán és azt fényűzően bebutorozni. Fogadott inast, szakácsot, hónapos bérkocsit s egyszerűen olyan helyzetbe jött, amilyenről a legtöbb kartársra még késő vénségére sem álmódott. Ezt a korlátlan hitelt némileg az biztosította, hogy mindenki tudta, milyen szépen fog Bargyin örökölni, ha meghal a nagybátyja.

Bargyin, miután ilyen kényelmesen be rendezkedett, el kezdett „ügyek” után széjjel nézni. Két-három váltó-per és egy csőd-ügy, a melyeket szerencsésen oldott meg, egyszer s mindenkorra megalapítottá szerencsését: Bargyin ügyvéd híres lett. A családok és cselészövések zátonyai közt, mint ügyes kormányos vezette hajóját, mindig a kedvező szert forgatva azt. Szentimentalizmus nélkül való fizletembernek bizonyult. Éelosztván az emberiséget gazemberekre és ostobákra, minden habozás nélkül szövetkezett az első osztályba tartozókkal arra, hogy kihasználja a második osztályba sorozottakat. Kartársai közt nem voltak sem barátai, sem pajtásai, mert az ilyeneket az ő hajóján felesleges terheknek tartotta. Kartársai gyűlölték, kikerülték, de ő ezt cseppet sem bánta: nem adott semmit a véleményükre s elibe helyezte ennek a kereskedelmi világ jóvéleményét.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. február 6-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután fél 8 órakor kezdődik helyárak mellett Altársz. beletársulat

A pártütők.

Vigjáték 3 felvonásban Irtá Kisfaludi Karoly

Személyek:

Hajnalás Laszlo, Elek, Mili, Róza, Előd, Tóházi Károly, Kormosdy Öreg bíró, Bitone, Nótárius, Palkó, Kantor

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal

VI. berletársulat.

Harmadszor.

Marcelle.

Vigjáték 4 felvonásban Irtá Sardou V. Ford. Alexander B.

Személyek:

Chatillac, René, Albert, Olivier, Varignolles, Jubelin, Couturier, Marcelle, Delina

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Evi bérlet 23. Másodszor

She.

Fantasztikus ballet két részben, 12 képb. Kémény Jenőtől és Beer Jozseftől. Zenejét Mader Raoul szerlette.

Személyek:

Kalykrates, Amenaetas, Isis, istennő, Főpap, Men-Kan-Ra, Ayesha, Libella, Balogh, Csapatzvezér, She

Kezdés 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárak mellett

A szökött katona.

Eredeti népszimű dalokkal 8 szakaszban. Irtá Szilgyeti Ede. Zenejét szerlette Szerdahelyi J.

Személyek:

Monti gróf, Kamilla neje, Korpádino, Gergely fia, Lajos fia, Julcsa, Gémesi jegyző, Pista kovács

Este 7 órakor rendes helyárak mellett

Blaha Lujzaasszony mint vendég. Harmadszor.

Talmi hercegnő.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irták Makai Emil és Kövesi A. Zenejét szerlette Konti József.

Személyek:

Dárius, Mirabella, Gaston, Margarita, Kazimir, Ivonne, Cognac báró, Rigobert

Színházi műsorok a 23. oldalon.

Heckenast Gusztáv zongora termei.

Budapest, IV., Kigyó-utca 7. sz.

Legnagyobb választék.

Elsőrendű gyártmányok

Arjegyzékek ingyen.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal

Champaudet-állomás!

Böhözat 3 felv. Irtá: Labiche. Fordította Mihály József.

Személyek:

Champaudetné, Tacarel, építész, Letrinquer, Nina, Carolina, Garambois, Durozoir, Egy titkokatoshölgy, Victoire, Arsene

Este fél 8 órakor rendes helyárak mellett

594. szám. 594. szám.

A nőszabó

Böhözat 3 felvonásban. Irtá Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux, Yvonne, Aigrebillenő, Aubin, Susanne, Cassinet, Roza, Pompenette, D'Horblayné, Etienne

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárak mellett

Menyecske kisasszony.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Ordonneau. Fordította: Reiner Ferencz. Zenejét szerlette; Edmond Audran.

Személyek:

Gabillot, Susette, Maritte, Galabes, Courtomos, Beauturon, St. Goban, William Robiquet, Jeannoton asszony, Mimi, unokahuga, Minka, komorna, Mathuriu, Pedro, igazgató, Spanyol tánczosnő, Szolga

Este fél 8 órakor rendes helyárak mellett

Dupla feleség.

Eredeti énekes bohózat 3 felv. Irtá és zenejét szerlette ifj. Bokor József.

Személyek:

Zajzsony Elemér, Dr. Szerem Jenő, Hajnalcsa, felesége, Mord Aristid, Alfréd, tenorista, Piroksa, felesége, Búszko, Hegyi, Balogh, Kamilla, Ludmilla, Pamela, Nepomuk

„OLYMPIA“ MAGYAR MULATÓ

Kerepesi-ut 63. szám. Igazgató: BORSODI VILMOS.

Rendkívül fényes új műsor.

Első fölépte Dalisozia Werranno amerikai szépség, angol és svéd énekesnő. Les Duval világhírű athletanők. Ricardó kiváló gimnasztikus

LES BRILLANTS

leghíresebb francia négyes Föllépnek továbbá az összes szerződött művészek. Éjféltől reggel 5 óráig táncmulatság Rácz Gyula zenekarának közreműködésével.

Külföldön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készített modern stíben

kárpitos- és díszítési munkákat.

Függönyök díszítése, terem díszítések stb. Kiváló ízléssel eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitünő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és díszítő.

Budapest, VII., Dohány-utca 68. (Kertész-utca sarkán.) 120

Az Esketési ügyvivőség

beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (359)

Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Vidékre levélben. Vidékre levélben.

Czerny Tanningene-je

a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.

Általánosan maradandó, egyszerűen alkalmazható, sötét-szoke, barna és fekete színben. Ára 2 ft 30 kr.

Czerny keleti rózsateje

gyengéd üde ifjuságu

finom, tiszta arcbőrt köcsönt, mely más szer által el nem érhető. Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható:

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár: I. Wallfischgasse 5. Székküldés azonnal, utánvétellel. 5 frton felül megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve. Raktár Budapest: Török József győzész. Király-utca 12. és Egger A. Fia, Váci-körut 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó. (107)

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

1452/98. C—II. sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-bajor kötelek.

(A fa stb. szállítására 1893. évi augusztus 1-től érvényes kivételes díjszabáshoz a II. pótlék kiadása.)

F. évi január 2-ától való érvényesül a fentidézett kötelek forgalomban fa stb. szállítására 1893. évi augusztus 1-től érvényes IV. rész 2. füzethez a VI. pótlék lép életbe, mely a bajor kir. államvasutak Langenzeim állomásával való forgalomban új közvetlen díjtétel érvényesítését tartalmazza.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjazatik.) 375

Dr. Schöffer-féle

köszvényeszesz

(Antirheumatikon)

az 1895. évi párizsi egé egészségügyi kiállításon az aranyéremmel és érdemkereszttel vörös szalaggal kitüntetve, 451

melyet elismerésükkel tüntettek ki; nagyméltóságú Bende Imre nyitrai m. püspök ur, nagym. özv. bellusi Baross Gáborné urnő és még számos előkelő személytől használt s elismeréssel kitüntetett, ugy több tekintélyes orvos által betegeiken kipróbált és melegen ajánlott csalihatatlan s egyedüli gyógyszer fejfőres (migran) csuz, oldalszurás, influenza és köszvény ellen.

Ezen gyógyszer a főraktár Budapest, Török József gyógyszerháza által kapható és azonkívül minden gyógyszerháza.

Ára üvegenként 1 frt, vidéken 1 forint 20 kr.

El ne mulassza senki sem

posta útján, utánvét mellett megrendelni.

mig a készlet tart.

Szükségletét kell mindenütt az újonnan feltalált (Goldin) mára új eredeti

Genfi

Remontoir zsebóra

Ezen órák még nem különbözethetők az igaz aranytól még szakember által sem. Az órák pontosságáért 3 évi kezeslet nyújtatik. Ára most, míg a raktár tart, 8 frt. Egy hozzá illő Goldinlánc széles rond sportalakban 1 frt 50 kr. Minden órához ingyen egy szarvas bőrcsokk csakis 215

BIERMANN SAMU csomagszótküldési áruháza

Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Küldemények utánvét mellett; meg nem felelő a pénz visszavételére

Fontos! Zsebóra, valódi ezüstből frt 3.50 valódi tullezést 11.-

Tájékoztatásul, hogy legjobbnak bevált ered. szab.

Excellent magasnyomású tömitőim

kizárólag csak közvetlen nálam

rendelhetők meg és szereshetők be.

Adler Arthur BUDAPEST,

VI. Eötvös-utca 30.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél. csúznál, izagzagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháza készletben van; főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Tengeri aquarium

Royal-szálloda, Erzsébet-körut 45. (359)

A magyar tenger eleven állatvilágának bemutatása

Zoologiai különlegességek.

Minden hó 10-án és 1-én új szállítmány. Nyitva reggeltől 3 óráig. — Belépési díj 30 kr. — Katona és gyermek jegy 15 kr.

Budapesti Takarékpénztár és

Országos Zalogkölcson Részvénytársaság

Bevezetett részvénytőke: 10.000.000 korona.

Központi irodája és váltóüzlete: 337

Andrássy-ut 5. szám.

Fiók: IV., Koronaherceg-utca 11. szám. Zalogház fiókok: IV., Károly-körut 18., VII., Király-utca 57., VIII., József-körut 2., IV., Zsitvany-utca, a főpostával szemben.

Elfogad betéteket takarékbetét könyvecskéket és pénztárjegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlán (chekszámán). — (A 10%-os betétkamatadót az intézet fizeti.)

Leszámlított váltókat, előlegeket nyújt értékpapirokra. Üzleti órák: d. e. 10-12-ig VÁLTOÜZLETE délután 3-1/2-ig megbízásból teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett.

BUDAPEST,

Nádor-utca 20.

Kereskedelmi és luxus levélpapírok. 468

Hivatalok,

egyletek, pénztintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok, ügyvédi irodák stb. kérjenek árjegyzéket

Sárosi Adolf papírkereskedéséből

BUDAPEST, Nádor-utca 20. Nyomtatványok.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig. Színház	Béj. Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Hétfő	Folt, amely tisztít	A bibliai ember	—	A nőszabó	A talmi hercegnő	A gésák	—
Kedd	Rafael	—	She	A nőszabó	A varázsgyűrű	Dupla feleség	—
Szerda	Marcelle	—	—	A nőszabó	A talmi hercegnő	A kikapós patikárius	—
Csütörtök	Francillon	Rantzauk	Portici-inéma	Magda	A baba	Dupla feleség	—
Péntek	Fra Girolamo	—	She	Adriana Lecouvreur	A talmi hercegnő	A gésák	—
Szombat	Pry Pál	Marcelle	Bohéme	Il Padrone della Ferriera	A talmi hercegnő	A könyvtáros	—
Vasárnap d. u.	Arany és szerelem	—	—	Szöke Katalin	A tót leány	A gésák	—
Este	Folt, amely tisztít	—	Tannhäuser	Fedora	A baba	A könyvtáros	—

A legjobb és legellentállóbb elősövény

A *Maclura aurantiaca*, országok narancsa, kemény levelei, sűrűn bokrosodik, gyorsan fejlődik, a nyul nem rágja, a rovar nem bántja és azon előnye is van, hogy a levelei selyembogár elűzésére éppen úgy használhatók, mint az aprólevelű. Alkalmos szőlő, kert, udvar, legelő és utak bekerítésére. Egyéves gyökeres csemoték ezre 6 frt, válogatott 8 frt, kétévesek 12 frt, háromévesek 16 frt, ezon alul 15 százalékkal drágább, tízezeren fölül ezzenként 1 koronás árszabás.

Alma-vadoncz,

azép alyuk tavaszi és nyári nemesítéshez Kétéves 4 frt 50 kr., egyéves 2 frt 50 kr. ezre. tízezeren fölül vételmei ezre egy koronával olcsóbb: **Körte vadoncz**, kétéves ezre 5 frt 50 kr. Kapható **RÁCZ GYÖRGY** „Jolanföldi” szőlőtelepe és kertészetében. **Kula, Bács megye.** 461

Zongorák és pianinok

A világ első gyáraitól, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene-gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becsesítették és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

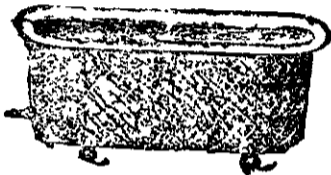
Több cs. és kir. szab. tulajdonosa.

SCHWALB KÁLMÁN

Budapest, VII., Izabella-utca 76. sz.

Elvállal épület-horgany díszítményeket, légszusz- és vízvezetési munkákat különlegességek fürdőszobákban. Készít vidéken vízvezeték, csatornázást szagtalan árnyékszárakat, fürdőszobákat és szőkeutakat a legjobbkivitelben.

Ajánlatokat terv szerint elfogad.

Specialista sérvkötőkben

Császári és kir. osztrák magyar és belga kir. szabad.

Kitünt. Brüsszel 1893. arany érem és díszokmányokkal.

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkeltebb ezen nemben; nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldali 6 frt, kétoldali 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, műleges fűzők, egyenestartók, járó és nyújtó gépek, gummi görcsér-harisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.
Kültszervező és orvos-sebészeti intézet
BUDAPESTEN.

Főüzlet: IV., Koronaherceg-utca 17.
Gyár: IV., Dózsa-utca 15.

HIRDETMEYNY.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság

részvényesei a Budapest, 1898. évi február hó 20-án délelőtti 11 órakor a Magyar országos központi takarékpénztár ülésstermében (IV., Deák Ferencz-utca 7. szám) megtartandó

XXIX. rendes közgyűléshez

ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. A mérleg megállapítása, határozathozatal a tiszta nyereség felosztása és kifizetése tárgyában, felmentvény az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak.
4. Két igazgatósági tagnak megválasztása.
5. Három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt a Magyar országos központi takarékpénztárnál (IV., Deák Ferencz-utca 7. sz. a.) a társ. alapsz. 15. §-a értelmében legkésőbb hezárólag 1898. évi február hó 16. napjáig letéteményezni tartoznak. Az alapszabály ugyanazon §-a értelmében megkivánatják, hogy a részvény legalább 60 nappal előbb iratott a letevő saját nevére.

Az igazgatóság jelentése a közgyűlést megelőző napon a Magyar országos központi takarékpénztárnál átvehető.

Az igazgatóság.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság.

Mérlegszámla 1897. december 31-én.

Vagyon: Gyári telepszámla frt 960,633-65. Gépek számlája frt 665,090-91. Szerszám-számla frt 53,621-90. Biztosítási számla frt 8577-41. Iroda- és raktárberendezési számla frt 500-—. Minták számlája frt 5000-—. Fuvározási számla frt 2500-—. Áruk és anyagok számlái frt 682,897-49. Váltó-számla frt 17,916-04. Pénztár-számla frt 32,733-43. Értékpapír-számla frt 138,444-63. Magyar országos központi takarékpénztár frt 108,022-89. Adások frt 2,542,915-56. Szentesi ingatlan frt 3337-60. Végösszeg frt 5,222,191-51.

Teljes: Részvénytöke-számla forint 2,000,000-—. Tartalékalap-számla frt 315,815-65. Gépek értékesítési tartaléka frt 280,000-—. Gyári épületek értékesítési tartaléka frt 180,000-—. Munkás biztosítási tartalék frt 15,000-—. Elfogadvány-számla frt 1,445,696-63. Osztalék-számla frt 705-60. Hitelezők frt 842,911-86. Üzleteredmény-számla: nyereség-át hozat 1896. évről frt 11,673-09, 1897. évben frt 150,388-68, összesen frt 162,061-77. Végösszeg frt 5,222,191-51.

Glaser Gyula s. k., főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Gróf Dessewffy Aurél s. k., elnök. Grötschel s. k., Láng s. k., Kohner s. k., Pfalfer s. k., Budala s. k., Langenfeld s. k., Sohlik s. k., vezérigazgatója.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság alulírott felügyelő-bizottsága az 1898. évi február hó 20-án egybehívott rendes közgyűlésnek jelenti, hogy a társulat ügyvezetését, könyvvizetését és pénztárkezelését az 1897. évi december 31-én lezárult évről a törvény értelmében ellenőrizte és hogy azt mindenben helyesnek és kifogástalannak találta. Az 1897. évi december 31-én lezárult évről a társaság nyereségét a törvény szerinti arányban a részvényesek között felosztotta, azaz a társaság nyereségét a törvény szerinti arányban a részvényesek között felosztotta, azaz a társaság nyereségét a törvény szerinti arányban a részvényesek között felosztotta. Hozzájárulunk az igazgatóság azon indítványához, mely szerint a fent kimutatott 144,015 frt 12 kr. al a t. közgyűlés rendelkezésére. Hozzájárulunk az igazgatóság azon indítványához, mely szerint a fent kimutatott 144,015 frt 12 kr. al a t. közgyűlés rendelkezésére. Hozzájárulunk az igazgatóság azon indítványához, mely szerint a fent kimutatott 144,015 frt 12 kr. al a t. közgyűlés rendelkezésére.

A felügyelő-bizottság:

Radozsa János s. k. Németh Titusz s. k. Czettel Gyula s. k.

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a „MILLENNIUMI DISZOKLEVÉLLEL” kitüntetve.

EISELE JÓZSEF

réz-, érozmu- és gőzkazán-gyár,
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 139.
(127) Hegesztett munkák,
Gőzkazánok, vitzisztítók, rservoírok, esővezeték, felszerelvények.

Light Cycle kerékpárok
 (142) *
American Cycle Store
 *
 Budapest, **Andrássy-ut 48.**

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére.
 6 cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.
Biztosítási tőke: 27 millió korona.
Fü gyermekek legelőnyösebb ellátása
 katonai szolgálat költségeinek fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk az **Igazgatóság.**
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

Budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonai ezrednél 1 yert bő tapasztalat folytan ezen orvos-tudor legmég jobban ajánlható.
 Számtalan köszönetnyilvánítások és elismerések bel- és külföldi betegek részéről.

Titkos betegségeket,
 a legelhanyagoltabb **hugyosfolyásokat, bújakóros sebeket, szifilist, az önfertőztetés utóbjait.**

Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásban paratlan sikerű

Elektromassage
 által magömlést, nőknél fehér-folyást, bőfecskenedezést, nekül bármely rő. bajokat, a legmég jobban bőr-betegségeket, valamint új ut. bűnök következtében beállott ideg-és ennek utokövetkezőcznyek legújabb **hátgerincsbajt** gyógyt. 10 evi czíval és 15. katonakorvosi tapasztalat után a legújabb gyógy mód szer. ni alaposan és biztos sikerrel.

Dr. KAJDACSY,
 v. os. és kir. ezredorvos
 Lakik: Budapest, **váci-körút 4. szám I. em. bejárata a lépcsőnél.**
 Vízlelet vizsgálat barmintve külföldi vízlelet diagnózis-tól szemponctól legfontosabban eszközöztetik.
 Rendel: délelőtt 9-től 4 óráig este 7 óráig 8 óráig. Nőknek úgy mint férfiaknak külön be- és kijarat. Külön váróterem. Levelekre azonnal díjtalanul válaszoltatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz. (413)

Előfizetések és hirdetések
 felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
VIII., József-körút 65. szám.
 és főkiadóhivatalunkban
V. ker., Marokkói-utcza 4.

Szabadalmakat

kieszközöl a világ összes államaiban (320)

Kalmár J.

mérnök és hiteles szabadalmi ügyvivő, ezelőtt **Pompéry (Benedek L. és Tsa) Budapest, VII., Kerepesti-ut 44.**

Szíves figyelemztetésül

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy **hordja mindig a VOLTA-KERESZTET**, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szer. akövetkező betegségeknél: **köszvény, rheuma, neuralgia, idegyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hipochondria, sápror, asthma, bönulás, gúrosok, bőrbetegségek, aranyér, gyomor-bajok, influenza, köhögés, síketség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb. stb.**
 Az életörökénytelen elvezetés, tehetetlenség és elgyengülés a **Volta-kereszt** folytonos viselése által gyógyíthatók.

Ölgyek és leányok
 a kritikus időkben csakis a Volta-Keresztet hordják, mert az egyszerűen, mindenkör csillapítja a fájdalmat, villanyos-áram megóv kellemetlen következményektől, amely mar. ogy. sok fiatal életet oltott ki a kritikus időkben.

Számtalan köszönet és elismerés levél áll rendelkezésre. 352

1 drb ára 1 frt 80 kr.
 2 frt beküldésével (bélgyegekben is) barmintve. Utánvét mellett 20 kral több. **Valódi minőségben csak**

REIF MIKSA

Hygienikus központi raktárban Budapest, Erzsébet-körút 6, I. em. ajtó 10.

TELEFON.
Sinhart Vilmos
 díjjal kitüntetett és államilag segélyezett
festészeti műterme
 Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz. saját házában.
 Ajánlja magát a hírneves klasszikus olasz, német, hollandi stb. műrecek kőpiainak művészi elkészítésére.
Megrendelésre készít: legyezőket, eredeti festői műveket
 pléhré, vászonra minden nagyságban a templom stíljének figyelembe vételével. Templomok, kolostorok s plébániák részére stb.
Régi és szagattott képek javíttatnak.
 Készít: zászlóképeket, keresztutat, oltárképeket, Krisztus, Madonna s más szentképeket.
Arcsképek fénykép után életnagyságig. Utszéki kereszt-fák részére festett Krisztus testeket.
 A képekhez készít stilszerű tölgyfa- s aranykereszteket a legegyszerűbb kiállításra a legdrágább kivitelűg.
 Kivánatra oltárképek, vagy keresztut megrende lésénél készségeel szolgálók vázlatokkal.

A Magyar Villamossági Részvénytársulat
 t. cz. részvényesei
 1898. évi február hó 20-án délelőtt 11 órakor a Budapest, V., Váci-ut 76. sz. a központi telep igazgatósági épületében tartandó
negyedik rendes közgyűlésre
 tisztelettel meghívotnak.
NAPIREND:
 1. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a lefolyt év üzleti eredményéről.
 2. Az igazgatóság által megállapított mérleg előterjesztése és határozathozatal a nyereség mikénti felosztása iránt, kapcsolatban a fölmentvénynek az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság részére való megadásával.
 3. Az alapszabályok 13. §-nak alapján kisorolt három igazgatósági tag helyébe új igazgatósági tagok választása.
 4. Az alapszabályok 21. §-nak rendelkezéséhez képest felügyelő-bizottság választása.
 Budapest, 1898. február havában.
Az igazgatóság.
 A társulat alapszabályának értelmében husz részvénynek birtoka egy szavazatra jogosít. Azon részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajják, tartoznak részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében letéteményezni.
 Ezen letéteményezés a társulati pénztárnál, vagy a leszámítoló- és pénzváltóbank hely-beli pénztáránál történhetik.
 A szavazati jog személyesen, vagy meghatalmazott által gyakorolható; meghatalmazás csakis részvényesnek adható; testületek, intézetek és kereskedelmi cégek, valamint nők és kiskorúak a közgyűlésen jogi képviselőik által vehetnek részt, ha az utóbbiak nem is volnának részvényesek.
 (Utánnomás nem díjaztatik.)

Mauthner-féle magvak.
 Vetés ideje: **Augusztus és szeptember.**
 Ültetés távolsága: **15—20 cm.**
 Talaj minősége: **trágyázott.**
Mauthner-féle magvak.
 Anesztzeit: **Augusztus und Sep-tember.**
 Pflanzweite: **15—20 Cm.**
 Bodenbeschaffenheit: **Gut gedüngt.**

A MAUTHNER-FÉLE
 hírneves
konyhakerti- és virágmagvak
 zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett **medve - védjeggyel**
 valamennyi nagyobb vidéki **fűszer- és vaskereskedésekben** kaphatók.
 A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, amely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.
 7340/C. II.—1898. sz.
Hirdetmény.
 Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék. Új kivételes dijszabás életbeléptetése gabona stb. szállítására.
 F. évi február hó 1-ével a délnémet-osztrák-magyar-vasuti kötelékben gabona örlemények stb. szállítására nézve új kivételes dijszabás (III. rész 2. füzet) lép életbe, mely részben olcsóbb díjtételeket és új állomások bevonását tartalmazza.
 Ez új dijszabás kiadása által az 1894. évi augusztus hó 1-től érvényes hasonlevő dijszabás hatályon kívül lép.
 A dijszabás a részes vasutaknál 2-00 koronáért megszerezhető. (446)
 Budapest, 1898. január 29-én.
A m. kir. államvasutak igazgatósága.
 egyszersmind a részes vasutak nevében is.
 (Utánnomás nem díjaztatik.)